

Светлана Лазарова
Проф. д-р Живко Гешеv
Мария Евгения да Роча Ногейра
Алфиеро Бертоли Барбара Макгъзал
Петър Камбуров Рене Генон
Агнеса Хофман Д-р Уейн Дайър
Алдо Лавини Николай Дойнов Д-р Даниела Анчева
Йоана Стратева Проф. д-р Огнян Колев
Д-р Светлана Балтова Проф. Матанова Рудолф Щайнер
Андрей Грива Борис Николов
Д-р Владимир Попов Доц. д-р Димитър Калев
Константин Златев Д-р Росен Милев Мария Кирева
Д-р Мария Кисова **Проф. Андрей Пантев**
Рудолф Буркерт Тодор Стоименов Пако Рабан Петър Ганев
Димитър Грива Галилей Величков **Влад Пашов**
Д-р Даниела Найдцова Доц. Станка Михалкова **Анжело Ронкали**
Кирил Стойчев Мария Тодорова Доц. Любмила Червенкова
Мара Белчева Д-р Мирослав Бачев Велко Петрушев
Д-р Светлана Попова **Стоян Ватралски**
Милка Периклиева Доц. Хари Салман
Доц. Масис Харжолян Проф. Любмил Георгиев Петър Димков
Д-р Методи Константинов
Георги Томалевски Нешка Робева
Проф. д-р Ерика Лазарова Дейвид Лоримър
Алфред Ломоние Елена Андреева
Георги Попов Сава Калименов **Боян Боев**
Мария Златева Онисабуро Дезучи Владимир Зарев
Проф. Жоржета Назърска Д-р Снежина Стойчева
Д-р Деян Пенчев

ПОЗНАТИЯТ НЕПОЗНАТ

Учени, общественици и последователи
споделят за Учителя
Петър Дънов (Beinsa Duno)

ПОЗНАТИЯТ НЕПОЗНАТ

Учени, общественици и последователи
споделят за Учителя
Петър Дънов (Beinsa Duno)

Електронният файл на тази книга
е предоставен от Издателя и съставителя безплатно
за некомерсиално ползване
през месец декември 2020 г.

© Издателство „Бяло Братство“, 2020
ISBN 978-954-744-379-2

ПОЗНАТИЯТ НЕПОЗНАТ

Учени, общественици и последователи
споделят за Учителя
Петър Дънов (Beinsa Duno)

Издателство „Бяло Братство“
София, 2020

СЪДЪРЖАНИЕ

КРАТКА БИОГРАФИЧНА СПРАВКА	6
УЧЕНИЕТО	10
УЧИТЕЛ	16
МНЕНИЯ НА НЕГОВИ СЪВРЕМЕННОЦИ	
ИЗВЪН БЪЛГАРИЯ	30
ДЕЛО И ТВОРЧЕСТВО	36
ПАНЕВРИТМИЯТА	43
МУЗИКА	50
СВИДЕТЕЛСТВА НА ОЧЕВИДЦИ	62
ЯСНОВИДЕЦ	64
ПРОРИЦАТЕЛ	72
ВЕЛИК ПОСВЕТЕН	79
ЧОВЕКОЛЮБИЕ	87
ЛЕЧИТЕЛ	98
ВЛИЯТЕЛНОСТ	108
АНТРОПОЛОГ	113
МИСИЯТА	117
СЛОВOTO	122
ОБРАЗ И ПРЕТВОРЯВАНЕ	129
ЛИТЕРАТУРА	137

КРАТКА БИОГРАФИЧНА СПРАВКА

На 29 юни 1864 г. (11 юли нов стил) в едно Варненско село се ражда Петър Константинов Дънов. Той е наследник на два възрожденски рода, живеещи с умовете и делата си за реализирането на физическата, църковната и образователната свобода на българите. Негов баща е свещеник Константин А. Дъновски (1830 - 1918), а майка му - Добра (ок. 1840 - ок. 1883) е гъщеря на възрожденеца чорбаджи Атанас Георгиев (ок. 1805 - 1865).

Младият Петър Дънов учи в училището на родното си село, после във Варненската гимназия и продължава образованието си в богословския отгел на Американското Методистко Научно-богословско училище в Свищов (American Methodist Episcopal School of Theology and Science).

В периода 1888 – 1892 г. учи в Семинарията „Дрю“ в граф Медисън, щата Ню Джърси, която по това време е едно от най-елитните учебни заведения от този вид в света. От 1892 до 1894 г. завършва Теологическия (Богословския) факултет на Бостънския университет, и учи допълнително една година медицина. Съвременни биографи отбелязват факта, че 17 години от живота на младия Петър Дънов са посветени на светско образование, което е забележително много за онези времена.

През цялото време на следването си в Америка Петър Дънов не се разделя със своята цигулка и продължава да музицира. В американския печат от това време има кратки съобщения и отзиви за негови солови концертни изяви в методистки църкви през лятото и късната есен на 1891 година: *Изпълнението на цигулка беше на много високо ниво и целият концерт имаше рядко въздействие върху всички присъстващи любители на хубавата и изискана музика.*

В края на 1894 година, като възпитаник на Богословския факултет, *преподобният Петър Дънов от Бостънския университет* изнася в Бостън и Ню Йорк няколко проповеди и лекции в методистките църкви.

В началото на 1895 г. Петър Дънов тръгва за България по маршрута Ню Йорк – Ливърпул (Англия). Пристига в Ливърпул на 23 януари 1895 г. и през ранната пролет на същата година се прибира в България. Установява се във Варна. Следват две години, посветени на просветителска и обществена дейност, както и публикуването на книгата му *Науката и възпитанието.*

На 7 март 1897 г. след мистично преживяване във Варна, Петър Дънов приема призиванието си на гуховен Учител. До 1900 г. се свързва с първите си ученици. В периода 1901–1912 г. обикаля България, изнася публични сказки и прави антропометрични изследвания на българина, съставя книга със стихове от Библията, подредени по своята вибрация като терапия със светлина, цвят и слово.

На 29 март 1914 г. Петър Дънов изнася първата официално стенографирана неделна беседа *Ето Човекът*, с която слага началото на цикъла беседи *Сила и Живот*. Там излага основните принципи на Новото учение на Бялото Братство. През 1919–1925 г. пише статии в списание *Всемирна летопис*, извежда свои ученици да посрещат изгрева на Слънцето в местността „Баучер“, като я кръщава със слънчевото име „Изгрев“ (днес едноименен квартал на София); продължава да изнася публични беседи.

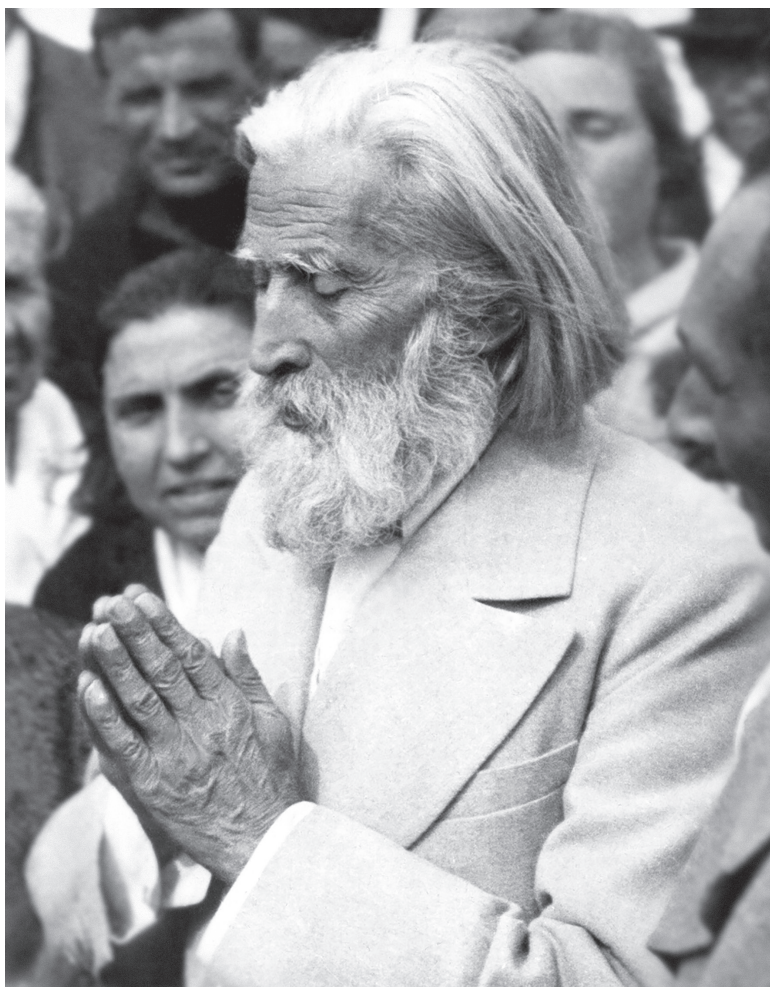
На 24 февруари 1922 г. в София Учителя Петър Дънов слага началото на духовната Школа на Бялото Братство. В следващите 22 години той ежеседмично изнася беседи пред няколко специални класа, продължава неделните беседи, изнася извънредни лекции, съборни беседи, извежда своите ученици на планините Витоша и Рила.

В над 140 песни и мелодии Учителя представя уникална нова музика, която служи за пробуждане, лечение и усъвършенстване на човека и света. Той създава неповторимата практика за физическо, психично и духовно развитие *Паневритмия*, в чието първо публикувано описание за първи път официално се погписва със своето духовно име – Беинса Дуно. През целия си период на духовно просветителство, Петър Дънов приема посетители – от видни общественици и учени до скромни работници и селяни, които съветва, напътства, вдъхновява, пробужда, лекува, спасява, утешава. В тези трудни и бурни времена на две световни войни, балканска война и няколко национални катастрофи, хиляди българи и дори чужденци намират в неговото слово, в Паневритмията, музиката и в трансформиращо му присъствие сила и вдъхновение за красив, достоен и възходящ живот.

* Поради съществуващото правописно правило прозвището *Учителя* се изписва с кратък член независимо от службата си в изречението.

В някои от текстовете на настоящото издание е употребена пълната членна форма: *Учителят*, когато гумата е подлог в изречението. Погласяме на своите читатели текстовете в автентичния им вид.

Неговият богат земен път, изживян в служба на Великото цяло за благо на българите и на цялото човечество, завършва на 27 декември 1944 г. Този момент е и начало на времената, през които дистанцията на времето и промените в идеите и живота на човечеството дават все по-ясна представа за величината на неговите учение, творчество и дело.

УЧЕНИЕТО

Новото учение, което сега иде в света, трябва да оздрави всяка рана на душата, сърцето и тялото.

Божественото учение се познава по един елемент, влязъл в душата. То носи радост, мир, светлина; то носи всички благородни пориви.

Не мислете, че ви проповядвам някаква религия. Аз ви проповядвам едно Божествено учение, върху което се основава бъдещият строй. Това учение се крепи върху разумните закони на природата.

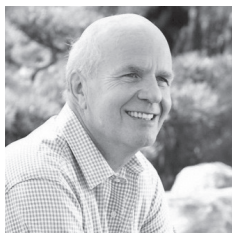
Всички ще видят, че това учение носи радост, здраве, блага, знание, любов и смисъл. Ще видят, че животът е велик; и за човека, че го очакват светли бъднини.

Хиляди ще тръгнат след вас. И така светът ще тръгне в нов, светъл път.

Учителя

„От дистанцията на времето по-точно и по-цялостно можем да оценим учението, практическата насоченост на философията на Дънов, да преосмислим неговите завети на любовта в контекста на глобализацията и диалога, взаимното разбирателство между народите. През целия си съзнателен живот той работи за събуждането на българите и човечеството, за просветлението на човешкото съзнание, за да се разбере вътрешния, божествения смисъл на човешкия живот – еволюцията на човешката гуша, разгръщането на божествените потенцици, заложени във всяко човешко същество.“¹⁴ (*)

Проф. г-р Живко Гешеф
философ

През 2011 г. **г-р Уейн Дайър** (1940–2015) е поставен на трето място в класация за 100 най-влиятелни живи духовни личности. Той е доктор по философия (PhD) и е световно-известен писател и лектор в областта на самоусъвършенстването. Автор е на над 40 книги.

Д-р Уейн Дайър пише в предговора към съставената от Дейвид Лоримър книга „*Prophet for Our Times. The Life and Teachings of Peter Deunov*“ (Пророк на нашето време. Животът и учението на Петър Дънов):

„Аз се чувствам благословен, че съм се запознал с живота и учението на този Учител“.

„За мен е огромна чест да положа името си под предговора към тази книга и да бъда ученик на този Учител.“⁷⁸

* Номерът съответства на източника, описан в литературата в края на книгата.

Световният лидер в модата и парфюмите Пако Рабан (Paco Rabanne) казва пред журналисти:

„Изпитвам голямо уважение към вашата страна заради един гений – Петър Дънов.“⁵⁶

„Дънов е от най-великите философи от епохата на Водолея. Учението му ще бъде основа на духовната култура на новото столетие.

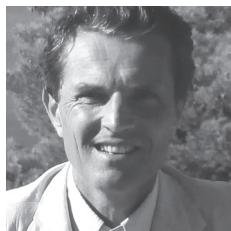
Петър Дънов бе първият философ, който пише на достъпен език с изключително прозрение.“¹⁸

„Учението на Учителя Петър Дънов трябва да се проучи по-добре в Европа и по света. То не е било достатъчно известно, защото не е имало достатъчно преводи.

Сега, един век след започване на духовната дейност на Петър Дънов, Европа и света трябва да научат за този забележителен човек и за неговото универсално учение.“⁶⁰

Доц. Хари Салман

холангски културолог и социолог

Дейвид Лорингър е английски писател, който се заема да изучава български език, за да може да чете словото на Учителя Петър Дънов в оригинал. Той признава:

„Творчеството му ме привлече неустойимо. Имах усещането, че съм открил така търсеното западно езотерично учение, не само коренящо се в платонизма, но и пропито с автентичния дух на християнството.“²⁴

„В Учението на П. Дънов няма нито един нравствен принцип, който да не е автентично християнски. Но

същевременно става гума за философия на живота, която гържи сметка за реалиите на живия живот и за постиженията на науката, от които щедро черпи, и в това е силата и жизнеспособността ѝ, привличаща в орбитата си все повече мислещи българи и хора от целия свят, възприемащи беседите на Учителя, неговата музика и паневритмията като обективна необходимост за своята хармонична физическа и духовна самореализация.“³⁵

Проф. д-р Ерика Лазарова

„Новото учение, което представя свободна, лишена от ритуали и шаблони доктрина, изявява свободно с философска задълбоченост и дори с експериментален опит безсмъртното и всепобеждаващо Христово Слово. Учението на Бялото

Братство е едновременно вяра и наука и висш нравствен идеал. То е същевременно практика във всекидневието, която се стреми да върне на човека покрусените надежди, безмилостно атакувани от една философия, която проповядва „нищото“ като начало и „нищото“ като край. Учителят на Бялото Братство сведе най-висшите принципи на личната и обществена нравственост и етика до прости и общодостъпни мотивировки, които лежат в дълбините на всяка човешка гуша и които чакат да бъдат събудени. Хората с пробудени вече за духовен живот гуши могат да бъдат от всяка националност, религия и класа. Който приема Божествената любов за основен закон в живота, той е вече във великата армия на светлината. Тази любов разрешава всички противоречия в личния, обществен и международния живот.“⁷¹

Георги Томалевски (1897-1988)
писател, есеист и белетрист, публицист

„Учителя Петър Дънов създава Духовно общество и това е своеобразно възкресяване на ранния християнски модел на живот, за който копнее всяка човешка гуша. Припомня непреходни ценности и дава смисъл на пътя на свободен избор за духовно усъвършенстване. И най-важното за нас е, че изхожда от българската традиция и духовност и го прави с много любов! Та било ли е в нашата история българин да има последователи за повече от 100 г.? И 60 години след смъртта му учението му да присъства на петте континента и да го цитират като Велик посветен?“¹⁵

Андрей Грива
музикант, певец

„Учението на Петър Дънов е учение на срещата между: Бога и човека, човека и природата, мъдростта и разсъдка, изтока и запада, пророческото и философското, културата и природата.“⁴

Д-р Мирослав Бачев
философ, теолог

„Като съдим апостериорно, от размера на неговите удивителни постижения – не само от числеността на последователите и жизнеността на движението му, но и от силата му да изменя благотворно човешкия характер, от една страна, а, от друга – от обаянието на личността му върху неговите последователи можем да кажем, че Дънов е религиозен гений, един от историческите духовни, може би мирови Учители. Една от онези полуисторически, полULEгендарни личности, които навремето на верски език са се наричали Божи пратеници, пророци, ясновидци, Кришна или Махатма Баб, а на съвременен научен език – религиозни гени.“¹¹

Стоян Ватралски
поет, есеист, протестантски проповедник

„Учителя Петър Дънов създава едно учение, което се отнася към трите аспекта на съвременната духовност – постигане на вътрешно развитие, съзнателна връзка човек-природа и формиране на ново социално съзнание. Това учение е най-същественният принос на България за новата глобална култура.“⁶²

Доц. Хари Салман
холангски културолог и социолог

УЧИТЕЛ

Единственият Учител, Който учи хората, е Бог. За да ги учи, Той взема една или друга форма. Някога Бог е видим, а някога – невидим.

Невидимият свят е пращал и праща благовестители до всички народи в света. Явяват се те като велики хора, тъй ги наричам аз: „гении“, „светии“, „Учители на човечеството“, да благовестват.

Христос е един Велик учител и в каквато форма и да го посрещнете – във форма на жена или мъж, във форма на дете или слуга, Той всякога може да ви покаже пътя на Истината. Нека остане във вашия ум тази мисъл, че Бог е един. Учението може да минава през много чучури, но изворът е един; може да има много движения в света, но изворът е един.

Обикновените закони изискват от учителите известен ценз, известен изпит пред комисия, и след това излиза заповед за назначение, т.е. за официално встъпване в длъжност; и в духовния свят е същото – човек трябва да чака, докато Божественият Дух го осени и упъти. Онзи, който не е осенен от Духа Божи, няма право да учителства, защото ще престъпи Божествения закон.

Учителя

„Оставаме с впечатлението, че преди да получи духовното си Посвещение и да поеме мисията си, сякаш подготвяйки се, П. Дънов е проучил, обхванал и осмислил не само духовните, но и интелектуалните постижения на своето време, намирайки в тях опорните точки, върху които да надгради една нова, цялостна философия.“³¹

Д-р Мария Кисова
философ

„През 1897 г. в живота на Учителя настъпват събития без никакъв външен ефект. На езика на езотеричната наука то се нарича посвещение. Това е един свещен миг или час, когато пратениците от небето, от каквато и степен да са и с каквато мисия да са дошли, биват посвещавани от същества, за които ние не можем да приказваме. В тази среща те ясно виждат своя път и получават указания за това, което предстои да сторят.“⁷¹

Георги Томалевски (1897-1988)
писател, есеист и белетрист, публицист

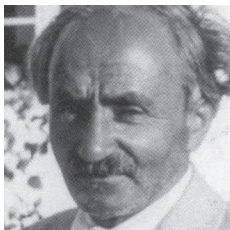
„Божественият дух слиза върху него на 7 март 1897 (стар стил). Така новораждането на Учителя чрез Духа започва от тази дата.“¹⁹

Мария Тодорова (1898-1976)
музикант, пианист

Алфиеро Бертоли (1887-1976) е млад италианец, тръгнал да посети Индия, за да постигне духовно знание и посвещение. На път за там, в Одрин среща своята бъдеща жена. Впоследствие със семейството си стига до град Пловдив. А до Индия се оказва, че няма нужда да ходи, защото в България в лицето на Петър Дънов намира своя духовен Учител. Остава в България като един от най-преданите му ученици.⁷

По спомените на Анина Бертоли

През 1910 г. в Мюнхен основателят на антропософията **Рудолф Щайнер** в разговор с Боян Боев му казва, че на славянството е определена велика мисия. То, и в частност България, ще допринесе много за духовното повдигане на човечеството. Съветва го да се върне България, защото там има мощно духовно движение, начело на което стои велик духовен Посветен. Боян Боев се вслушва в този съвет и се завръща в България, където скоро среща Учителя Беинса Дуно и става един от най-приближените му ученици до края на земния си път.^{22 и 72}

Боян Боев (1883-1963)
писател, биолог, педагог, публицист,
стенограф в Школата

Боян Боев (1883 – 1963) е писател и педагог с богати интереси, намерили своя израз в публикации от областта на историята, културата, педагогиката, психологията, биологията, езотеризма и космогонията. Той владее френски, немски и руски език. Преди Балканската война е студент в Мюнхен. Впоследствие завършва Софийския университет със специалност „Естествени науки“ и след това учителства известно време в различни градове на страната. Той е добър стенограф, дълги години неотлъчно е до Учителя Петър Дънов и записва негови публични лекции, мисли и изказвания в провеждани разговори, води богата кореспонденция.

Д-р Уейн Дайър пише за Учителя Петър Дънов:
Той е „един от наистина великите Учители, които някога са ходили сред нас“⁷⁸

„Петър Дънов е, мисля, единственият велик българин едновременно космополитен и много български.“⁴⁸

Проф. Андрей Пантев
историк

*Един от най-образованите българи възрожденци, живели в България през 18 век е **д-р Георги Миркович** (1826-1905) – лекар, придобил докторска степен по медицина, академик на БАН, борец за свободата, църковната и образователна независимост на българите, общественик, просветител. Този впечатляващ ерудит, човеколюбец и родолюбец избира за свой духовен наставник по-младия от него Петър Дънов. От висотата на своята невероятна биография д-р Миркович изразява най-високата си оценка за идеите и способностите на Петър Дънов като го приема за свой духовен Учител.*

„Петър Дънов е най-универсалния духовен Учител на двадесети век – това, което Хегел нарича световна историческа фигура, чиято значимост ще бъде осъзнавана постепенно през следващите векове.“²⁴

Дейвид Лоримър
английски писател и лектор

„В световната културна история няма по-високо признание за мъдрост, човещина и достойнство от понятието Учител. Петър Дънов, световноизвестен и като Беинса Дуно, заслужено носи тази титла на духовно благородство и културно мисионерство. В нея е много силен етическия момент, тъй като в нравствената интертекстуалност на понятието Учител е заложено иманентно разбирането не просто за предаване на знания, а за възпитание като култивирание на човечност.“³⁵

Проф. д-р Ерика Лазарова

Каква е картината на световната сцена във времето, когато се появява Учителя Петър Дънов? Този въпрос журналист отправя към проф. Андрей Пантев, а той отговаря, че това са времена на войни, убийства и разочарования, когато насилието, робството, войните се приемат дори и в Европа, и продължава: „Тогава се появява Учителя с неговото вселенско магическо обаяние – то няма нищо общо с леви, десни, с политика, партии и прочие, затова и аз съм тук при вас, който не съм дъновист, дори минавам за лев, но съм дошъл да му се поклоня и чрез вас да изразя своята почит към него.“⁴⁸

Проф. Андрей Пантев
историк

*Световноизвестната българска тренъорка по художествена гимнастика **Нешка Робева** споделя:*

„Леля Ванга казваше: „Чети Дънов, той е истината“ (...) Той е един от световно признатите учители на човечеството, по-точно признат от хората, които имат сетива, които вярват, че света и вселената са нещо доста по-сложно и като материя, и като организация, от това, до което човешкият интелект може да се докосне.“⁵⁹

„За всички ученици и външни посетители беше ясно, че очарованието, което Учителя събуждаше в гушата на своя събеседник, идваше направо от неговото присъствие. То се струеше като флуид – един невидим поток от сила и увереност, който лекува човека от неразположението и улеснява в преодоляване на трудностите и противоречията. Този поток действа както действат силовите полета. Попонен в това въздействие, човек получава увереността, че в обширното и разбунтувано море, където царува недоверие и където гумите на хората са най-често декор – прикритие на измамата, тук пред тебе стои човек, на когото можеш

да кажеш всичко и който умее да ти разкрива с разбираеми думи хилядократно изпитаните истини. С Учителя можеше да се приказва съвсем непринудено и за най-обикновените случки в живота. Винаги беше интересно и полезно това, как той от най-баналните неща във всекидневието можеше да извади мъдра поука и да я внуши на събеседника си като спонтанно изказана сентенция.“⁷¹

Георги Томалевски (1897-1988)
писател, есеист и белетрист, публицист

„Един българин обиколил много страни, за да проучва религиозните и окултните течения в света. Той отива в Япония през 1936 г. и се среща с **Онисабуро Дегучи**, водач на мощното духовно движение „Оомото“. Той казал на Дегучи: „Кой е истинският път? Аз намирам вас за истинския Учител“. Дегучи му отговорил: „Аз съм ученик, а не Учител. Учителят е в България“. Тогава му показва портрета на Учителя Петър Дънов и го пита: „Познаваш ли това лице?“ Българинът казва, че не го познава. Дегучи му казва: „Този е истинският Учител“. И му дава съвет, като го иде в България, да се срещне с Учителя.“²⁸

Сава Калименов (1901-1990)
писател, преводач, печатар, книгоиздател

Известен факт е, че създателят на бойното изкуство айкидо Морихей Уешиба в духовен аспект е повлиян от Онисабуро Дегучи.

„През 1932 г. в Холандия, в град Оммен се състоя един от най-интересните и дори граматични събори на Теософското общество. В замъка Ерге и около него в набързо построени бараки и палатки са били събрани теософи почти от всички страни. На този събор е присъствал и брат Атанас Димитров. Тогава е била произнесена знаменитата и

високодоблестна реч на Кришнамурти, в която той е съобщил на събраните от всички страни последователи на теософията, че той не е мировият учител, когото те очакват, защото идването на такъв учител те си представят съвсем формално, съвсем церемониално и придружено от външни оваци, лишено от духовна дълбочина. Това слово на Кришнамурти дойде като голяма, неочаквана изненада за всички теософи по света. То разруши известни напластени илюзии около представата и появяването на един учител в света. Това според схващанията на учениците на Бялото Братство е явен показател, че теософите нямат правилно отношение към Христа и Неговата Мисия. Във връзка с този събор и особено поради речта на Кришнамурти, Учителя каза следните думи: „Кришнамурти излезе много по-честен и по-благороден от средата, в която работеше“. Пак по този случай Софрони Ников – тогавашен представител на теософското общество в България, който присъстваше на този събор в Холандия, казал на нашия брат от Айтос Георги Куртев следното: „И аз бях на събора в Холандия и чух речта на Кришнамурти. Когато след това си позволих да го запitam има ли на земята въплътен учител, той отвърна: „В България.“^{69 и 71}

Мария Тодорова

музикант, пианист

Георги Томалевски (1897-1988)

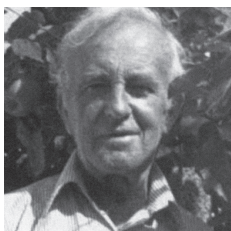
писател, есеист и белетрист, публицист

„Ако един събеседник с чувствителна душевна организация би имал щастието да бъде в по-близък контакт с Учителя и да приказва с него по някакъв въпрос, би бил достатъчен само един час, за да усети необикновеното в неговото присъствие. В духовното „поле“ на неговата същност противоречията намираха бързо разрешение. И не само от думите, които ще чуе натовареният с някакви грижи или съмнения събеседник, а от самото присъствие на Учите-

ля, което е всъщност алхимическото претворяване на състоянието. Така както на човек, който преминава от хладна, смразяваща сянка в огрялото от слънце място, става по-топло или както една магнитна стрелка в друго магнитно поле с интензитет по-голям от интензитета на земното магнитно поле заема едно ново положение, така в присъствието на Учителя строят на една мисловност може да се промени и онова, което до този момент е било песимизъм и разочарование, може да се превърне в надежда и доверие. Има факти и явления в живота, за които не се прави анализ. Той е безполезен, тъй като съставките на явлението са от друг ирационален порядък и не се долавят от нашата разгробяваща мисловност. При всичките необозрими за нас възможности на Учителя, той показваше пред нас само онова, което ние можем да проуедем. Той говореше външно простичко, без да търси словесни ефекти и без никаква мистификация. Така той искаше да мислят, да приказват и да постъпват неговите ученици, когато се наложи това.“⁷¹

Георги Томалевски (1897-1988)

писател, есеист и белетрист, публицист

Георги Томалевски (1897-1988) е писател, есеист, белетрист и публицист. През 1925 г. завършва физика и астрономия в Софийския университет. Интересът му към литературата надделява и на тридесетгодишна възраст получава награда за най-добра литературнатворба със студията си „Душата на Македония“. Той е сред първите изтъкнати наши есеисти и един от основателите на Есеистичното общество в България. През 1922 г. се запознава с Учителя Петър Дънов, приема учението му и се приобщава към основното от него духовно движение.

„Даниел Цион (главен равин в Софийската синагога) е поканен да посети Учителя Петър Дънов. Впечатлен от начина на живот в общността на Бялото братство, той възприема някои съществени елементи от учението на Петър Дънов като вегетарианството, навика да посреща изгрева на слънцето с медитация и молитва и някои физически упражнения. Петър Дънов е първият, който говори с него за Исус. „Дънов говорел за Исус като за Месия и Спасител. Той говорел също за простия начин на живот на първите ученици на Исус. Тези разговори отворили очите на равин Даниел“ – пише Й. Шулам. В продължение на четири месеца Даниел Цион посещава лекциите в духовната школа на Бялото братство. Според Борис Николов Даниел Цион често идва на „Изгрева“, за да разговаря с Петър Дънов и чете томчетата с неговите беседи.“⁶¹

Доц. Хари Салман
холандски социолог и културолог

„Учителят живя между нас, българите, в нашата родина, така скромно, смирено и безшумно, както Слънцето сипе обилно животворните си лъчи, както планинският извор струи кристалните си води, както утринната роса освежава всеки цвят и всяка тревица, без избор и предпочитание. Говореше тихо и спокойно. Говореше направо на душата. Приятелски и бащински посрещаше всеки, който отиваше при него с отворено сърце. Присъствието му излъчваше спокойствие, а съветите му избърсваха съзлите и окриляха слабите. Болните лекуваше по чуден начин.“⁵¹

Милка Периклиева (1908-1978)
педагог, писател

„През първата половина на ХХ в. част от българските образователни елити е привлечена от идеите и дейността на Бялото братство. Наред с учителите, чиновниците,

офицерите, музикантите и художниците, в него е сериозно представена професионалната група на медиците.“⁴³

Проф. Жоржета Назърска

„Учителят прие всички, които дойдоха да го слушат, такива, каквито бяха. Никакви изисквания, никакви условия не постави. Всеки се проявяваше според своето естество, своето разбиране и възможности. Обществото около Учителя беше разнородно. То процъфтяваше от всички слоеве на българския народ – от неграмотни до високо образовани и интелигентни хора. Връзката между тях беше Учителя с неговото Слово, от което се интересуваха всички.“¹

Елена Андреева (1899-1990)
философ, педагог, стенограф в Школата

„Какъвто и въпрос да се представяше пред Учителя, той го решаваше така, че да бъде добре за всички, които са засегнати. При решаването на спорните въпроси той не заставаше от обикновеното гледане на хората, излизаше от обикновеното положение, заставаше на друго ниво и осветяваше въпроса с друга светлина. Той не стоеше при споровете и заинтересованите или засегнатите, а излизаше от това тяхно поле на едно по-високо поле. И с една по-силна светлина разглеждаше спорните въпроси и всеки от заинтересованите, който беше искрен можеше да разбере и да види къде е правото. Учителят разглеждаше въпросите без да вземе страна.

Той само ги изясняваше от по-високото гледище, от по-висока гледна точка. Ако някой оставаше недоволен от изяснението на Учителя, то се гължеше на това, че той не можеше да схване по същество това, което Учителя говореше. Много често Учителя отговаряше иносказателно,

в образи. Налагаше се човек често да помисли, за да схване това, което му се казва.“¹

„Учителят живееше при несгоди и неудобства, никога не се оплака и никога не изказа недоволство. Той можеше да изтърпи всичко, фактът, че той изтърпя нас такива, каквито бяхме без да ни упрекне, показва неговото голямо търпение.“¹

Елена Андреева (1899-1990)
философ, педагог, стенограф в Школата

„Моята впечатлителна гуша с голям и жив интерес наблюдаваше странната и характерна структура на обществото около Учителя, в чийто център величествено се издигаше Неговия мъдър образ. Това общество, за разлика от другите, съчетаваше най-разнообразни индивидуалности. То представляваше миниатюра на цялото човечество. Тези индивидуалности бяха на различни възрасти, различно социално положение, образователен уровень, изобщо съвкупност от индивидуи с различни психични нюанси, изобщо това общество представляваше по своята структура нещо оригинално, неповторимо. Наистина, обществото около Учителя, за моята крайно любознателна природа, представляваше една дебела книга, за която трябваше да посветя редица години, за да разчета нейното дълбоко и интересно съдържание. Също така и Учителя представляваше за мене една голяма тайна.“³³

Д-р Методи Константинов (1902-1979)
юрисст, философ, писател и обществен деец

Д-р Методи Константинов следва философия в София и международни отношения в Полша, защитава докторат в областта на международното право в Познанския университет. Автор е на множество публикации на български и френски език, които го утвърждават като задълбочен изследовател с твърде широк спектър на научни търсения и му носят международно признание. Последовател на Учителя Беинса Дуно от 1919 година.

*Народният лечител **Петър Димков** е сред личностите, успели да спечелят обичта и уважението на много българи. Не е толкова известно, че Петър Димков е ходел в квартал Изгрев да слуша лекциите на Учителя Петър Дънов и е сред неговите ученици. Дъщерята на Петър Димков – Лили Димкова – пише: „Татко проявил голямо желание да го види, да се запознае с него и Никола Нанков го завел и представил на Учителя. Светъл, важен момент в живота на татко. Татко ходеше на беседите на Учителя.“²⁰*

„Учителят имаше някакви невидими фарове, с които можеше да освети всяко кътче на човешкото съзнание и да не остане най-малкото място неосветено. Затова всеки, който отиваше при него с отворено сърце, се чувстваше, че е разбран и му е показан път да излезе от каквото и да е объркано положение. Той така правеше това, без да засегне личността, без да унижи когото и да е. Човек сам трябваше да види погрешката си, за да я изправи. Изключително умение имаше да влиза в съзнанието на другия човек, да засегне един или друг въпрос, без да нарани, без да хвърли сянка на съзнанието на човека, а човекът сам се чувстваше като че е бил огрян от слънчева светлина, която го е осветила и стоплила.“¹

Елена Андреева (1899-1990)
философ, педагог, стенограф в Школата

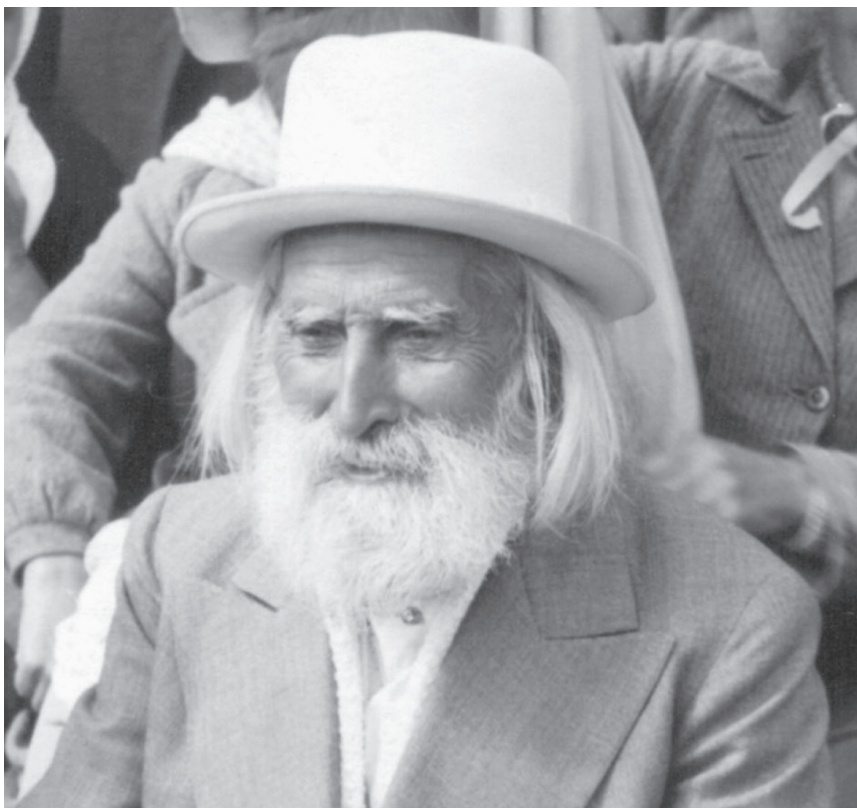

Стоян Ватралски е български общественик, писател и публицист и протестантски проповедник, приятел на Иван Вазов, Пейо Яворов и др. Завършва Теологическото училище – колеж при университета Хауърд във Вашингтон. Продължава да учи в Харвардския университет и става първият завършил го българин. Точно преди завършването си Ватралски печели анонимен конкурс за бакалавърски химн на Харвард, който се пее и до днес при завършването на бакалавърския клас. Это и част от впечатленията на Стоян Ватралски от събора на Бялото братство (през 1926 г.), изнесени от него в текст, озаглавен „Кои и какви са белите братя“:

„Аз имах случая, доколкото е възможно за един ден, да се запозная с членовете на това загадъчно братско движение. От религиозно гледище те произхождат от толстоистки и от протестантски среди, ала най-много са измежду православиецо. От гледище народностно, както и самият им Учител, те са чисти българи. Има по един или двама от други народности – евреи, руси, един италианец, една американка, но подавяляющото мнозинство са българи от всички части на България, Тракия и Македония. От гледище съсловно и обществено, това са наши съграждани и селяни, учени и прости, учители и студенти, адвокати, чиновници, търговци и военни. Има и висшисти, както и от всяка степен на културата. Ала болшинството ми се видяха като хора от средната класа. От гледище психично, те са съзнателни, дисциплинирани, любознателни, набожни и високонравствени. (...)

Най-чудното и най-интересното у белите братя е техният Учител Дънов – основател, глава и гуша, живот на това загадъчно и интересно движение. Откъдето и да го гледаш,

това е бележит човек. Един-единствен с празни ръце, без приятели, без богатство, без издръжки, без звънко име, без високо положение, без обществено влияние, той днес, след 25-годишен проповеднически труд, се радва на постижения, на които и най-успешният му съвременник може да позавиди. Днес Дънов има и приятели, и средства, и завидно име, и е обожаемият вожд на десетки хиляди хора от всяка възраст и съсловие, като при това бъдещето му обещава несравнимо повече, защото делото му има изглед за дълговечност, а сега то е в самото начало. Сигурно това е българин от рода на необикновените; това е човек и нещо плюс. Дънов, по всичко изглежда, е от онези редки исторически личности, които поради изненадващите си постижения още приживе стават легенда – първо за своите приближени, после почти за всички.“¹¹

МНЕНИЯ НА НЕГОВИ
СЪВРЕМЕННОЦИ
ИЗВЪН БЪЛГАРИЯ

Всички хора не са на еднаква степен на развитие, поради което са дошли на земята да се учат. Различаваме пет категории хора: обикновени, талантиливи, гениални, светии и Учители.

Какво разбирате под думата „Учител“? Учител е онзи, който съдържа в себе си четирите категории човеци. – На кого може да бъде учител? – На себе си. Това е първата задача на всеки човек. При това положение, човек не трябва да търси своя Учител вън от себе си. Щом го намери в себе си, той никога не може да се заблуди отвън. Външният Учител ще бъде отражение на вътрешния, и той веднага ще го познае. Кои познаха Христа? Които Го имаха в себе си. Не можете да познаете Бога отвън, ако не Го познавате в себе си.

За да разберете талантилия, вие трябва да познавате живота на обикновения човек; за да разберете гения, трябва да сте минал по пътя на талантилия; за да разберете светията, трябва да сте минали по пътя на гения. И най-после, за да разберете Учителя, трябва да сте минали по пътя на светията. Не може да възлезе човек нагоре, ако не е вървял постепенно по стъпалата на човешката стълба. Всеки живот крие в себе си нещо велико и красиво.

Учителя

В Италия **Алдо Лавини** публикува в сп. „Il Messaggero della salute“ (1927) обширна биография и проучване за дейността на Учителя Петър Дънов. Излизащият в Палермо вестник „Alpha“, орган на Сдружението за психически експериментални науки, нарича Учителя Петър Дънов мистичен апостол на християнството в своята пълнота и величие. В Локарно издателство „Yoga“ подготвя и издава девет избрани беседи в превод на поетесата Мара Белчева и уводни думи на проф. Джино Сордели. Луиджи Белоти, директор на Италианската академия за наука, литература и изкуство, в слово при откриването ѝ (24 октомври 1929) провъзгласява Учителя Петър Дънов за неин духовен ръководител.⁷²

Розенкройцерското общество в Оушънсайд, Калифорния, изказва впечатленията си от беседата „Великият закон“ по следния начин: „Този, който е писал тези прекрасни и възвишени мисли, познава дълбоко тайните на живота.“⁷²

„На официална вечеря у един генерал в София, една жена попита митрополит Стефан: „Какво ви е отношението към Учителя Дънов?“ Той отговори косвено: „Аз, когато се срещнах с папата (Папа Пий XI) в Рим, той най-напред ме попита: „Какво прави най-светлия човек в България - г-н Дънов?“¹⁷

Димитър Грива (1914-1994)
композитор, пианист

Най-вероятно папа Пий XI (глава на Римокатолическата църква от 1922 до 1939 г.) е бил осведомен за Учителя Дънов от **Анжело Ронкали**, който е бил папски нунций в България между 1925 и 1935 г.

Методий Костичков свидетелства пред режисьора и теолог Галина Герасимова, че когато нееднократно е идвал в селището Изгрев с Анжело Ронкали (в ролята на негов

секретар), го е чакал с часове докато приключат разговорите на четири очи на бъдещия папа с Учителя Дънов. Папа Йоан XXIII, роден като Анджело Джузепе Ронкали е папа от 1958 до 1963 г. Той е сочен като забележителен реформатор на Римокатолическата църква.

В Чехословакия сп. „Die Gloke“ публикува биография на Учителя Петър Дънов, а философът **Рудолф Буркерт** в книгата си „Das Reich Gottes auf Erden“ го нарича Пророк на бялата раса.⁷²

Агнеса Хофман, деятел на Католическата либерална църква в Холандия, посещава България през 1928 г. и споделя: „Аз гоїдох да се срещна с Учителя Петър Дънов. Малко са Учителите на човечеството.“⁷²

В Канада сп. „The Torch“, орган на **Канадското астрологическо общество**, публикува отзив за беседата на Учителя „Великият закон“: „По своите гостойнства тази малка книжка няма равна на себе си в цялата американска ораторска литература. Авторът е проникнал дълбоко в работата на духовната алхимия на вселената, показва как всяка добродетел спомага за изграждане на индивидуалното и общото благо на човечеството.“⁷²

В Швейцария пресата отпечатва отзив за книгата на Георги Радев „Учителят говори“ (съставена по текстове на Учителя Беинса Дуно): „Никога досега не сме срещали толкова истини, изнесени в такава сбита форма, така живо и красиво.“⁷²

„Един наш професор – Димитър Кацаров, педагог, известен не само през нашата общественост, но и в чужбина, със своите новаторски схващания в областта на педагогиката, имаше отрицателно отношение към Учителя и учението. Веднъж, връщайки се от Швейцария,

където е бил на един педагогически конгрес, ме среща и ми казва: „Интересно, на конгреса ме запитаха госта за вашето учение.“

Изглежда това му е направило силно впечатление, понеже един от авторитетите на този конгрес – професор Ферриер, много изтъкнат педагог на Запад, е написал една малка брошура за Учителя и учението Му. Току-що беше излязла книгата ни „Учителят“ от печат и аз му я предложих.

Книгата е оказала такова силно въздействие на професор Д. Кацаров, че после при една среща той ми каза следното: „Рядко съм чел книга, написана с такава любов. Наистина аз не съм бил добре осведомен за това учение.“³³

Д-р Методи Константинов (1902-1979)
юрист, философ, писател и обществен деец

*През месец август 1939 г. на Рила планина **Алфред Ломоние**, професор в Историко-филологическия факултет на университета в Тулуза, Франция, казва публично на Учителя Петър Дънов:*

„Вашето присъствие и вашето Слово разтърсиха цялото ни естество, за да го преустроят. Ето ни пред основите на един нов живот. (...)

Големият урок, който научихме вече тук, между другото е и съществената роля на музиката, на песните, на Паневритмията, които могат да ни помогнат. (...)

В нашите неспокойни, механизирани западни страни, в нашите изкуствени и тъжни градове музиката и Паневритмията са най-доброто средство за засилване на Духа и за обединението на душите.“³⁴

„Учителят Дънов – това е истинският Пратеник от Небето на земята. Този небесен пратеник не е дошъл на земята да създаде една нова религия, защото тук има достатъчно религии. Той не е дошъл тук да създаде една

наука, нито да тури началото на едно социално движение, защото тук има много науки и много социални движения. Напротив, той е най-големият гуховен магнит, който е слизал от небето на земята.“³³

Рене Генон (1886-1951)
френски мислител

ДЕЛО И ТВОРЧЕСТВО

Истината вие може да я научите само при един велик Учител, или при едно вътрешно вдъхновение, на което източникът е един и същ.

Вие знаете ли какво нещо е вдъхновението? То е най-великият закон, който съществува в света. За да дойде вдъхновението у вас, вие трябва да сте изучавали закона на жертвата и закона на вярата.

Вдъхновението е качество на ангелския свят, на Бога. Само Бог може да вдъхнови някого.

Човек е вдъхновен тогава, когато има едно същество, което го люби, което се интересува от него. Няма ли някой да го обича, той изгубва вдъхновението си. Това същество, което ви обича, може да бъде на физическия свят, може да бъде в духовния свят, и най-после, може да бъде в Божествения свят.

Учителя

Проф. Людмил Георгиев се обръща към българите:

„Вие за трети път сте Субект на Духовност – уникалната философия на Учителя Петър Дънов! Сигурен съм, че вие в собственото си ежедневиe не осъзнавате неговите постулати, но, ако се замислите и ги прочетете, ще разберете най-после, че за пореден път имате в основата на собствените си светоусещания едно универсално и божествено отношение към света, човешките взаимоотношения и българския промисъл в реалността!“¹³

„От малцина отхвърлен, за мнозина вдъхновител, а за множество съмишленици посланик на Духа, Петър Дънов със сигурност е едно от имената в българската мисъл, духовност и култура, оставили изключително силен отпечатък, разпростиращ се по цялото земно кълбо. И може би съгласно библейската максима, че никои пророк не е приет в собствената си родина, популярността му извън България е показател, че неговото дело и творчество надхвърлят рамките на локалното влияние, отдавна са припознати като пътеводител към нещо светло и възвишено, и все повече се разпространяват, пленявайки с ясните си послания, с непреходните си ценности, с гостъпните си методи за добър и красив живот.“⁵

Д-р Мирослав Бачев
философ, теолог

Проф. д-р Огнян Колев, дмн (лекар, психиатър, учен):

„Петър Дънов е изключителен народопсихолог и психотерапевт. В своите беседи дава много добри насоки в психотерапията, също и по отношение на изграждането на морално-етичната страна на живота. За нас в този момент е много важно, защото сме в тежка морална криза, и то по отношение на управляващите обществото органи. Там, където корупцията, която също се отнася

към морала, може да прави най-големи пакости. Дънов дава много добри подходи на възпитание и самовъзпитание, и то в такъв вид, че увлича човека да бъде морален, етичен.“³²

„Четях беседите вечер, на скрито, потънал в блясъка и величието на словото на Учителя (Петър Дънов), в хармонията и добротата на неговото възвишаващо слово.“²³

Владимир Зарев
писател

„Погнесените (в статията) възгледи на Петър Дънов за обществото показват разностранните интереси на мислителя, пропити от висока и завладяваща нравственост. Те сочат гуховния път на личността и обществото като брънка на човечеството в неговия съвременен стадий на проявление и развитие.“⁷⁴

Доц. Масис Хагжолян
юрист, прокурор

*The Migration
of Ethnic Tribes
and Conversion to Christianity.*

P. K. Dumoff

През 1893 г. Петър Дънов е студент и пише дипломната си работа в една от най-престижните евангелски школи – Теологическия факултет на Бостънския университет на тема „Миграция и християнизирание на германските племена“. По този повод **Андрей Грива** подчертава:

„Младият студент прозира мисията и значимостта на готския епископ Вулфила много преди тази тема да бъде известна и обект на научен интерес.“¹⁶

„Бяхме горди, че един българин – Учителя Петър Дънов – беше прозрял още през 19 век значението на темата за Епископ Вулфила и християнизирането на германските

племена. (...) В третия том на поредицата „Готите“ с много голямо удоволствие включихме дипломната работа на младия Петър Дънов, защото бяхме щастливи да покажем и пред нашите многочислени колеги и приятели в другите европейски страни, че през 19 век един наш учен (защото той в случая се е проявил като студент, пишещ една научна работа, т. е. като учен) е претеча и пионер на научните изследвания за готите в България. (...) Тази дипломна работа е нещо изключително, за мен тя е едно от проявленията на бъдещия голям духовен лидер. (...) През 2008 г. участниците в конференцията за готите начело с проф. Хервиг Волфрам отидоха да се поклонят на гроба на Учителя Петър Дънов, защото когато видиш нещо, което е извън стандарта в най-добрия смисъл на думата, едно дело на претеча, на пионер, тогава ти си впечатлен. Големите учени винаги са космополити и са готови да признаят приноса и на другите.“³⁹

Д-р Росен Милев

учен и писател, ръководител на Готския изследователски проект и на Готския изследователски център „Дом Вулфила“ в София

„Дипломната работа на Дънов – само 48 страници (тогава съществуват предписания за по-компактен обем на университетските разработки), доказва неговата способност да синтезира научното познание на епохата по тази тема, да го доразвие евристично и да представи поантирано, ясно своите иновативни прозрения и постановки. (...) И днес, със своята компактност, прегледност и гостъпен език този труд е подходящо четиво за всеки, който иска да добие бърза, обща и същевременно отговорна, прецизна представа по тази важна историческа тематика.“³⁶

Светлана Лазарова

съосновател на Готския изследователски център „Дом Вулфила“

„Както в много други аспекти на своите духовни и изследователски търсения, и по отношение на проучванията за историята на готите и други германи за българската наука, Петър Дънов (Беинса Дуно) е пионер, претеча, първоосновател, откривател на една актуална днес област на изследователска работа. С настоящия си труд, написан като научно есе по време на следването си в Богословския факултет на Бостънския университет през 1892/1893 г., той е първият българин, който се докосва и разработва този научен проблем. Прави го в определения за онова време лимитиран обем на дипломна работа. Но това не пречи на студията да бъде прецизна, прегледна и едновременно задълбочена. В нея успява да щрихира всички основни измерения на изследователската тема, да преработи най-значимата, публикувана до тогава научна литература и да внесе свой оригинален принос в нейното интерпретиране, обобщаване и евристично доразвиване. С пълно основание може да говорим за един, макар и кратък, блестящ научен принос.“³⁸

Д-р Росен Милев

учен и писател, ръководител на Готския изследователски проект и на Готския изследователски център „Дом Вулфила“ в София

„Учителя дава ключовата концепция за човека – триединство на дух, душа и тяло, и полага основите на холистичната медицина в България.“⁵⁷

Д-р Светлана Попова

доктор по медицина - научна специалност Хигиена,
психолог

„Още в началото на 20. век Петър Дънов започва да се занимава с астрология. В 200-300 от неговите беседи, при разискването на различни теми има астрологически препратки, свързани с Луната и Слънчевата система. Учителя се смята за основоположник на астрологията в

България. Чрез беседите си предава фундаментите ѝ на своите ученици, по-известни от които са Николай Дойнов, Влад Пашов, Иван Андонов.“⁶⁴

Кирил Стойчев
икономист, астролог

„Познат у нас и по света повече като пророк, мъдрец, гуховен учител, Петър Дънов е слабо познат като философ, в тесния смисъл на думата. В своята единствена лично написана книга „Науката и възпитанието“ (1896) той формулира тезиси и решения на глобално-човешки проблеми, в класическото разбиране на една философска книга в края на 19. век, и очертава една гуховна визия за бъдещото развитие на човечеството. Днешната криза на ценностни ориентири, на по-дълбоко гуховно измерение на живота, на истина и мъдрост, прави посланията на П. Дънов по-съвременни от всякога.“⁵

Д-р Мирослав Бачев
философ, теолог

„Философията е импрегнирана дълбоко в самата тъкан на словото на Петър Дънов. Опитният изследовател може да забележи философската същност на неговите мисли и да открие как те кореспондират с основни философски разбирания, като ги обогатяват и развиват по един нов и оригинален начин. Това дава много насоки за различни изследвания на неговото творчество не само в областта на философията, но и в тази на другите науки. По такъв начин българската философска и научна общност може и трябва да добие по-пълноценна представа за гуховното наследство на Петър Дънов и да оцени по достойнство неговата роля в цялостната национална и световна култура.“⁵⁰

Д-р Деян Пенчев
философ

„Книгата на младия Петър Дънов „Науката и възпитанието“ е философска творба, в която авторът осмисля едни от най-важните аспекти на философията през 19. век, предлага решения на философски и глобално-човешки проблеми, и задава рамката на една бъдеща духовно-просветителска, културна и философска програма.“⁵

Д-р Мирослав Бачев
философ, теолог

„С научния си труд д-р Мирослав Бачев съумява да убеди и най-претенциозния и критично настроен читател, специалист, че младият Петър Дънов е философ.“
(Из рецензия на монографията „Триъгълникът на битието. Философските идеи на младия Петър Дънов“⁵)

Проф. Живко Гешев
философ

„Книгата „Науката и възпитанието“ е уникална за времето си, особено за България, защото представлява уникален синтез на отделните науки – теология, антропология, философия, астрономия, физика, космогония, теория на еволюцията и т.н.“⁷⁹

Мария Кирева
философ

„Разбиранията на Петър Дънов за гържавата и правото са израз на неговото завладяващо човеколюбие. Те отразяват обществените нужди на първата половина на двадесетия век и далеч го надхвърлят. Те се отнасят и за днешните дни на човешката цивилизация с нейните постижения, но и с нейните противоречия и тежки проблеми. Затова идеите на Учителя имат съвременно звучене и актуално значение. От тях може да се поучи всеки.“⁷³

Доц. Масис Хаджолян
юрист, прокурор

ПАНЕВРИТМИЯТА

Хармоничните движения на Паневритмията са метод за самовъзпитание на разумните същества.

Паневритмията подразбира икономични – несложни, но целесъобразни движения, с които се постига голям резултат.

Движенията на Паневритмията не са произволни, но са взети от ритъма, който лежи в основата на космичния живот. Когато човек прави тези упражнения, той се хармонизира с цялото Битие и затова получава нещо ценно от него.

Учителя

„През 20. век в България се ражда една уникална двигателна практика, предназначена да поддържа здравето, да развива добродетелите, да повдига духа и да вдъхновява, да носи мир, да побужда към добро – и така да стимулира хармоничното развитие на човека и човечеството. Това е Паневритмията. В продължение на над 20 години (1922–1944) българският мъдрец и духовен учител Петър Дънов работи съвместно с някои свои ученици върху нейното създаване, описание, усвояване и усъвършенстване. Така на света идва забележителното по своята гостъпност, сила и красота явление, наречено Паневритмия. В световен мащаб няма друга групова двигателна практика, която да обединява в себе си толкова много доказано благотворни фактори като Паневритмията. В нея се съчетава положителното влияние на мощни средства като движение, музика, поезия, слово, пеене, дишане, концентрация на мисълта, абстрактно мислене, положителни емоции, светлина, чист въздух, връзка с природата и социално взаимодействие.“⁷⁷

Доц. Любмила Червенкова
кинезитерапевт, спортен педагог

„Интересът към Паневритмията по света е огромен. Първоначално хората особено ги впечатлява музиката – тази красива, свежа, нежна, жизнена и много оптимистична музика на Паневритмията. Тя като един лъч пробужда нещо в тях – те я припознават, те я харесват веднага, тя винаги събужда в тях голям интерес.“⁶⁶

Йоана Стратева
цигулар, музикален педагог

Мария Еугения да Роча Ногейра от Бразилия:

„За първи път се запознах с Паневритмията преди 25 години с група приятели. (...) Мисля, че на заниманията ми с Паневритмия се дължат много трансформации в моя личен живот и в моята работа. Аз съм психотерапевт. Тъй като всяко движение в Паневритмията отразява определено човешко отношение или емоция, е възможно да се използват отделни паневритмични движения с терапевтична цел, заради техния лечебен ефект.“⁸¹

„Душата се отваря чрез красотата на музиката и поетичните образи на Паневритмията, които говорят с нейния език. Текстът на стиховете, точно съответстващ на музикалната фраза, е на пръв поглед много прост и за изкушените в словото изглежда детински, но той пресъздава архетипни образи и символи, отпечатани дълбоко в света на гушата. Използвани са „силните“ гуми в българския език, тоест тези, чиито вибрации съответстват на същността на гумата, това са коренните гуми на всеки език. Техните вибрации съвсем точно съответстват на музикалния израз и изпълняването движение, и така сътворяват магията на триединството.“³

Д-р Светла Балтова

лекар, кардиолог и ревматолог, астролог

„Паневритмията е много привлекателна, защото е в синхрон с най-новите търсения и тенденции в развитието на днешното човечество. Тя е гениално работещ инструмент за самопознание, развитие на висшите човешки способности и таланти, за лечение и духовно израстване.“⁷⁷

Доц. Любмила Червенкова

кинезитерапевт, спортен педагог

„След моето посещение на Рила през август 1996 г., свещеният танц Паневритмия се разпространи в много центрове на Австралия и продължава да набира скорост. Вече има стотици хора из цяла Австралия, които изучават този танц на любовта. (...) Все повече хора вече усещат и изживяват трансформиращата енергия на светлината и любовта, която се излъчва, когато този танц се изпълнява медитативно, в релаксирано и отворено състояние. Тези, които са чувствителни за енергиите, могат да усетят как техните енергийни центрове или чакри се отварят и се лекуват от функционални нарушения. Те могат да усетят навлизането на нова жизнена енергия – любяща и хармонизираща. (...) Енергията привлича подобна на себе си енергия – така светлината и енергията на любовта ще привлекат светлина и любов. Изпълняването на Паневритмия с леко, широко и любящо сърце повишава светлинната вибрация на Земята. Аз усещам наистина като благословение това, че съм един инструмент за промяна на тази прелестна планета и че имах прекрасното изживяване да пребивавам в България и да науча този особен свещен танц, който стопля сърцето ми и храни душата ми. Бих насърчила всички, които четат тази статия, също да изпитат радостта от свещения кръгов танц на Любовта. Благодаря ви, мои приятели от България, за вашето гостоприемство, учение, топлина и любов!“³⁷

Барбара Макдъгал
писател и астролог от Австралия

„Днес Паневритмията не само, че се практикува на петте земни континента, но се изследва научно и намира все повече привърженици по целия свят.“⁷⁷

Доц. Люгмила Червенкова
кинезитерапевт, спортен педагог

Доц. Станка Михалкова (психолог) посочва, че „Паневритмията развива позитивното начало в човека и заложените позитивни нагласи стават гълбоко вътрешно притежание и програми за успешно справяне с трудностите в живота.“⁴¹

Проф. Бойчева, Н. Донева и Т. Ванчева. анализират потенциала на Паневритмията, който може да я превърне в мощно средство за възпитателно въздействие и посочват: „Паневритмията обогатява съвременната педагогическа теория и практика и може да помогне за преодоляване на духовната криза на съвременното общество.“⁹

Научните изследвания на **доц. Людмила Червенкова** доказват, че заниманията с Паневритмия при възрастни намаляват стреса, тревожността и депресивните симптоми, а същевременно носят повече оптимизъм, самочувствие, устойчивост на стрес, повишаване на психичната адаптивност, удовлетворение и повече щастие.⁷⁵

Доц. Михалкова и съавт. експериментално установяват, че начално обучение по Паневритмия при деца развива свойствата на вниманието – устойчивост и превключване; развива обема на краткотрайната слухова памет; увеличаване на бързината за решаване на невербални интелектуални задачи; съхранява активността и повишава психичната устойчивост. Доц. Михалкова обобщава, че „Паневритмията е мощен метод за положителна психична промяна при лица от различни възрасти.“⁴²

Проф. Матанова (клиничен психолог, невропсихолог), **Д. Димитрова** и **Д. Анчева** докладват влиянието на обучението по Паневритмия върху интелектуалните способности на деца от 3 клас. Те установяват експериментално, че в резултат на

заниманията с Паневритмия при третокласниците от общообразователното училище се подобряват вниманието (и по-точно неговата стабилност и превключване) и въображението, а при умствено изостаналите ученици се подобряват вниманието (стабилност и превключване) и интелектуалното развитие като цяло. В заключение авторите посочват, че Паневритмията е успешен корективен и компенсаторен метод.⁸²

Д-р Даниела Найденова разглежда Паневритмията като музикотерапия и я определя като активна (пее) и пасивна (слушане) музикотерапия и арттерапия и посочва: „Много музикотерапевти работят със създаване на конкретни песни. В Паневритмията авторът е направил точно това. Нещо повече – той е навлязъл в пространството на музикотерапията и грамата, където се разиграват цели приказки и сюжети. Танцуването на Паневритмия е участие в грандиозен спектакъл с дълбока драматургична линия“.⁴⁴

„Ако в рамките на час бъдете подложени на независимо какво друго словесно въздействие (напр. гледате телевизия, четете роман), няма шанс да получите толкова голямо количество послания за положителни чувства и емоции, както за час с песните на Паневритмията.“²

Д-р Даниела Анчева
филолог, спортен педагог

„В музиката на Паневритмията има нещо много вълшебно. Всяка музика, която ние слушаме или пеем постоянно, тя ни омръзва. А Паневритмията има една невероятна свежест. Тя винаги звучи свежо – толкова години я повтаряме и всеки ден я повтаряме и не ни омръзва. Има нещо неизчерпаемо, има нещо вълшебно в тази музика. За дълбочината на великите неща човек не може да си

да се сметка веднага. Така е и с великите произведения на класическата музика“⁶⁷

Йоана Стратева
цигулар, музикален педагог

„Паневритмията съчетава грижата както за физическото състояние на човека, така и за неговите духовни потребности. Паневритмията е не само гимнастика, тя е също общуване с красотата на природата, сближаване с музиката и поезията, средство за разширяване на социалните контакти и умения, път за себеизразяване и самопознание, както и философия, която учи човека да уважава и обича живота и да се превърне в творец на своята съдба. Ценностната система, вложена във философията на Паневритмията изразява висшите общочовешки ценности: любовта, знанието, свободата, справедливостта и добродетелите, които правят живота на човека смислен, пълноценен и красив.“⁷⁵

Доц. Любмила Червенкова
кинезитерапевт, спортен педагог

МУЗИКА

Музиката е проводник на истинския Живот. Без музика няма култура.

Когато музиката завладее света, няма да има болести. Ще има болести, но ще ви бъде приятно при болестта, лесно ще се освобождавате от нея.

Ти свирил ли си, пял ли си на някое свое горчиво чувство, за да го превърнеш в сладко? Така ще опиташ силата на музиката. Добре е човек да употребява силата на музиката за трансформиране на състоянията си. Когато човек е уморен или тъжен, трябва да пее.

Или ще пеете, или ще свирите. Нещастията на човека се дължат именно на това, че той нито пее, нито свири. Грешките се изправят чрез музиката. Има области в Природата, чиито врати се отварят само тогава, когато човек владее магията на музиката.

Първият метод, с който трябва да започне новото възпитание, е музиката. Едно нещо, което желая на българите, е да станат музикални. Музиката да работи в техните умове и сърца, на музиката трябва да се обърне особено внимание като важен възпитателен фактор.

Сега е нужна песен, която да буди мисълта. Ние искаме да покажем каква трябва да бъде българската песен.

Учителя

„Учителя цял живот се е занимавал с музика – още като ученик във Варна, после като студент в Америка, а тук, в Школата, започваше с песен и свършваше с песен. Сам композираше. Имаше цели беседи с музикално съдържание. Остави ни повече от 100 песни, с текст и мелодия от него. Много от тях са гадени в класовете. Когато Учителя свиреше, ние се превръщяхме в слух – музиката му имаше завладяващо въздействие. Казваше ни да правим опити да се тонираме. Специално гори ни даде песни за сърцето, песни за ума, за нарушено равновесие и т.н.“¹

Елена Андreeва (1899-1990)
философ, педагог, стенограф в Школата

„Има песни, гадени ни от Учителя, които могат да изменят и да превърнат едно отрицателно състояние в положително. Например песенчицата „Аз в живота ще благувам“ или „Да имаш вяра“, или „Благост“ и много други. Тези песни имат магическа сила. Те са здравословни. Заслужава да се разгледа музиката на Учителя от това гледище. Има песни, които са зов – те призовават добрите сили, които могат да ни помогнат в труден момент. И музиката на Учителя иде от същият онзи възвишен свят, от който иде и неговото Слово.“⁴⁵

Борис Николов (1900-1991)
естественник, писател

„Музиката неизменно съпътстваше Учителя. Тя бе негова естествена среда. Учителят работеше по законите на музиката. За него тя беше не само тоново изкуство, но самият Живот. „Добрият живот е музика“ – казваше Учителят. И сам свиреше на цигулка и пееше. Той създаде много песни, които са образци на новата музика. Понякога Учителят ни показваше как трябва да се изпълняват някои песни. Неговият приятен, дълбок глас можеше да предаде всички нюанси. И не само гласът, но и образът му, позата, дълбокото преживяване, единството на мисълта и чувството придаваха необикновена сила на песента. Понякога той придружаваше пеенето с движения, тогава се разкриваше още по-пълно нейното съдържание. В своите лекции и беседи Учителят говореше много върху музиката, като разкриваше многостранното ѝ приложение и дълбок смисъл.“⁸

Боян Боев (1883-1963)

писател, биолог, педагог, публицист, стенограф в Школата

„Когато Учителят преминал Атлантика, за да следва в Америка, Той е бил оформен като цигулар и многократно е изнасял концерти в университетските зали. Ние заварихме Учителя като беловлас цигулар, който свиреше пред своите ученици. Той свиреше насаме в своята стаичка, а и тогава, когато му гостуваха „същества от далечни светове“.

На неговата цигулка звучаха най-вече музикалните мотиви, песни, мантри и упражнения, които той непосредствено долавяше с финото си ухо. Контактът му с изворите на музиката бе неоспорим. Това регистрирахме с нотното писмо, като оригинални мотиви, за първи път изпълнявани на физическото поле. Те са отпечатани в отделни издания, съобразно формата и предназначението им. Композитори и музикални изпълнители наричаха неговото творчество патетичен химн на човешката

гуша. При талантлива разработка и оркестрация, музикалните мотиви биха били съдържание на звучни камерни пиеси и симфонии.

Музикалният език на Учителя бе определен и чист.

Далекоизточният напев, изграден от полутонове, четвърт и осминка тонове е оцветен със смекчени възклицания и извивки на бедуин или на древен богомолец. Учителят го предаваше с точността на изпълнител от галечни епохи. Той изпълняваше с академична изисканост съвременната класическа линия на многообразните мотиви – съдържание на световното музикално творчество. А за българската песен – весела и тъжна, играва и възторжена, подчинена на неправилния такт и сплетените лъкови легати – неговите пръсти, подвижни и пъргави, стъпваха на грифа така, както свирят знатните български гъгулари.

Цигулката като инструмент винаги бе предмет на почуда и удивление. Много често той се взираше в грациозните извивки – ефовете, през които отлитаха тоновете, след като са били отразени от овала на странния инструмент. В такива моменти разговорът ни свързваше с бележития майстор на цигулката Страдивариус.

Учителят познаваше до най-големи тънкости пръстовата и лъковата техника. Звукоизвличането му беше наситено със свежест, мекота и красота. Затова тоновете бяха с определен колорит. Дръзкото и шумно изпълнение той наричаше бурен разговор на физическото поле. Нежното и деликатно пианисимо – среща с невидимия свят. Най-често той свиреше с леко докосване на лъка, ползващ спикатите, летящия лък, а понякога се шегуваше с игривите пицикати на лявата ръка.

Обикнали неговото изпълнение, ние с притаен гръх следяхме моментите, когато цигулката му ще прозвучи.“¹⁰

Галилей Величков (1911-1985)
цигулар

„Не мога с гуми да изразя семплото, красиво, чисто, ритмично и тихо свирене на Учителя. Целият салон притихваше, изтръгнаха, унесено слушахме.

Гласът на Учителя беше естествено поставен, мек, дълбок, приятен, с басбаритонов тембър.

И сега още ми звучи как изпя песента „А бре, синко“, как естествено, с бащинска топлина предаде упрека и съвета на любящия сина си баща. Той много загълбочено е търсил музиката, която да въздейства на човека и на природата. (...) Бяхме свидетели на спирането на валеж или вятър с музика, и то не веднъж.“²⁶

Мария Златева (1905-1996)
цигулар, музикален педагог

„В цигулката Учителя не търсеше виртуозност, една особена мекота имаше, нещо много особено, нещо подобно на полуфлажолет, едно особено свирене имаше, което даже и отличните ни цигулари не можеха да наподобяват. Толкова характерно беше неговото свирене, че ако го чуя някъде, откъдето и да е, както и да изглежда изпълнителя – ще позная, че Учителя свири.“⁴⁰

Димитър Грива (1914-1994)
композитор, пианист

„Учителя ходеше на всички по-добри концерти. Публиката бе свикнала да го вижда и се радваше. Особено много се радваха изпълнителите, неговото присъствие ги вдъхновяваше. Върнали се след концертите, ние се събирахме пред вратата на Учителя и дълго време коментирахме върху музиката и нейното изпълнение. Приятно ни беше да слушаме впечатленията и обясненията на Учителя.“²⁶

Мария Златева (1905-1996)
цигулар, музикален педагог

„В началото на тридесетте години от века (20. век) по улиците на столицата бяха залепени афишите за концерта на виртуоза на контрабаса Асен Ванурджиев. Известен в европейските столици като изключителен музикант и вълшебник на най-грубия струнен инструмент – контрабаса, Асен Ванурджиев изпълняваше не само специален репертоар, но и собствен аранжимент на цигулкови концертни пиеси. (...) Афишът за концерта на Асен Ванурджиев ни привлече в залата на „Военния клуб“. Там се намираше най-добър за годините си концертен салон. В предните редици на салона, заедно с голямо множество от изгревяни, бе дошъл и Учителят. Асен Ванурджиев бе познат на Братството от годините, когато се провеждаха съборите в Търново като талантлив син на преподавател по пеене в търновските училища. За всички посетители на концерта бе известна програмата, в която фигурираше и изпълнение на мотиви от музикалния репертоар на Учителя. Аранжиментът за контрабас на известната песен „Фюр фир фен“ бе един от поредните номера в програмата на концерта. За времето през тридесетте години, в музикалните среди Братството се ползваше с името на общество, което е много музикално, високо цени концертниращите артисти, масово посещава концертните изяви.

Освен това, в салона на „Изгрева“ музицираха почти всички солисти, инструменталисти и певци, преди да стъпят на подиума във „Военния клуб“, зала „Биад“ или зала „България“. Музикантите уважаваха Учителя, не се смуцаваха от общественото мнение – посещаваха „Изгрева“, съветваха се по проблемите на музикалното творчество и всякога искаха своята генерална репетиция да направят в най-чистия и най-угледен салон на „Изгрева“, преди да почнат своята концертна обиколка из страната.

На „Изгрева“ идваха в знак на уважение и почит към

Учителя и някои от чужденците – цигулари или пианисти. Своята признателност и благодарност те проявяваха като изпълняваха част от концертната си програма в салона на „Изгрева“. Не бяха единични случаите, когато тези музиканти искаха да останат в Школата на Учителя – на тях той казваше, че са определени за концертния световен подиум и им пожелаваше успех. Така постъпи Учителят и с българските цигулари Саша Попов и Недялка Симеонова. За тях Учителят бе казал още: „Това са много гаровити музиканти, определени от провидението да работят за пробуждане на съзнанието на много същества, родени при различните народи, пръснати по лицето на Земята“. ¹⁰

Галилей Величков (1911-1985)
цигулар

Учителят е оставил едно значително по обем музикално творчество (над 180 песни и мелодии), с което българският народ трябва да се гордее. Това е национално гуховно богатство. Тези окултни музикални упражнения, както той скромно ги нарича, са образци на висша, Божествено вдъхновена музика и са построени по законите на Божествения свят. Човечеството тепърва ще оцени по достойнство тяхното значение.“ ¹²

Петър Ганев
цигулар, композитор, диригент

„Като професионалист намирам напътствията на Учителя за пеенето за безценно богатство и съм убеден, че те биха помогнали на всеки, който се докосне до тях.“ ⁵⁴

Д-р Владимир Попов
оперен певец, пианист, музикален педагог

„Ама Петър Дънов бил и композитор? Много красива музика е написал! Възхитително!“ *Това са думи на българи, които за пръв път чуват музиката на Учителя Петър Дънов, изпълнена с висок професионализъм. За това пише музикантът и певец Владимир Попов. Той споделя още: „Бях свидетел и на въздействието на тази музика в чужбина – във Виена, където и аз взех участие в един концерт в края на 2013 година. В залата тогава имаше много австрийци, които не бяха наясно какво ще чуят. Вероятно ги беше привлякло това, че в програмата имаше и произведения от Бах и Моцарт, а може би и свободният вход. Бяха изключително впечатлени от музиката на Учителя и след концерта чакаха на опашка, за да ни поздравят и да научат повече каква е тази музика и кой е Петър Дънов.“*⁵³

Д-р Владимир Попов
оперен певец, пианист, музикален педагог

„Освен композитор, Учителя Петър Дънов е и много дълбок музикален теоретик. Той е говорил много за начина на интерпретация, коментирал е музиката на различните композитори и е говорил за мястото на музиката в живота на човека и на съвременната култура, което е много ценно. Изключително голямо място заема музиката в неговата философия и в неговото учение.“⁶⁸

Йоана Стратева
цигулар, музикален педагог

„Музиката на Учителя Петър Дънов повдига, влияе ползотворно на душевния мир, на емоционалното състояние, на здравословното състояние; тя има силно положителен цялостен ефект върху хармоничното развитие на личността.“⁵³

Д-р Владимир Попов
оперен певец, пианист, музикален педагог

„Когато Учителят донасяше цигулката си в клас, всички с радост очаквахме какво ще ни изсвири днес. Той отваряше голямата двойна кутия, изваждаше отвътре прекрасния блестящ инструмент, обвит с меко кадифе, почистваше го внимателно с кърпичката си и после изваждаше лъка. Всяко движение на Учителя беше красиво, изящно, пълно с внимание.

Учителят свири тихо, нежно, без технически ефекти, но със съвършена техника, лекота, чистота и изразителност. Музиката му събуждаше образи, въздействаше дълбоко. Често той дълго импровизираше мелодии и вариации свободно, естествено като извор, който си тече на воля. Тъй едно голямо музикално богатство остана незаписано. Учителят създаваше пред нас песен върху текст от него или почваше с малък мотив един-два такта и мелодията се развиваше просто, раждаше се нова песен. Друг път, като вземаше повод от състоянието на някой ученик, в отговор създаваше малка мелодия, която имаше магическата сила да трансформира това състояние.

Учителят пееше вдъхновено. Гласът му дълбок, проникновен, имаше богати, неизчерпаеми възможности. Той можеше да предаде всички оттенъци на чувството и мисълта. Застанал прав, със затворени очи, Учителят понякога придружаваше пеенето си с красиви изразителни движения. Той беше недостижим изпълнител.

Насърчаваше всички да свирят и пеят. И почти нямаше между учениците такива, които да не свирят на някой инструмент или поне да не пеят. Учителят беше заобиколен с музиканти. С тях той работеше постоянно.“⁸

Боян Боев (1883-1963)

писател, биолог, педагог, публицист, стенограф в Школата

*Музикантката **Мария Тодорова** споделя, че когато е преживявала трудности и мъчителни вътрешни състояния, с които не може да се справи сама, много пъти се е убеждавала в силата на музиката на своя Учител:*

„Така аз веднъж съм потисната и вътрешно омъчнена. Отивам при Учителя (...). Той ме поглеждаше, разбираше състоянието ми и какво става с мене, нищо не казваше, но протягаше ръка, отваряше калъфа на цигулката и започваше да ми свири. Изсвирваше ми няколко неговии импровизации, които намираше за уместни, съобразно състоянието ми. Друг път ми свиреше някои песни, които аз познавах и свирех на пианото винаги преди започване на беседите. Но тук те звучаха по друг начин, защото се изпълняваха от него и то точно за моето вътрешно състояние. След известно време състоянието ми се оправяше – като че ли някакъв похлупак се вдигаше от главата ми и аз виждах светлина в съзнанието си и светлина вътре в себе си.

Така например, една от песните бе „Песента на ангелите“. За мен тя беше „Маршът на ангелите“ – така го възприемах. Той я свиреше, изпълняваше я един-два пъти и светлината отново ме озаряваше. Тук, при тези случаи, разбирах същността и дълбочината на неговите песни, които ние възприемахме като окултни упражнения. Но за да възприемеш една песен в нейното истинско значение, трябва да го изпиташ в себе си. Да усетиш действеността на мелодията, която идваше от груги светове наг нас, която носеше друга светлина, друга сила, която постепенно махаше мрака наг тебе и в тебе – това беше нещо ново и това ново придаваше друго значение. При тези случаи разбирах мощта на Словото, изразено в песента на Учителя. При тези случаи Учителя, без да ми каже нито

дума, приключваше със свиренето, поглеждаше ме, аз се покланях, целувах му ръка и си тръгвах. Това бе един от методите, които Учителя прилагаше за трансформация на съзнанието ми.“

Мария Тодорова (1898-1976)
музикант, пианист

„Музиката на Учителя е нещо изключително и едно много голямо богатство за българската музикална култура. Тепърва ще се оценява то. Тази музика апелира към най-възвишеното в гушата на човешкото същество. Тя е един универсален език, който успява да докосне най-красивото в човешката гуша и по този начин действа много възпитателно, хармонизиращо и има възможност да събуди дарбите и способностите, които се крият в човека. Тази музика помага на човека да бъде в хармония със себе си, с околните, с природата, дори с космоса.“⁶⁸

Йоана Стратева
цигулар, музикален педагог

„Чрез своето слово и музикални творби Учителя Петър Дънов представя музиката не само като изкуство, а като средство за възпитание, за изграждане на човешкия характер, за трансформиране на състоянията, за лечение, за развитие на всички дарби и способности. (...) Музикалното наследство на Учителя, както и възгледите му за важността и приложението на музиката във възпитанието и образованието, могат да заемат своето място в училището. (...) Нашият практически опит показва, че музиката на Учителя говори на децата по-добре от всякакви обяснения, тя неусетно активира доброто в тях и често разрешава трудни ситуации по-успешно от много традиционни методи.“⁶⁵

Д-р Снежина Стойчева
музикант, флейтист, педагог

СВИДЕТЕЛСТВА НА ОЧЕВИДЦИ

В света има само един Учител, той е Учителят на Любовта. Един е той, не мислете, че има много. Един е Великият Учител на Любовта, а всички други учители са прояви на Любовта. Когато говорим за Учителя, разбираме Великата Безпределна Любов, която се изразява в даване на знания, мъдрост, щастие и блаженство на всички същества на Земята. Туй същество всеки ден мисли за другите същества, каква форма ще им даде. И всеки ден чува въздишките им, цял ден мисли как да подобри тяхното съществуване. Това е Великият Учител и ние всички искаме да бъдем израз на неговите мисли, на неговите чувства, на неговите действия. Аз бих желал така да бъдем всички. И тогава всички ще бъдем ученици, всички ще бъдем учители. Кога? Когато Той е в нас.

Учителя

„Много са случаите и фактите от живота на Учителя, които говорят за неговите възможности на велик просветен, на човек, за когото няма невъзможни неща. Окоето на Учителя беше будно за всички нещастия и радости, за всички човешки действия. Той проникваше целия човешки живот и го носеше, така да се каже, в себе си, преживяваше го и с това помагаше на онези, които страдат. Учителят пре- гупреждаваше и помагаше там, където кармичният закон позволяваше това.

Явленията и случките от живота на Учителя ни показват, че стоим пред възвишено духовно същество от ранга на Христа, което е свалило Божествения свят на Земята. Учителят нямаше личен живот, животът му сред нас беше израз на космичното битие.“⁴⁹

Влаг Пашов (1902-1974)
писател, издател, астролог

ЯСНОВИДЕЦ

Всеки орган на човешкото тяло трябва да се развиве. Очите също трябва да се развият. Забелязано е, че в очите на ясновидците, около зеницата, стават особени промени. По тях се познава степенята на ясновидството. Някои учени оспорват ясновидството, но аз твърдя, че съществува ясновидство. Има ясновидци и в Европа, и в България. Има хора, в които ясновидството е в спящо състояние; у други е почнало да се развива. По известни петна в очите се познава, че ясновидството е почнало да се развива. В очите на ясновидеца има особена светлина. Тя иде от невидимия свят. И не бива да се обезсърчавате, че не виждате (като ясновидци), защото ако вие имахте ясновидство преди Любовта, щяхте да се отчаеете в живота.

Някой иска да бъде ясновидец, но главата му ще побелее от ясновидството - като ясновидец той ще вижда доброто в хората, но наред с доброто ще вижда и лошото в тях; като ясновидец той не подозира, че първо в себе си ще види лоши черти и прояви, които по-рано не е виждал, и ще започне да страда и да се измъчва. В такъв случай, докато човек не се е приготвил за ясновидство, за предпочитане е да не вижда всичко; като знае това, Невидимият свят не събужда човека преждевременно за дарби, за които още не е готов. Затова казвам: не желайте да се отворят очите ви преждевременно.

Този, който е ясновидец трябва да бъде мъдрец, да употреби на място своето ясновидство.

Учителя

„Учителят беше ясновидец от най-висока степен и виждаше всичко не само около себе си, но и всичко, което става по цялата Земя и в целия Космос, виждаше в миналото и в бъдещето.“⁴⁹

Влаг Пашов (1902-1974)
писател, издател, астролог

„Имаше един старинен военен закон, според който на всеки 25 000 новобранци, един се освобождаваше от военна служба, ако изтегли билетчето на което пише: „Да“. Учителят се явява пред комисията и казва: „Аз ще изтегля билетчето!“ Бръква в санджето, изважда билетчето и го подава на комисията - „Да“, тъй се освободи Учителят от военна служба. След това той никога не бе викан от военните нито през войните, нито след това. Когато го запитахме как така е станало, че военните власти не го закачат, той ни разказа този случай.“⁴⁶

Борис Николов (1900-1991)
естественик, писател

„Скоро след революцията в Русия, през 1923 год., един ентусиазиран младеж беше успял през Германия да отиде в новата Съветска страна. През първите години той бил в контакт със семейството си, но скоро след това изведнъж престанал да пише.

Цели двадесет години неговите близки не знаеха нищо за него. Нито чрез хора, нито чрез легации можеха да разберат жив ли е поне.

Един ден срещнах по-възрастния му брат. Той бе твърде загрижен. Считаше, че брат му не е между живите. Казах му: – Николай, ще отида горе, на Изгрева и ще попитам Учителя за Васил. Може би все пак е жив!

Бяха изминали много години, откакто познавах Учителя и вярвах в неговите големи възможности. Беше ми чудно

и непонятно, но фактите потвърждаваха силите му и при всяка трудност се обръщах към него. За мен той бе фар в бурното море на живота. Винаги Учителя намираше светли и обнадеждаващи гуми. Знаех, че той и сега ще намери начин да смекчи болката на това семейство.

- Питай го - отвърна Николай, - но сега е 1943 г., а Васил замина за Съветския съюз през 1923 година! Цели двадесет години! Ако бе жив, щеше да пише. Мама е почти на смъртно легло от скръб по него, той бе любимото ѝ дете ... Питай! - завърши той, опитвайки се да скрие от мен отронените сълзи.

Следната вечер беше пред утринна беседа и аз отидох по-рано на Изгрева. Няколко гуши чакаха Учителя. Зачаках и аз. Когато дойде моят ред, аз го помолих да ми отдели няколко минутки. Знаех, че той винаги вечеряше преди залез слънце и се почувствах неудобно, защото го загържам.

- Извинете ме, моля, но искам по един важен въпрос.

- Влез!

Казах му накратко причината за моето посещение. Той ме изслуша много внимателно. После затвори очи. Аз седнах с благоговение на стола. След няколко минути той отвори очи и каза с тих, спокоен глас:

- Той е жив. Кажу на близките му, че ще се върне след две години, да не се безпокоят.

Преглътнах гъха си. Благодарих му и на следния ден казах невероятната истина на загриженото семейство. Майката, братът и двете сестри на Васил приеха малко резервирано това предсказание, но все пак слаба надежда покълна в тях.

Две години по-късно, през 1945 г., Васил се завърна при своето семейство.

Възможностите на Учителя да вижда през разстояния бяха неограничени. Други мои съученици разправят многобройни лични преживявания, при някои от които той дори се е

явявал през далечни разстояния, за да им даде напътствия в много тежки и опасни моменти в живота им.“⁵¹

Милка Периклиева (1908-1978)

педагог, писател

„Когато Учителят пътуваше из България и правеше своите френологични изследвания, посети Стара Загора. Престара няколко дни там, между приятелите. На тръгване отидоха с него да го изпратят на гарата някоя от братята. Като минават по улицата гледат на една странична уличка убит човек и полицај го пази. Учителят само бегло погледнал и казал на придружаващите го братя: „Този човек е убит понеже е убил двама невинни хора. Това е карма.“

След няколко дни брат Стефан Камбуров като минава край кафененцето, отбива се да пие едно кафе. Там е бил и неговият приятел, началник по застраховките. Станало гума за убития човек. Един от присъстващите казал: „Познавам този човек. През Балканската война когато нашите войски превзеха Одрин, войниците заловиха две млади турчета към 15-16-годишни. Доведоха ги при ротния командир, той може би беше малко пийнал и даде заповед да бъдат убити. Никой от войниците обаче не желаше да извърши това. Те са още деца, каква вина имат? Войниците не искат да убиват момчетата. Да ги загържим като пленници, но защо е нужно да ги убиваме? Тогава този, когото сега убиха, излезе от редицата и каза, че той ще ги убие. Предадоха му децата. Той ги отведе някъде и ги уби.“

Какви невидими следи долавя Учителят. По тях възстановява онова, което се е случило. Никой не знаеше за това и никой не можеше да предвиди докъде стига влиянието на Учителя. Докъде стига неговото виждане в миналото, настоящето и бъдещето.“⁴⁶

Борис Николов (1900-1991)

естественик, писател

„Когато Учителя говореше, салонът на Изгрева беше всякога препълнен. Които закъснее малко, оставаше прав до вратата, а понякога и вън, пред прозорците. Лете и зиме всички места се заемаха отрано.

Към 9 ч. и 30 мин. брат С. засвирваше с цигулката и ние запявахме в хор.

Точно в 10 ч., с Библия в ръка, Учителя влизаше в салона, заставаше прав на катедрата, докато завърши песента. След това поздравяваше с вдигане на ръка, казвахме няколко молитви и сядахме. Сядаше и той, прочиташе някоя глава от Евангелието и започваше беседа.

Учителя говореше тихо, но ясно се чуваше навсякъде, като че ли шепнеше на гушите ни. Всички се обръщяхме на слух и всеки мислеше, че казаното е специално за него. Така ни допадна неговите живи слова – словесното мляко, с което хранеше гладните ни души!

Обикновено слушах беседите, сигнала някъде в края на салона. Случи се веднъж, че бях малко по-напред, до стълба пред вратата. Бях права, но много доволна, тъй като през цялото време можех да виждам Учителя. Слушах и гледах затрогната картината: стотици хора със съсредоточени очи гледаха и слушаха с притаен дъх Словото на Учителя. За момент мисълта ми се отклони и си помислих: Като говори, същевременно вижда ли ни? Може би, сваляйки тези Божествени слова на Земята, той се пренася в по-висок свят и се откъсва от земната материална среда.

Беседата продължаваше и аз си записвах по-интересните за мен мисли.

(Бел. на ред.: След беседата има общ обяд, разговор с Учителя, пак песни и Милка Периклиева продължава разказа си:)

Аз заставах права между другите присъстващи, точно срещу Учителя, по време на пеенето. Гледайки всички, Учителя погледна и мен, и съвсем тихо ми прошепна: „Ти стоеше до стълба“.

В този момент не мислех за това, но той отговори на въпроса, който си бях задала, докато го слушах в салона. Никои не чу и не разбра, защото тези гуми той изрече съвсем тихо, с лека весела усмивка на лицето.

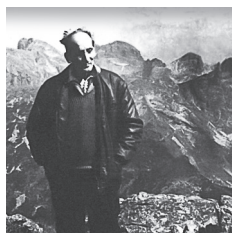
Песента продължи:

Велик си Ти, Господи,
велики са Твоите дела,
велико е Името ти
над всичко ...

В мен звучаха гумите: „Ти стоеше до стълба“ – отговорът на моята мисъл.“⁵¹

Милка Периклиева (1908-1978)

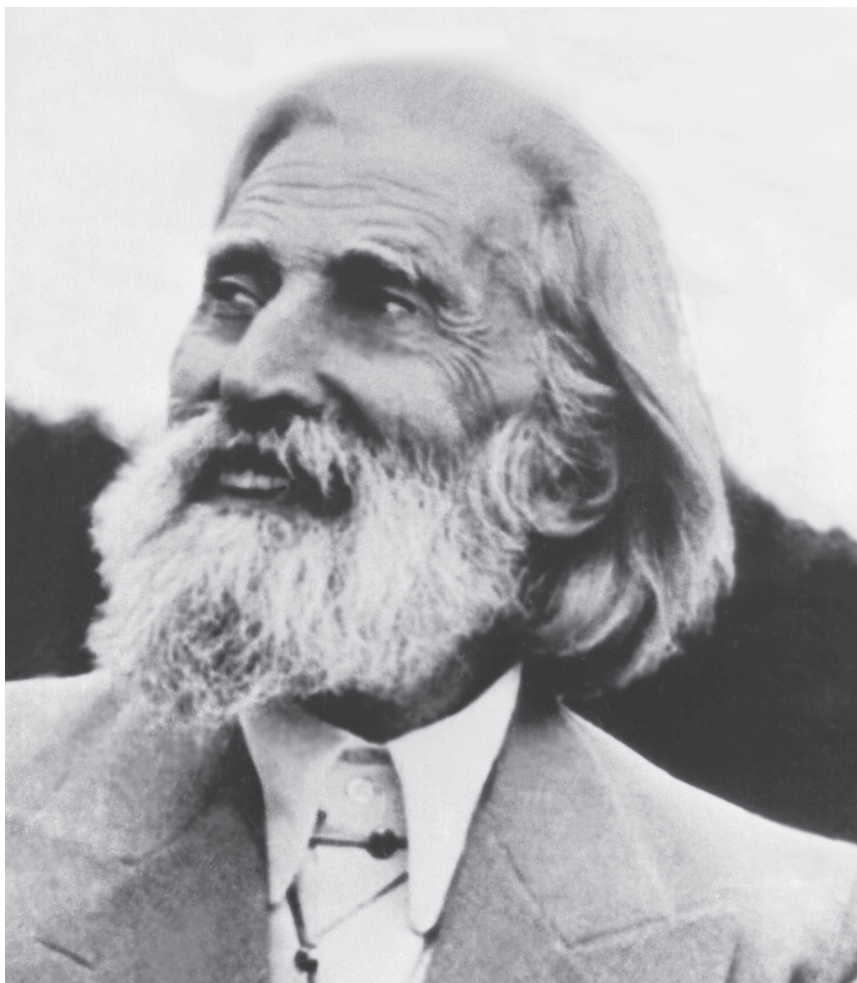
педагог, писател

„Една вечер в късната есен Учителя и няколко сестри седят при елипсата в боровата горичка до чешмичката със зодиака и разговарят. Изведнъж Учителя става неспокоен, излиза на поляната и се затичва бързо, достига до другия край при лозето, изправя се и извиква високо: „Ти там, стой!“ Притичват и сестрите и гледат в лозето човек изправен, гържи ножче в ръка, в краката му вестник и във вестника отрязани няколко гроздове. Седи неподвижен като вкаменен. Учителят прекосява пак поляната енергично, отива в стаята си, след малко се загава и след него върви брат Ради с голяма кошница, пълна с грозде. Учителят се приближава до човека и посочва на Ради да остави кошницата до него. Казва на човека: „Нашето грозде е още зелено, ето това е узряло!“ Човекът се навежда, взема кошницата и си тръгва, като колкото по се отдалечава, повече бърза, докато започва да тича. След няколко дни Учителят седи пред салона с няколко братя и сестри. Идва онзи човек, оставя до него кошницата, целува му ръка и си

отива като се кланя непрекъснато, все с лице обърнато към него. Човекът си върна кошницата, благодари на Учителя и заднешком се оттегли. Беше му дошло времето да яде от гроздето на Учителя, но не му беше дошло времето да се нахрани със Словото на Учителя.“⁴⁶

Борис Николов (1900-1991)
естественик, писател

ПРОРИЦАТЕЛ

Сега ще приведа един пример, да видим къде сме ние. Всички хора питат къде сме ние. Всички религии, които съществуват в света, все спорят коя е правата религия. Едно време, когато евреите пътуваха през пустинята, всичките 12 племена носеха по нещо от скинията. И което племе срещнехте, всички казваха: Носим част от скинията. Не цялата скиния, а само части от нея, всяко племе по нещо, и всички спориха. Щом спираха някъде, те веднага събираха отделните части, построяваха скинията и се молеха.

Сега, ще срещнеш някои, те казват: Ние сме католици, ние сме евангелисти, ние сме православни, ние сме мохамедани. Но като дойде Господ, великият Учител на света, Той ще каже: „Спрете тук, дайте насам скинията, елате тука католици, евангелисти, православни, мохамедани и други, ето, моят дом ще бъде дом на всички религии, той ще бъде място, дето всички ще се молите.“ Той ще образува великия храм. Ще има един Господ на Любовта, ще има един Господ на Мъдростта, ще има един Господ на Истината, който еднакво обича хората, еднакво ги просвещава, еднакво дава свобода на всички.

Днес Христос иска да обедини всички братства и религии в целия свят. Ето защо не си позволявайте да осъждате хората; вие не знаете дълбоките причини на нещата.

Учителя

„Тодор Стоименов е бил много изненадан, когато Учителят му предложил да отиде от Бургас до Варна при неговото крехко здраве и слаба физика. – Ще отидеш – казал му Учителят, – но на връщане ще минеш по други пътища и на един кръстопът ще срещнеш човек с бели грехи, който ще ти покаже пътя за Бургас. Стоименов до края на живота си е разказвал за този човек с белите грехи, когото той наистина срещнал по пътя за Бургас и който човек му посочил най-добрия и най-късия път до Бургас. Приятелите често чуваха този разказ на Тодор Стоименов дори до деня, когато той напусна земята.“⁷¹

Георги Томалевски (1897-1988)
писател, есеист и белетрист, публицист

„През август 1915 г. за пръв път се срещнах с Учителя. Намерих го при баща му, свещеник Константин Дъновски, в църквата „Св. Архангел Михаил“. Когато отидох при тях, двамата седяха пред църквата и разговаряха. Щом приближих, Учителя стана, отиде в стаята на баща си и ми донесе стол. Разговорът се проведе в духа на моето търсене на истината, за което Учителя ми даде ценни упътвания. След няколко гена гражданката Анастасия 9-р Желязкова покани в дома си на ул. „Стефан Караджа“ свои познати – почти елита на Варна, за да чуят Учителя. Аз и Петко Епитропов отидохме в дома ѝ. Учителя изнесе беседа. (...) Помня, че по това време Министерският съвет на България заседаваше в Евксиноград край Варна, за да се разреши въпросът България на коя страна да застане във войната (Първата световна война) – на Тройния съюз или към съглашението. Главните мисли, които запомних от беседата на Учителя бяха следните: „Ако България отиде със Съглашението, руската флота ще дойде на българския черноморски бряг и България ще бъде запазена откъм морето. Ако отиде с тройния съюз, въобще ще загуби войната“.⁵²

Велко Петрушев (1892-1968)

Това пророчество се сбъдва – когато България се присъединява към тройния съюз, който губи войната и в резултат на това от България се взимат извоюваните през войната територии (Беломорска Тракия и Западните покрайнини), ограничава се броят на въоръжените ѝ сили и са ѝ наложени репарации в размер на 2250000 златни франка. Всичко това историците наричат „втора национална катастрофа“.

„Прилагайки винаги заветите на Христа, който казва: „Аз не гоюдох за праведните, но грешните да призова за покаяние“, Учителят беше по-внимателен към онези, които, уплетени в миражите на многоликия грях, търсеха освобождение. Всичко в този живот за него беше една по-голяма или по-малка частичка от развитието и той умееше всички гребни на вид неща да осветлява и да разяснява със своята мъдрост. Учителят можеше да прави това, защото макар и обикновен човек отвън, той живееше в области, недостъпни за непосветения и затова неговите предвиждания, съвети, решения и постъпки за нас често изглеждаха изненадващи. Много по-късно, когато събитията и живота потвърждаваха всичко казано от него, ние разбрахме по-добре кой беше той. Това обитаване в светове чужди на обикновените люде е причината, че Учителят знаеше миналото, настоящето и бъдещето не само на отделни лица, но и на цели народи. Той знаеше кои неща са кармично неизбежни и кои могат да се предотвратят. Заради такава едно предупреждение, направено на цар Фердинанд, чрез хора приближени на двореца – предупреждение, че влизането на България в Първата световна война ще донесе катастрофа, Учителят беше интерниран във Варна. И по-късно се случиха събития, които ясно доказват една необикновена далновидност, но за тях тук не е удобно да се говори. Като съществени шрихи към духовния образ на Учителя ще добавим и следните

негови думи: „Някои от моите приятели искат да видят в мене проявите на Христа. Не, не е право това. Христос ще намерите само в Неговото учение. Ако искате да знаете кой съм аз, ще ви отговоря: Аз съм братът на най-малките в Царството Божие. Аз – най-малкият, искам да изпълня Божията Воля, да осветя Неговото име и да Му се отплатя с пълна признателност.“⁷¹

Георги Томалевски (1897-1988)
писател, есеист и белетрист, публицист

„Сестра Иларионова разказва за една екскурзия от Търново до Преображенския манастир на братята и Учителя: „На една полянка близо до манастира мъжът ми Костагин искаше да се отдели с децата по пътечка, която съкращавала пътя. Учителят твърде категорично го посъветва да не прави това, а на мене направо заповяда: „Еленке, ти върви с нас!“ Но Костагин и децата се засмяха и весело поеха по пътеката, а ние – по пътя, по който ни водеше Учителят. Стигнахме манастира преди Костагин, чакахме ги доста време, но не идваха. Родителите на децата доста се обезпокоиха, защото калугерите ни казаха, че тези кратки пътища за манастира са доста опасни – по пътеките имало дълбоки пропасти. Тогава всички гости на манастира излязохме да ги търсим, но на нашите викове никой не отговаряше. На едно място под скалите намерихме захвърлени провизиите, които носеха. Тогава Учителят взе със себе си двама от братята, отдалечиха се от нас и приближиха една скала. Учителят посочи някъде далече надолу: „Те са там!“ Един от калугерите, добър катерач, тръгна към посоченото място, заедно с няколко ученика от Софийска гимназия, които също бяха дошли на екскурзия до манастира. Намерили ги в ниското, скупчени неподвижно до скалите – били попаднали на такова място, от което не открили изход. След като

се върнахме благополучно в манастира, сетихме се за прегупреждението на Учителя и за погледа му в това, което ще стане.“⁴⁹

Влаг Пашов (1902-1974)

писател, издател, астролог

„Брат Георги Попов, бивш учител от с. Горска поляна, Елховско, ми предаде следната история. На събор в Търново Учителят гържал беседа в читалището. Присъствали братя, сестри, граждани и свещеници от града. След беседата един от поповете станал и се обърнал към присъстващите: „Днес в два часа следобед тук в салона ще има публичен диспут между архимандрит едн-кой си и 2-н Дънов.“ След него Учителят рекъл: „Днес в два часа тук няма да има никакъв диспут, защото, който излезе от салона няма да може да влезе, а който остане тук, няма да може да излезе!“ После слязъл от трибуната и напуснал салона, а след него всички братя и сестри. Братята били на палатки край лозята на Търново. Времето било чудно хубаво – горещо, ясно, без нито едно облаче на небето, както е обикновено в средата на август. Учителят наредил да стегнат и окопаят палатките, защото щял да вали гържг. Братята погледнали безоблачното небе, зачудили се, но макар и формално, постегнали палатките. Към един следобед на хоризонта се появили малки бели облачета. Те нараствали, после потъмнели и покрили цялото небе. Изсипал се такъв проливен гържг, че улиците на Търново се превърнали в реки. Това продължило докъм четири часа следобед. Разбира се, никакъв диспут не се състоял и пророкуването на Учителя излязло точно.“⁴⁹

Влаг Пашов (1902-1974)

писател, издател, астролог

„Около седемдесет души присъствали на събора през 1912 година. Там бил и брат Боян Боев. Съборът продължил три дни и когато на тръгване всеки си вземал сбогом с Учителя, той заръчвал: „Като си отидете вкъщи, първата ви работа е да си закупите гърва и брашно!“ Не спирал да повтаря това и братята учудено питали: „Защо, Учителю, война ли ще има?“ Учителят им казвал: „Война ще има. Всички ще отидете и всички ще се върнете.“ След един месец била обявена войната, а никога до този момент не беше очаквал таква събитие. Само Учителят ги предупредил навреме. Всички братя от събора, които участвали във войната, се завърнали живи и здрави. На тръгване Учителят им препоръчвал да носят със себе си преписана „Добрата молитва“ и 91 псалом.“⁴⁹

Влаг Пашов (1902-1974)
писател, издател, астролог

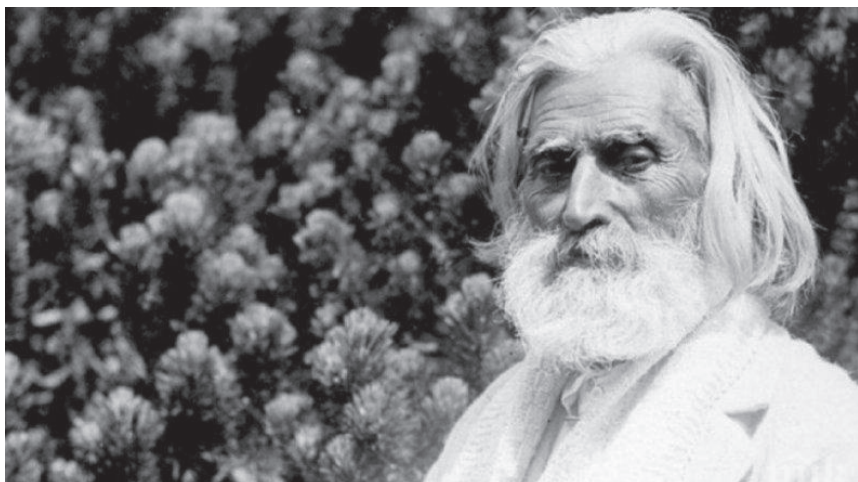
„Сестра Елена си спомня времето на Първата световна война: „Когато румънците навлизаха в България, Драган Попов дойде у нас изплашен: „Учителю, румънците са влезли в Ловеч и нощес може би ще бъдат в Търново. Да изпратим Здравка и Еленка в Беброво.“ Учителят спокойно му казал: „Няма защо да ги пращаме в Беброво. Нито един румънски крак няма да стъпи тук. Отгоре не им е позволено. Те всички ще си отидат и за това навлизане ще платят скъпо.“ Действително румънските войници не дойдоха в Търново, а след няколко дни напуснаха България.“⁴⁹

Влаг Пашов (1902-1974)
писател, издател, астролог

„В една от беседите си Учителя казва: „Препоръчах на България да не се намесва към никоя групировка.“ (през Първата световна война). И когато българите се определиха към страната на Германия, Учителят каза:

„България да се оттегли от тази групировка, защото Германия ще загуби войната.“ И тогава цар Фердинанд и Радославов за тези изказвания на Учителя, му забраниха да гържи беседите си в София и го интернираха във Варна. Учителят заминава за Варна, обаче на гарата казва така на приятелите: „Аз отивам във Варна, но ще се върна пак в София. Но те няма вече никога да видят България.“ И така стана. Германия загуби войната, цар Фердинанд абдикуира, а Радославов избяга в Германия. Българите изгубиха войната както и немците. Сбъднаха се точно гумите на Учителя. А Фердинанд и Радославов не се върнаха никога в България.“⁴⁶

Борис Николов (1900-1991)
естественик, писател

ВЕЛИК ПОСВЕТЕН

Като се свържете с добрите хора на физическия свят, с разумните и възвишени същества от духовния и от Божествения свят, вие ще започнете да мислите и да работите като тях. По този начин ще станете проводници на Божиите блага. Когато човек е свързан с добрите същества от трите свята – физически, духовен и Божествен, той става маг. Достатъчно е да удари с пръчицата си, за да постигне всичко, каквото желае. Както мъглите се движат постепенно и разкриват хоризонта, така и магът отваря и затваря тайните врати на природата.

Учителя

„Когато говорим за окултната страна от живота на Учителя – това са факти, явления, случки, на които ние, учениците на Школата, бяхме свидетели и които произтичат от свръхсъзнанието, т. е. от Космическото съзнание. Те ни показват, че стоим пред едно възвишено духовно същество от ранга на Христа, което е свалило Божествения свят на земята. Те за него са най-естествена проява на неговия живот, защото той нямаше личен живот. Неговия живот беше израз на живота на Космоса, на живота на Небето, на живота на всички съвършени същества, които стоят зад него.“⁴⁶

Борис Николов (1900-1991)
естественник, писател

„Учителят можеше да заповядва на стихииите, да променя природните явления и да ги насочва в друга посока, влизайки във връзка със същества, които стоят зад тях. Природните явления като гъжг, буря, град, сняг, суша, земетресения, вулканична дейност и пр. не са механични процеси, а са резултат от работата на известни разумни същества и онзи, който може да се свързва с тях, умее да отменя или отлага някои събития. Но той учеше, че и всеки човек със своята мисъл, със своя живот въздейства на природните стихии. Учителят беше маг от най-висш разряд, защото разполагаше със силите на природата за изпълнение на Божията воля и за благо както на отделни хора, така и на цялото човечество.“⁴⁹

Влаг Пашов (1902-1974)
писател, издател, астролог

„Сам Учителят не правеше външни изненадващи неща, които биха изглеждали като чудеса. Той не обичаше да говори за чудеса, защото му звучаха като някаква игра на жонгльори. Чудесата около него ставаха мълчаливо и сами

по себе си. Той не създаде и никаква обрядност.“⁷¹

Георги Томалевски (1897-1988)
писател, есеист и белетрист, публицист

„В продължение на 20 години бях около Учителя, когото аз считам за един велик представител на Всемирното Бяло Братство, глава на което, както той често казваше, е Христос. (...) Учителя имаше поглед върху нашия живот, върху всичко, което ни се случваше и щеше да ни се случи. Имаше поглед върху всичко, което ни вълнуваше, върху всичко, което мислехме и мечтаехме, и то не само когато сме около него, но и нейде далече, не само когато сме в група, но и сами. Учителя всякога и за всичко знаеше, той бгеше особено зорко за нас даже и тогава, когато ставаше въпрос за най-гребни наглед неща от ежедневието, без за това да сме давали гласност някому. Нашият живот за него беше напълно открит и той всякога търсеше начин да ни предупреди, да ни помогне и да ни избави от онези стъпки, които ще предизвикат огорчения и страдания. Бгеше върху нас повече от най-прилежната майка, която бди над своите деца.“²¹

Николай Дойнов (1904-1997)
писател, физик, математик, астролог

„Учителят бил в един провинциален град. И както обикновено, в къщата, където гостувал, се събрали почти всички братя и сестри. След като разговаряли дълго, Учителят се отделил в друга стая малко да си почине, а братята и сестрите продължили приказката си по различни окултни и духовни теми. Дошли и до въпроса кой е Учителят и какви са неговите възможности? Доста от братята били чели някои окултни книги и знаели нещо за окултизма. Но това били първите години от живота на Братството и учениците още не познавали Учителя.

В разговора стигнали до мнението, че и той е човек като тях, но е много по-умен, понеже повече е чел. В този момент в стаята отново влязъл Учителят и ги попитал за какво приказват. Без да дочака отговора, се усмихнал и казал: „Вие разговаряхте за това кой съм аз и гоидохте до заключението, че съм човек като вас, само дето съм по-умен.“ След това добавил: „Сега ще направим един опит, за да видите, че не съм като вас.“ Казал им да заключат вратата и те го направили. Както стоял пред учениците, Учителят изведнъж изчезнал и им се обадил отвън, от коридора. Стаята била все още заключена. В следния миг той се появил пак вътре при тях, без да отключват вратата. Този опит се повторил няколко пъти.“⁴⁹

Влаг Пашов (1902-1974)
писател, издател, астролог

„Към края на Първата световна война Учителят бил интерниран във Варна и живеел в хотел „Лондон“, на най-горния етаж. Една ранна утрин брат Манол Иванов и брат Борис Желев отишли при него. Брат Манол разказа: „Като стигнахме, Учителят се обади от прозореца, че ще слезе. Вратата на хотела все още не беше отключена. След малко ние видяхме Учителя при нас, а вратата не беше отваряна. Приблжих я - тя беше все още заключена. Учителят гоиде при нас през затворената врата.“⁴⁹

Влаг Пашов (1902-1974)
писател, издател, астролог

„В квартирата на Учителя в София в сутерена на къщата, срещу кухнята имаше друга стая. Разделяше ги коридор, в който бяха печката за готвене и чешмата. В стаичката срещу кухнята живееше сестра Василка. Една вечер при нея дошла сестра от провинцията и дълго си приказвали за учението и за Учителя. Увлечени, не усещали как времето

тече. Ненадейно пред тях застанал Учителят, който живееше в стая на горния етаж. Носел им чиния с някакви плодове. Те се смутили, но Учителят ги успокоил и ги поканил да похапнат от плодовете. Поговорили малко и без да забележат, Учителят изчезнал. Тогава едната сестра упрекнала другата, че е оставила вратата на стаята незаклучена. Но Василка казала: „Иди и провери – ще видиш, че и сега вратата е заключена. Учителят е дошъл по друг начин.“ Под впечатление от това посещение те били възбудени и неспокойни. След половин час Учителят отново се появил при тях по този тайнствен начин и пак им донесъл нещо за ядене. Това се повторило още веднъж. Примерът показва, че Учителят не само може да преминава през стени и затворени врати, но може да пренася и предмети.“⁴⁹

Влаг Пашов (1902-1974)
писател, издател, астролог

„Брат Захари Желев бил свидетел на следното. В София при Учителя дошла група ръководители. След като разговаряли и свършили работата си, Учителят им казал: „Искате ли сега да ви почерпя с баница?“ Те отговорили, че не биха имали нищо против, ако се намери някъде хубава баница. След малко видели, че една тава се носи от пространството, влиза през прозореца на стаята и слиза на масата пред Учителя. Всички останали изумени. Учителят разрязал баницата на толкова парчета, колкото били хората и раздал на всеки. След като изяли баницата, Учителят се усмихнал: „Сега трябва да я платим.“ Извадил пари от джоба си, поставил ги в тавата, тя се вдигнала и излязла през прозореца, откъдето дошла.“⁴⁹

Влаг Пашов (1902-1974)
писател, издател, астролог

„Димитър Чернев разправя: „Веднъж брат ми Тодор Чернев беше на Изгрева и аз отидох да го видя. Там имаше и други ръководители и Учителят беше изнесъл телескоп да гледат луната. И аз се наредих да погледна. Като разглеждах с телескопа луната, усетих, че някой ме бутна по рамото. Беше Учителят, който ми каза: „Чакай, брат, да нагласим лещата.“ Като ме докосна по ръката усетих, че с мен става нещо особено – сякаш електрически ток мина през главата ми, обхвана цялото ми тяло, съзнанието ми се промени и почнах да гледам на света с други очи. Всичко наоколо ми се виждаше хубаво, светло, красиво – просто не може да се опише. И когато брат ми ме изпрати към града, аз все още продължавах да виждам тази красота и съзнанието ми беше светло и хубаво. Това като ехо продължи цели месеци.“⁴⁹

Влаг Пашов (1902-1974)

писател, издател, астролог

„В първите години когато съборите, братските срещи, ставаха в Търново, приготовленията почваха от рано. Съборите ставаха в лозята, на запад от Търново. Няколко братя бяха подарили лозята си и вилите си на Братството.

Да се посрещнат 500 и повече души, които при това ще прекарат и десетина дни, не беше лесна работа. Вилите трябваше да се стегнат и почистят, да се наемат и други вили наоколо. Да се пригответ местата за палатките. Главната вила, където живееше Учителят и където беше Горницата трябваше особено грижливо да се приготви. Имаше да се набавят продукти и много още други работи. Братята, които се грижеха за вилите бяха приготвили почти всичко. Но и Учителят идваше десетина дни по-рано с още братя и сестри, да наглежда и да помага в работата.

Като привършихме всичко оставаха още два или три дни до събора. Събрахме се да направим последен преглед на извършеното. Тогава братя, който се грижеше за вилите се удари по челото. „Учителю, ние измазахме, боядисахме, наредихме вилата, но аз съм забравил, че покрива тече. Ако завали един гъжг какво ще стане сега?“ Учителят огледа всички ни и каза: „Има ли някой от вас, който знае да реди керемиди?“. Всички мълчаха. Повечето бяха чиновници. Не бяха дошли още братята от селата, майстори изкусни и силни. Тогава ние, няколко младежи се обадохме: „Учителю, ние ще наредим керемидите!“ Учителят се усмихна и каза: „Хубаво!“ Работата почна веднага. Направи се стълба, качихме се на покрива, събрахме старите керемиди на купчини, поставихме макара, свалихме старата пръст голу, разбивахме я с вода на кал и я качвахме пак горе. Помощници много, ентузиазъм голям, работата вървеше спорно. Но едва бяхме наредили първия ред, от запад се загаде тъмен облак. Загърмя, затрепя, идваше проливен гъжг. Какво да се прави? Настана смущение. Учителят с братя и сестри беше в беседката пред вилата. Ние се подадохме от горе: „Учителю, идва пороен гъжг“. Той ни запита: „Колко време ви трябва, за да покриете колибата?“ Отговорихме: „Два часа!“ Тогава Учителят се отдалечи зад колибата, застана сам с лице срещу облака, първите канки вече достигаха до нас. Учителят постоя няколко минути така, вятърът измени посоката си, облакът се отнесе на север и гъжгът се изля нататък към Арбанаси. Работата кипна отново с още по-голям ентузиазъм. За два часа покрихме. Слагахме вече последният ред капаци, когато облак се загаде отново, разрази се буря, гъжг, светкавици и гръм. Дъждът се изливаше като из ръкав, но ние бяхме вече покрили вилата. Само нас измокри до кости докато почистим и приберем инструментите и слезем. От покрива слязохме като герои. Братята и сестрите

ни посрещнаха голу с песни. Учителят каза: „Дайте им да се преоблекат! Направете чай да се напият и да легнат да си починат.“ Да, такава сладка почивка те изпълня с доволство, че си завършил работата си. Това нещо е близко го щастието.“⁴⁶

Борис Николов (1900-1991)
естественук, писател

„През 1905 г. семейството на сестра Елена Иларионова е станало свидетел на необикновени неща и случки, които ясно доказвали, че гостенинът им е необикновен човек. На една екскурзия със съпруга на Елена Иларионова Учителят е превел спътника си над една пропаст, за да стигнат невредими върха, към който се запътили. (...) Веднъж, когато стигнали го една госта голяма и буйна река, която е било невъзможно да се прегази, той се обърнал към обезсърчения свой спътник с думите: „Не се безпокойте, скоро ще гоїде човек с кола и ще ни преведе през реката.“ Само след няколко минути след тези успокояващи думи, пристигнала кола и коларят любезно поканил и превел през реката двамата случайно срещнати пътници. Когато пътували из една планина, една група овчарски кучета се отделила от стагата, които пасяли наблизо, и стремглаво се насочили към тях. Те били толкова разярени, че И. помислил, че ще бъдат разкъсани. Тогава Учителят съвсем спокойно застанал напред и когато кучетата го доближавали на около един метър пред него, спирали се, поглеждали го и с едно изскимтяване се връщали назад, сякаш там около Учителя имало някаква преграда.“⁷¹

Георги Томалевски (1897-1988)
писател, есеист и белетрист, публицист

ЧОВЕКОЛЮБИЕ

Ако търсиш великото, ще го намериш в малкото. Следователно Бога ще намерите и в най-малките прояви на живота. Величието на Бога не е в това, че Той създава слънца и вселени. Това Той може да направи в един момент. Ти имаш скръб, всеки те подритва и се нуждаеш от една малка подкрепа. Кой как мине край тебе, казва: От този човек нищо няма да излезе. Обаче Бог, Творецът на вселената, спира работата си и незабелязано слиза до тебе и ти нашепва: Не бой се, не се обезсърчавай! Аз ще ти помогна, ще уредя твоите работи още днес. Ти се зарадваш. – Какво става с този човек? – Бог му проговори. Това са великите работи, които Бог върши. Това е велика истина. Аз говоря за Господа, Който посещава хората не в църквите, но в техните отчаяни, наскърбени сърца.

Учителя

Петър Камбуров е бил студент в Софийския университет и посещавал редовно и беседите на Учителя в София. Намерил си работа като словослагател при брат Лазар Котев, за да може да се издържа. Живее в една безплатно предоставена от работодателя му таванска стая.

Петър Камбуров споделя в своите спомени:

„Стаята ми освен дето не се отопляваше, но поради липса на стъкло на прозореца и врата откъм тавана, студът и снегът безпрепятствено се провираха в стаята ми. Понякога бях по цяла нощ от студ. Получавах половин месечна заплата за половин ден работа в печатницата, за да имам възможност да посещавам лекциите в университета. Писах на баща си, че съм на работа, че получавам 400 лева заплата, да не мисли за мене. Но тези 400 лева по онова време бяха много малка сума и едва смогвах да се изхранвам и за по-голяма икономия се хранех само с хляб и малко маслини.“²⁹

Един неделен ден към 10 часа преди обяд, докато излиза, за да отиде на беседа чува как хазяйката му нарежда на двете слугини какво меню да приготвят за обяд, понеже на обяда бил поканен г-н Дънов. Но хазяите му никак не се сетили да поканят и бедния студент на планирания пищен обяд. Той отива да слуша беседата и веднага се връща в таванската си стая и изчаква да види, когато Учителят заедно с хазяина му и още един брат се отправят към къщата. Ето каква споделя самият Петър Камбуров: „Значи наистина Учителят дойде“, си казах, зарадвах се много и веднага се залових да приготвя и моя обяд. Постлах си носната кърпичка, която ми служеше и за маса и за покривка, сложих едно парче хляб и няколко маслинки и зачаках. Исках да доловя оня сублимен момент, когато долу в голямата трапезария Учителят заедно с другите присъстващи на обяда – братя и сестри – ще произнесе молитва, та и аз да се присъединя към тяхната молитва. Но как ще доловя

този момент? Съобразих, че когато престане да се чува шумът от тракането на вилици, който шум достигаше до мене по витата гървена стълба, тъкмо тогава ще настане този момент. И наистина, шумът престана. Интуитивно почувствах, че вече е време и произнесох следната кратка молитва: „Благодаря Ти, Господи, за тази хубава храница, която Си ми дал“. В този момент ме обхвана едно необикновено преживяване! Голяма радост изпълни душата ми, гърдите ми се разшириха едва ли не до спукване, аз заплаках! Заплаках от радост, от умиление! Ето, мъча се да го предам с думи, но всичко казано бледнее пред действителността. И това преживяване за мене ще остане паметно през вековете!

Най-после, след като се поуспокоих, реших да хапна, но преживяното бе толкова силно, че не можех да ям. Изядох едно съвсем малко зальче хляб и две маслинки.

След като мина около един час, аз вече се бях почти напълно успокоил, реших да изляза малко да се разведрия. Хазайката с двете си дъщери изнасят блюда, подноси с гозби и се разговарят: „Язък ни за масрафа! Толкова хубави ягенета бяхме приготвили! Другите ядоха до пресищане, а г-н Дънов през всичкото време мълча. Накрая изяде едно зальче хляб с две маслинки – ето им костилките“.

За мене това беше достатъчно да разбере на какво се гължеше моето необикновено преживяване. Учителят е бил телом долу, дето през всичкото време е мълчал, а духом горе при мен и е споделил моя скромен обяд – едно малко зальче хляб и две маслинки, за който обяд аз от сърце и душа чрез моята молитва бях благодарил на Бога.“²⁹

Петър Камбуров (1899-1969)
есперантист, цигулар

„Един брат разказва: „Една година с двете от гецаата си бях при Учителя. По това време голямото ми момче беше

войник в Русе. Като си вземах сбогом, той ми каза: „Няма да си отиваш в село, а ще заминеш веднага в Русе. Там ще искаш да преместят момчето ти на друго място.“ Аз отначало упорствах и отказвах да замина, като обяснявах на Учителя: „Как с жена и две малки деца ще отида в Русе?“ Но той ми повтори строго и категорично, че трябва да тръгна. Каза ми също, че там ще намеря брат Георги Димитров и той ще ми помогне. Послушах гумите на Учителя и заминах за Русе с жената и децата си. Отидох веднага в казармата. Помолех часовоя, който стоеше на вратата, да извика моето момче Иванчо и той го повика. Иван пристигна със сълзи на очи. Попитах: „Какво има и защо плачеш?“ Той ми разказа, че бил намислил тази нощ да се убие, защото вършил някаква нелегална работа и като го хванат, може да издаде гругарите си. Аз му се скарах и му рекох да не му минават такива мисли, че нещата ще се оправят. След това отидох при брат Георги Димитров и му разказах всичко. Оказа се, че груг брат бил полковник в този полк. Г. Димитров отиде при него и му разказа, че Учителят е поръчал да изведе това момче от казармата. Полковникът бил в дома си и по телефона наредил в казармата да му доведат сина ни. Няколко войници го докарали под стража. Полковникът пуснал войниците да си отидат в казармата, а Иванчо загържал при себе си като ординарец. По такъв начин го спаси.“ Това било преди 9.IX.1944 година. След 9.IX. този брат, полковникът, изпаднал в немилост и военен съд го осъдил на смърт. Тогава брат Руси и Иван се застъпили за него, като казали, че е помогнал, когато Иван бил обвинен в нелегална работа. Успели да оставят полковника на доживотен затвор. След известно време бил помилван и освободен. Така Учителят спасил два живота.“⁴⁹

Влаг Пашов (1902-1974)
писател, издател, астролог

„През една студена февруарска вечер на 1920 година пак пътувах за София. Трябваше да заверя семестър. Влакът пристигна на гара София към четири часа след полунощ. Слизам от вагона. Вън бе страхотен студ – минус 20 градуса под нулата. Бях облечен сравнително леко и гологлав, тъй като на гара Ихтиман някой ми бе присвоил (откраднал) шапката.

Отправлям се към ул. „Опълченска“ 66 – домът на брат Петко и сестра Гина Гумнерови, дето живееше и Учителят. Обикновено аз всякога отсядах у тях. Спирам се пред пътната врата. Нагявах се, че долу, в сутерена някоя лампа ще свети, тъй като обикновено сестрите стават рано. Но нямаше никаква светлина. Само снегът и легът отвън придаваха една лека видимост на нощта. Реших да почакам, докато се разсъмне, докато светнат лампите. Клекнах до едно акациево гърво пред вратата и зачаках. Но едва мина около половин час и чувствам, че започвам да замръзвам. Схванаха ми се ръцете и краката, рискувах да се простудя. Тогава реших да почукам, но се колебаех, тъй като стаята на Учителя бе в непосредствена близост до пътната врата. Боях се да не го безпокоя. Приблжих се до вратата и посегнах с дясната ръка, уж да почукам, но все не се решавах. Най-после бутнах вратата, без да се чуе звук. В същия момент лампата на Учителя светна, отвори се вратата на верандата и Учителят, наметнат с една голяма пелерина, изтича по стълбите, дойде при вратата и без да пита „кой е?“ отвори ми и рече: „Рекох, не бива да стоите вън, ще се простудите“ и ме заведе в сутерена. Събуди сестрите, като им каза: „Този брат премръзнал, по-скоро затоплете стаята и му направете чай да се стопли“. Трогнах се до сълзи. В този факт видях величието на Учителя и си казах: „Кой генерал, кой голям човек би си нарушил нощния покой, да излезе от топлото си легло, да се притече и приеме в тази мразовита нощ един нищо и

никакъв студент?“ Наистина, това бе той, моят Учител, който всеки момент следи и направлява пътя на своите ученици!

Разсънва се. Беше неделя. Към 10 часа Учителят гържа беседа. Тогава той гържеше своите беседи в същия гом, като посетителите изпълваха двора. Той, застанал прег отворения прозорец в стаята, говореше. Словото на Учителя прикова вниманието на слушателите готолкова, че независимо от силния мраз, дълго след беседата, която трая само един час, останаха на двора, искаха да се домогнат до Учителя, да го поздравят, да му целунат ръка. На голяма маса в трапезарията бе сервиран обяд. На трапезата при Учителя винаги имаше гости, било от провинцията, било от София, най-вече братя-студенти. Това беше истинска комуна. Присъстваха около 20 души гости, в това число и аз. След обяда непринудено се започна разговор относно някои мисли от беседата или от личен характер. Накрая и аз взех гумата: „Учителю, рекох, искам да Ви поставя един въпрос, на който моля да ми отговорите. Тази нощ, когато бях въвн при пътната врата премръзнал, Вие знаехте ли, че съм там. Защо не дойдохте да ми отворите преди да бутна вратата?“ Учителят отговори: „Такъв е законът на земята. За да се прояви Любовта, единият трябва да поуска, другият да му даде; единият трябва да почука, другият – да му отвори. Иначе, ако единият не иска или не чука, а ти се отзоваваш, това върви по пътя на насилюето“. Разбрах закона: „Докато ученикът не почука, Учителят не отваря вратата на знанието“.³⁰

Петър Камбуров (1899-1969)
есперантист, цигулар

„След 9 септември 1944 г. един наш брат офицер подполковник Илия Младенов бил на фронта, но по едно време го заболява ръката и той моли началника си да го освободи, да го върне в София. Командирът му дава отпускат, но казва, че като отиде в София, да се отбие в главната квартира да иска да го преместят. Братът пристига в София и най-напред отишъл при Учителя. Този ген Учителят не излизал никъде, нито за обед слязъл, никого не приемал. Седял затворен в стаичката си. Някаква важна работа имал. Сестрата не посмяла да почука, да каже на Учителя, че е дошъл брата, но в туй време вратата на Учителя се отваря. Той се погал, видял брата и го поканил в стаята си. Като разговаряли братът казал на Учителя, че ще отиде във военното министерство да иска да го преместят. Учителят му казва: „Няма да ходиш в Министерството, ще се върнеш на фронта. Има да изпълниш една важна задача.“ Братът се зачудил каква ще бъде тази задача, но понеже Учителят му казва той заминал за фронта. А в това време там между войниците става брожение, явява се недоволство, заплашва да се превърне в явен бунт. То значи да се провали фронта. По едно време викат го по телефона от София от Главната квартира и възлагат на брата задачата да се справи с недоволството, с бунта на войниците. Той казва, че ще се справи със задачата, но иска да бъде свободен в своите действия, да работи тъй както намира за добре. Същата вечер той излиза сред войниците, говори им, убеждава ги, някои ругаят, някои го заплашват, че ще го промушат или ще го застрелят, но братът постоянства и тъй убедително говори, че най-сетне брожението затихва и войниците се успокояват. Казва брата после: „Аз нямам дар слово, но тази вечер говорих тъй както никога не съм говорил. Имах сила в мене и наг мене“ Ако бунтът бе успял, целият полк тогава щеше да бъде разстрелян според

Военните закони. Така се спасиха няколко хиляди българи. Така Учителят ги спаси. Аз само изпълних една задача, поставена ми от Учителя.“⁴⁶

Борис Николов (1900-1991)
естественик, писател

Елена Андреева свидетелства:

„Учителят помагаше лично на отделните личности. Имаше случаи, когато помагаше колективно, едновременно на мнозина. Такъв е случаят с изселването на българските евреи. В годините, когато Хитлер върлуваше в Европа и пращаше евреите в камерите на смъртта, той се опита да повлияе и на българското правителство и царя, и те да направят същото. У нас започнаха да се изпращат евреите от един град в друг. Имах близка приятелка от Стара Загора – Буча Бехар, която изселиха в Търговище. Друга близка позната еврейка от Казанлък, я изпратиха във Видин. Българският народ не одобряваше това. Започнаха протести на разни групировки пред властта. Много организации се противопоставиха в защита на евреите. Спомням си, че и Писателският съюз направи възражение за това. Чест прави това на българския народ.“¹

Но въпреки това, под натиска на своите съюзници, Цар Борис III подписва указ за изпращането на българските евреи в лагерите на смъртта. На финала на тази история пряката намеса на Учителя спасява от смъртта българските евреи.

*Ето какво разказва **г-р Методи Константинов**, който е ученик в Школата на Учителя:*

„По това време аз работех в Дирекцията на пропагандата и заемах важен пост. Един ден ме извиква по телефона министърът на вътрешните работи Габровски в неговия кабинет. Отивам там и той ми връчва една заповед, в която е написано моето име, и че аз съм определен да придружавам всички евреи, които ще бъдат изпратени

на ешалони в Полша. Питам го, защо аз съм назначен за тази работа, а не някой друг? Отговори ми, че аз съм висш служител в Дирекцията на пропагандата, че тя се приема със симпатия от германците, че в мен имат доверие и накрая, че аз съм учил в Полша и знам полски език. Бях не само изненадан, но и шокиран и не можах да кажа нито една дума повече. Взех заповедта и уплашен забързах на Изгрева при Учителя. Като служител в тази дирекция през мен минаваха всички новини от 120 чужди радиостанции. Аз узнах, че германците избиват евреите в концлагери в Полша. Значи аз трябваше да заведа всички български евреи да бъдат избити там. Целият разтреперан, пристигнах на Изгрева и предагох заповедта на Учителя, с която съм назначен да придружавам евакуацията на българските евреи в Полша. Учителят ме попита: „Какъв е въпросът?“ „Учителю, вече няколко години всички евреи от окупираните територии от Германия се изпращат в концлагерите в Полша, където ги избиват.“ Учителят хвърли на земята моята заповед, стана изключително строг и ми нареди: „Веднага иди и извикай Лулчев!“ На бегом аз пристигнах в бараката на Лулчев и го намерих там да чете някакъв вестник. Предагох поръката на Учителя и по пътя му разпоявам какво се е случило с мене. Заставаме двамата с Лулчев пред Учителя. Учителят е ядосан и се движи наляво и надясно в стаята си. Спря се, огледа ни и изрече към Лулчев: „Иди и намери царя и му кажи, че ако изпрати дори един евреин в концлагерите, от него и династията му помен няма да остане!“ Лулчев каза само: „Слушам!“ Обърна се по военному и напусна стаята. Аз го последвах. Лулчев отиде в бараката си, облече се и тръгна да търси царя, за да му предаде съобщението на Учителя. През това време аз посещавам службата си и следя всички новини, които се отнасят до евреите. Нито съм жив, нито съм умрял, такова страшно напрежение. На третия ден

Лулчев се връща. И заедно с него отиваме при Учителя. Обръща се към Учителя: „Учителю, бях във всички резиденции на царя – на Враня, Чам Кория, но никъде го няма. Скрил се е някъде, за да не го открием.“ Ние сме пред вратата на Учителя, а Той е застанал на прага на вратата. Оглежда ни и каза: „Почакайте малко.“ Влезна в стаята си и затвори вратата. След една минута вратата се отваря, Учителят се появява в целия си ръст и казва само една дума: „Кричим“. Лулчев казва: „Слушам“. И отново се обръща по военному и напуска Изгрева, за да търси царя в Кричим. Лулчев отива в Кричим и намира царя, който се укрива там. Царят го пита: „Кой ти каза, че аз съм тук?“ А Лулчев, целият напрегнат, изрича следното: „Изпрати ме Учителят Дънов да ти предам, че ако изпратиш дори един евреин в Полша, от теб и династията ти помен няма да остане.“ Като изрича това, Лулчев се успокоява, а царят се разтреперва. Отронва само една дума: „София“. Излизат навън, качват се в автомобила на царя, запрашват по прашния път за София и пристигат в кабинета на министър Габровски. Царят нарежда на Габровски: „Дай указа за евреите!“ Габровски го изважда от желязната каса и го подава на царя. Царят с разтреперани ръце взема указа и го скъсва на парчета. После се обръща към Лулчев и казва: „Ти видя, че вече няма указ за евреите“. Лулчев се навежда, взема едно крайче от скъсания указ и го слага в джоба си. Пристига на Изгрева, намери ме и разказа всичко какво е свършил. И за доказателство ми показа парченцето от скъсания указ. Казах му: „Да отидем и да го покажем на Учителя.“ Двамата сме пред Учителя и Лулчев разправя всичко подробно. Накрая Учителят казва: „Не разрешавам пред лицето на Бога да се извърши това престъпление!“ После ни отпрати.“³³

„И така, българските евреи бяха спасени от смърт. Учителят активно се намеси за спасяването на българските евреи. Това не е заплаха, която Учителят прави с думите: „Помен няма да остане от династията му, ако пусне евреите в Полша“. Това щеше да стане по закона на природата. Учителят, като духовно същество, се намесва да не се извърши едно голямо престъпление. Ако царят не беше послушал, непременно щеше да има последици и щяха да пострадат неговите наследници. Когато стана преврата на 9 септември 1944 г. и по-късно България се обяви за република, неговите наследници – децата му и царицата – напуснаха България без да пострадат от нищо. Те бяха оставени да отидат където искат и бяха подпомогнати от самата власт.

В живота съществува закон за причина и последицие, наречен кармичен закон, който гласи: Каквото направиш, ще ти направят. Царят имаше власт да не пусне евреите да бъдат унищожени в камерите на смъртта. Неговите наследници получиха богатства от добрата постъпка на бащата. Те напуснаха България невредими. Вярно е, че и българският народ не беше съгласен и не одобряваше изпращането на евреите в Полша. Пряката намеса на Учителя попречи да се извърши това престъпление към 50 хиляди евреи.“¹

Елена Андреева (1899-1990)
философ, педагог, стенограф в Школата

През 2018 г. Организацията на евреите в България „Шалом“ издава сборника „Незабравимите лица на спасението“, в който представя много българи, противопоставили се през 1941-1944 г. със своето слово или дела на нехуманното отношение на германофилската власт към българските евреи и допринесли за предотвратяване на тяхната депортация в нацистките лагери на смъртта по време на Холокоста. Сред тях е представен и Учителя Петър Дънов.“⁴⁷

ЛЕЧИТЕЛ

Човек трябва да има достойнство, да се впрегне на работа, да използва дарбите, които му са дадени. Достойнството на човека се състои в любовта му към самата Любов, към Мъдростта и към Истината. Като изяви любовта си към тия велики принципи и ги приложи, ние казваме, че човек е изпълнил своето предназначение на земята. Ако пък може да ги предаде на човечеството, той минава вече за Учител. Бог се проявява чрез Учителя така, както чрез никой друг човек. Защо? Защото Учителят живее в Божественото съзнание.

Учителя

„Както за слънцето е естествено да свети и да топли, така и за Учителя беше естествено да помага, когато трябва – например, да лекува по най-различен начин. За него не беше необходимо да види болния, за да определи диагнозата, защото космичното му съзнание проникваше и владееше цялото пространство. Ето защо той само с една дума, с един поглед, с един жест можеше да лекува болести, за които лекарите са се произнесли, че са неизлечими.“⁴⁹

Влад Пашов (1902-1974)
писател, издател, астролог

„На един хълм (близо до Велико Търново) бе разположено голямо братско лозе от 12 декара, погарено от търновския гражданин Боковски, който бил излекуван от Учителя, след като бил напълно изоставен от лекарите. В това състояние съпругата му се обърнала в едно писмо до Учителя, който след получаването му веднага пристигнал в Търново, за да го види в дома му. Болният страдал от ставен ревматизъм и сърцето му било съвсем отслабнало. След пристигането на Учителя, болният още до вечерта се почувствал добре и се повдигнал от леглото. Всички съседни очаквали при камбанен звън да чуят вестта за неговата смърт, обаче изненадата била голяма, когато само след няколко дни той вече можел да излиза из града.

Скоро гражданството се научило за това рядко събитие и масово започнало да се приближава към учението на Бялото Братство, и по-специално към Учителя, за помощ от най-различен характер. Боковски оздравял напълно и след това живял до 82 години. От благодарност за всичко това той подарил лозето си на Бялото Братство, понеже Учителя не приемал парични възнаграждения. Тези данни ги научих от една наша сестра, близка на дъщерята на Боковски, разправени ѝ лично от нея.“⁵⁵

Георги Попов

„Един ден получавам писмо от сестра си, която живееше в Габрово. В него тя ми пишеше, че една от нашите близки е тежко болна. Нейните родители бяха заможни хора и не бяха пожалили средства, за да я заведа при най-големите специалисти. Но никой от тях не само че не ѝ помогнал, но и не могъл да определи естеството на болестта. Сестра ми ме молеше да отида при Учителя и да поискам помощ и съвет за този случай.

Тръгнах за Изгрева с неохота, не обичах да занимавам Учителя с такива въпроси, тъй като мислех, че неговата задача не е да оправя физическите недъзи на хората, а да им донесе светлина, да им покаже пътя и смисъла на човешкия живот. Мислех също за начина, по който щях да вляза във връзка с него: дали да похлопам на вратата, или да чакам, когато той излезе. Всичко това ме вълнуваше из целия път. А когато стигнах, тъкмо забивам покрай стаята на бай Ради, вдигам глава - и гледам Учителя на балкона пред стаичката си, стои изправен, отправил поглед към мен. Въздъгнах с облекчение, че това, което най-много ме измъчваше - начинът, по който да вляза във връзка с него, изведнъж най-благоприятно се разреши. Ясно беше, че той ме очакваше. Когато стигнах под балкона, още преди да отворя уста, за да му разправа за целта на моето идване, той ми каза: „Пишете на вашата сестра да поставят краката на болната до колене в топла вода и тя ще оздравее“.

Писах и стана чудо! С това невинно на пръв поглед средство нашата близка оздравя напълно. Едва ли има между нас, братя и сестри, такива, които да не са опитали изключителните възможности, които Учителя имаше за възстановяване на разрушеното здраве на човека.“²¹

Николай Дойнов (1904-1997)
писател, астролог

„Учителя лекуваше само с гума или гори без да каже нещо; но често посочваше на болния нещо материално, за да може съзнанието му да се хване за него и така да му се помогне. Случваше се, след като вече е дал лек, да каже на болния: „Иди на лекар!“ И човекът след това разправяше, че някой там лекар го бил излекувал. Дори не се сецаше, че изцелението му се дължи на Учителя! Това правеше Учителя – криеше чудесата, за да не отнема свободата на другия. Искаше да се пробуди и разшири съзнанието ни, и така по свобода да следваме Учението му, а не заради чудесата, които прави.“⁴⁰

Димитър Грива (1914-1994)

композитор, пианист

„Една сестра ми разказа следния случай. Нейната приятелка, също ученичка на Учителя, сериозно се разболяла. Изпратила я на Изгрева да попита Учителя какво да стори, за да оздравее. „Кажи ѝ да вярва в доброто.“ Тя почакала още малко, да чуе нещо по-реално. Тогава Учителя добавил: „Реални са само фактите“, и влязъл в градината. Тя се завърнала при болната и ѝ предала гумите на Учителя. Но чудното било, че докато тя още разговаряла с Учителя, болната ѝ приятелка вече почувствала подобрене. Един ден по-късно била вече съвсем добре и лично отишла да благодари на Учителя. Подобни случаи са добре известни и се разказват от мнозина, но аз съм от онези, които предпочитат лично видените факти. Учителя ме бе научил да се сприятелявам с вятъра и студа, и малките ми постижения в това отношение ме предпазваха от простуда. Все пак случваше се от време на време да се разболявам. Веднъж имах остро заболяване на сливиците. Вместо да отида при лекар, отидох на Изгрева и се разхождах пред салона, очаквайки

завръщането на Учителя. Той гоиде откъм поляната. Отидох при него и му казах защо съм дошла. Той се спря, погледна ме и каза:

– Ще ти мине. Пий топла вода и си масажирай врата. Когато излизаш, носи шалче. Това е всичко.

Благодарих му и тръгнах обратно за града. Още по пътя се почувствах по-добре. Вечерта изпих няколко чаши топла вода, масажирах малко врата си и на сутринта бях съвсем здрава. Този факт, излекуването на острата ми ангина само за една вечер, учуди моето семейство, което беше почнало да настоява за лекар.“⁵¹

Милка Перуклиева (1908-1978)
педагог, писател

„През 1907 година, срещу Нова година Учителят пристига в Бургас, отсяга у брат Тодор Стоименов. Брат Стоименов живее в дома на гърка Апостолидис, богат търговец и лихвар.

Вечерта приятелите ще посрещат Новата година, масата е сложена, а какво няма на тази маса, изобилие голямо. Бели хлябове, приготвени от сестрите и плодове, главно плодове – ябълки, круши, смокини, орехи, портокали, фурми, маслини, всичко от най-хубавото. Стаята празнично осветена, гостите са насядали вече на масата, вечерята ще почва. В това време в къщата се разнася вик, отчаян плач. Всички гледат с недоумение. Брат Стоименов пояснява: „Детето на хазаина е тежко болно. Днес викаха лекарски консулт, лекарите вдигнаха ръце и сега майката плаче.“ В това време вратата се отваря и на прага застават Апостолидис и жена му, облени в сълзи. „Учителю, помогни ни, детенцето ни загива. Егничка рожба ни е. Лекарите не могат да му помогнат.“ Учителят им казва: „Идете при детето!“ Слег това изпраща пет сестри в съседната тая да се молят. Изважда от джоба си една

чиста, бяла кърпичка, дава я на брат Пеню и му казва: „Иди, покрий лицето на детето!“ Брат Пеню отива и се връща. Вечерята почва. След малко Учителят взема от масата един хубав портокал, дава го на брат Пеню и му казва: „Иди та го дай на детето!“ Брат Пеню отива. Бащата и майката плачат при леглото, около детето новогодишни подаръци, играчки най-скъпи и най-хубави. Брат Пеню вдига кърпичката. Детенцето отваря очи, Пеню му подава портокала, детето го взема с ръчичките си и се усмихва. Бащата и майката не вярват на очите си. Подават му след това играчките, детето ги взема и се радва. Вярата се връща в този дом и надеждата, и радостта. На сутринта рано на връх Нова година на вратата на стаята на брат Стоименов се чука. Влизат Апостолигис и жена му пак облени в сълзи. Но сълзи на благодарност и радост. Целуват ръцете на Учителя и Му благодарят. Апостолигис казва: „Учителю, търговец съм и лихвар. Ако съм оцетил някого, ще му въздам четверократно.“ Наистина днес стана спасението на този дом. Семейството Апостолигис станаха наши приятели. След време се преселиха в Цариград. Синът порасна здрав, хубав, помагаше на баща си в работата. Народи се и потомство.“⁴⁶

Борис Николов (1900-1991)
естественник, писател

„По настояване на очен лекар започнах да нося очила от IV клас, с половин диоптър за късогледство, и завърших гимназията с шест и половина диоптъра. Когато дойдох в София на работа, имах възможност да посещавам редовно беседите и да разговарям с Учителя. Един ден реших да му заговоря за очите си. Тогава бях госта наивна и далеч нямах представа за истинския образ на един ученик.

- Моля Ви, Учителю, кажете ми метод, как да излекувам

очите си. Нали съм окултен ученик и трябва да се освободя от негъзите на болестите. Ще направя каквото ми кажете. С лекарска помощ стигнах до тук. Вас моля да ми помогнете – казах с пълна вяра и млъкнах, за да чуя съвета на Учителя.

– Всяка болест има две причини – физиологическа и психологическа. Сега аз ще ти обясня физиологическата причина за твоето късогледство. Представи си очната ябълка, ириса... и в гъното – жълтото петно. При късогледството лъчите, които влизат в окото, не се пречупват в жълтото петно, а прег него – поразително ясно и внушително обясняваше Учителя. – Сега твоята задача е да прогължиш лъчите, които влизат в очите ти, за да достигнат до жълтото петно. Първо, свали очилата и ще ги слагаш само когато си на театър или когато искаш да виждаш много надалече.

– Аз съм толкова свикнала с тях, че на три крачки не бих могла да виждам познатите си – се опитах да възразя.

– Е, ще виждаш само тези, които са до тебе – весело ми каза той. – Второ, ще си определиш удобно за теб време – сутрин, обед и вечер, и без да те знае и вижда никой, за пет минути ще концентрираш мисълта си върху очите. Ще си представиш окото и мислено ще прогължаваш лъчите до жълтото петно. Трето, на масата си ще сложиш зелен лист хартия и ще се стараеш да гледаш повече зелен цвят. Ще отбягваш крещящите цветове. И четвърто, всяка вечер по половин час ще ходиш на тъмно, без очила. Като казвам да ходиш, то значи да се движиш. Не е достатъчно да седиш в тъмно, а да се движиш в тъмно. Прави това и ще видиш резултатите!

– А каква е психологическата причина за късогледството ми? Тук Учителя замълча и не ми отговори.

– Ти направи това, което ти казвам сега!

Свалих очилата. Трудно свикнах без тях, но все пак свикнах. Изпълнявах стриктно казаното от Учителя. Без да споделям

с когото и да било, обикалях двора по половин час на тъмно. Скривах се на всевъзможни места по три пъти на ден и по пет минути съсредоточавах мисълта си върху очите, а в стаята ми преобладаваше зеленият цвят.

Така се изминаха три години и половина. Когато слагах очила в театъра, виждах по-лесно, но очите ме заболяваха.

Отидох на преглед при проф. Пашев, при когото ходех от години и според когото късогледството ми не би могло да се намали, а обратно, за да не се увеличава, трябвало да нося непрекъснато очила. За негова изненада сега късогледството ми бе намаляло с два и половина диоптъра.

- Е, природата понякога прави чудеса - каза професорът и ми даде рецепта за очила 4 диоптъра.

Аз бях щастлива, че опитът на Учителя беше по-ефикасен от лекарските наставления. Майка ми, която беше с мен, стържано оправда моите ексцентрични упражнения. И като резултат от това, самата тя ми напомняше да не пропускам вечерните обиколки в тъмно, които готогава считаше едва ли не за ... глупост.

Похвалих се на Учителя.

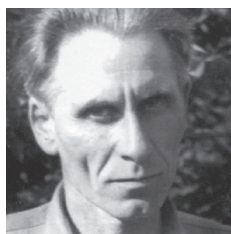
- Да, понякога малките погрешки довеждат до големи последиствия и често големите последиствия се лекуват с малки корекции - каза спокойно Учителя, без да подчертае какво голямо добро ми беше направил.“⁵¹

Милка Периклиева (1908-1978)
педагог, писател

„Брат Георги Радев Овчаров от Ямбол описва един случай, станал на събора в Търново през 1922 г.: „Група младежи бяхме събрани на едно място и разисквахме различни въпроси от идеите на Братството. Учителят беше на повече от 100-200 метра от нас и разговаряше с няколко възрастни братя. Забелязах, че той напусна групата изведнъж и се упъти към нас. Щом пристигна, без да е чул

разговора ни, той започна да говори по темата, която обсъждахме. Разсъждаваше: „Аз мога да лекувам всички болести и мъртви да възкресявам, но това не го правя, защото няма никаква полза. Представете си, че застана сред София и започна да лекувам всички болни. Тогава името ми ще се разчуе по целия свят и ще почнат да идват болни отвсякъде. Тогава няма да мога да си гледам работата. И ако излекувам всички болни хора, какво съм направил? Представете си, че взема едно прасенце, измия го, изкъпя го и го пусна. Какво ще направи то? Ще отиде пак, ще се потопи в гъола и пак ще се изкаля. Така е и с всички хора, които страдат от различни болести. Болестите са резултат от техните грехове и престъпления в миналото и ако аз ги излекувам, без в тях да се е пробудил стремеж към духовен живот, те и да прогължат да си живеят в своите грехове и още по-лоши болести ще ги сполетят. Има ли тогава смисъл да лекувам такива хора? За да се лекуват хората, преди всичко трябва да стане пробуждане на тяхното съзнание и да изменят начина на живота си. Значи, в умовете на хората трябва да се внесат нови идеи, които да преобразят техния живот.“⁴⁹

Влад Пашов (1902-1974)
писател, издател, астролог

„Друг интересен случай за излекуване ми го разказа сестра Милева и се отнася до един брат, служител в някаква фабрика. Там той получавал голяма заплата, имал доста средства и семейството му живеело щастливо. Но се разболял, болестта му продължила цяла година и човекът отивал от зле към по-зле. Управата на фабриката го предупредила, че няма да му плащат повече от година и ще го уволнят. Като му съобщили това, той изпаднал в отчаяние. Много

лекари го лекували в този промеждутък, но никои не могат да му помогне. Тогава той помолил сестра Милева да пита Учителя какво да прави при това положение. Учителят поръчал на сестрата да се върне и да запита болния може ли да пожертва голяма сума за бедните, да купи за тях грехи, обуца, брашно, дърва? Ако реши да стори това – да го направи и да съобщи на Учителя. Братът отделил госта пари и купил много неща за бедните. Тогава Учителят заръчал да му предадат: „Нека сега вземе черна ряпа, да я настърже на ренге и да изстиска сока. Количеството да е около една чаена чаша. Този сок от ряпата да се затопли добре и болният да го изпие.“ Всичко било направено както предписал Учителят. Болният изпил сока и на другия ден се почувствал по-добре, а след седмица окончателно оздравял. Тогава сестра Милева предложила на Учителя: „Щом това лекарство е толкова ефикасно, да го препоръчаме и на други.“ Учителят обяснил: „На други няма да хване. Пък и братът, ако не беше пожертвал такава сума за бедните, и на него нямаше да подейства.“ По този случай Учителят коментирал: „Ще знаете, че всяко благо на Земята, което искате да придобиеете, трябва скъпо да заплатите за него.“⁴⁹

Влаг Пашов (1902-1974)
писател, издател, астролог

ВЛИЯТЕЛНОСТ

Извън физическия свят има друг разумен свят, който взема участие във всичко, което хората вършат. Та понякога вие се обезсърчавате, като мислите, че никоой не се грижи за вас, че сте изоставени като някой кораб в пространството и трябва сами да се грижите за себе си. Не, това не е вярно. Това е едно заблуждение!

Божественият Промисъл е строго определил всички неща и явления; нищо не е случайно. Всички събития, от какъвто характер и да са те – физически, психически или обществени – се ръководят и направляват от едно висше Същество, което бди за техния ход.

Учителя

„Учителя беше маг от най-висш разряд, защото разполагаше със силите на живата природа за изпълнение на волята на Бога и за благо, както на отделни лица, така и на цялото човечество. Той можеше да става видим и невидим, да се пренася на далечни разстояния и да бъде едновременно на много места. Той беше ясновидец от най-висша степен и затова нямаше нищо скрито покрито за него. Той виждаше всичко не само около себе си, но виждаше всичко, което става по цялата земя и в целия Космос. Виждаше в миналото на хора, събития и епохи. Виждаше и в бъдещето им. Владееше събития, епохи, съдбата на човечеството и го направляваше съгласно Божия план, който той знаеше.“⁴⁶

Борис Николов (1900-1991)
естественник, писател

„Една сестра си спомня от детството: „Когато баща ми тръгваше за фронта, отиде при Учителя да си вземе сбогом и той му казал да сложи едно евангелие в джоба си, от лявата страна, до сърцето. На фронта куршум попаднал точно срещу сърцето му, но се ударил в евангелието и не проникнал в тялото. Така баща ми беше спасен от смърт.“⁴⁹

Влаг Пашов (1902-1974)
писател, издател, астролог

„По време на Балканската война брат Георги Куртев бил на фронта като фелдшер. По войската плъзнала холера и всички бягали от заразените. Тогава Г. Куртев призовал желяещите войници от гружината да се притекат с него на помощ на болните. Гарантирал им, че никои от тях няма да се разболеят от холера. Няколко войника отишли с него и обслужвали болните цели 7-8 месеца, без да се заразят. По това време от страх лекарите обикаляли с кон покрай болницата и отдалече давали наставления за лечението. Тогава брат Куртев получил писмо от Учителя, в което

прочел: „Не се плаши от нищо, аз виждам всичко. Помагай на болните и ние ще ви подкрепяме.“

Без никој да му е съобщавал, Учителят виждал положението на брата и е помагал отдалече.“⁴⁹

Влаг Пашов (1902-1974)

писател, издател, астролог

„Брат Христо разправя, че като офицер отишъл при Учителя и му разказал, че иска да подаде оставка, понеже считал военната служба за несъвместима с Учението. Учителят му рекъл: „Ще си стоиш там на мястото, има да изпълняваш една важна задача!“ През септември 1923 г., когато стана въстанието на комунистите и земеделците, изпратили брат Христо в едно село да ръководи войскава част за потушаване на бунта. Мъже били наизлезли край селото с брагви, вили и колове и чакали войската да се бият с нея. Христо спрял войниците си на известно разстояние, отишъл при селяните и ги придумвал: „Защо сте излезли с тези брагви и сопи? Приберете се по къщите си, никој от вашето село няма да стане жертва, няма и да ви разпитвам. Иначе ще пусна войската и ще ви избием.“ Селяните послушали, прибрали се и никој не пострадал. Тогава братът разбрал, че това е задачата, която Учителят предвиждал да изпълни.“⁴⁹

Влаг Пашов (1902-1974)

писател, издател, астролог

„Като офицер брат Никола Гръблев служил в Търново. Един ден препускал на кон някъде над моста на Янтра. Конят бягал лудо и от буйство се насочил не към моста, а към едно място встрани, където имало дълбока пропаст. Братът видял опасността, нямал време нищо да направи, а само мислено извикал към Учителя: „Учителю, помогни ми!“ Мигом усетил, че някаква сила гръпнала юзгите на коня и

той се насочил към моста. В това време по него минавала жена и конят връхлитал право срещу нея. Но за чудо тя се навела, конят я прескочил и жената била спасена. По-късно Кольо Гръблев научил, че по време на премеждието Учителят бил на гости някъде по Изгрева и пиели чай. Изведнъж той си затворил очите за минута-две. После ги отворил и съобщил: „Кольо Гръблев беше в опасност, спасихме го.“ Присъстващите погледнали часа и записали геня. Когато Кольо Гръблев дошъл в София, попитали го какво е станало в този ден и час и той разказал горната случка.“⁴⁹

Влаг Пашов (1902-1974)
писател, издател, астролог

„Учителят е в Мърчаево и го посещават различни приятели. Веднъж го посещава съпругът на една наша сестра – Мария Младенова – заедно с дъщеря им Лиляна, ученичка в гимназията. Съпругът е офицер с чин подполковник. Той е с военната униформа, с кабриолет, а кочияш е оргинарецът му. Той идва при Учителя вече няколко пъти, като си води бележки от разговора, с разрешение на Учителя. Този офицер е Илия Младенов. Той е разтревожен поради това, че германските войски са обкръжили Москва и се очаква всеки момент Москва да падне. Той е боеви офицер. Бил е офицер-артилерист през време на Балканската война и е воювал в Европейската война. Бил е офицер в полка на полковник Минчо Сотиров от Бургас – полкови командир на Бдинския полк – който е от Братството, а жена му Мария Младенова е в Братството още от 1912 година. Така че Илия познава добре Учителя, но като военен е загрижен за изхода на войната. Запитва Учителя: „Учителю, аз съм чувал и съм чел от Вас за бъдещето на славянството и на Русия и че Вашето учение ще намери най-добър прием в Русия. Германците са прег Москва и всички военни очакват, че тя ще падне всеки момент. Тогава какво ще стане с Русия и с

бъдещето на Вашето учение?“ Учителят го изглежда, после поглежда и дъщеря му Лиляна, ученичка в гимназията, която присъства на разговора с Учителя. Учителят се обръща към него, посочва му с пръст и казва: „Рекох, пиши: Руснаците ще забият червеното знаме над Райхстага.“ Илия Младенов е стреснат. Учителят повтаря същото изречение три пъти. Накрая Илия записва събоносното решение на Учителя за изхода от войната. (...) Илия се връща у дома, разказва на жена си и строго забранява това изказване на Учителя да се предава някому, защото ще си навлекат много беди от властите, които по това време са на страната на германците. Войната така завършва – двама войни от руската армия забиват червеното комунистическо знаме над Райхстага и Германия бива разделена на две.“⁶⁹

Мария Тодорова (1898-1976)
музикант, пианист

АНТРОПОЛОГ

Преди години обикалях България, правех своите научни изследвания над различни хора и изучавах характерите им.

В 12-те години, когато аз правех своите изследвания, казват ми: „Искате ли препоръка?“ Аз отивах да изследвам без препоръка, нито исках някой да ми плаща.

Като седя три-четири дни в един град, отивам на друго място. Срещам болен. Измервам главата му и казвам с какво трябва да се лекува.

Правих измервания на българите, за да видя на физическото поле какви са, имат ли бъдеще, какво може да излезе от този народ. Исках да видя какво Бог е вложил в него. Търсех все ценното, което е вложено от Бога.

Всички религиозни хора твърдят, че те знаят истината, че Господ им говори, че са във връзка с Небето. Когато срещнеш един православен, той казва: като нашата църква няма и като мен човек няма. Когато срещнеш един евангелист и той казва: като нашата църква няма и като мене човек няма. Туй не е упрек, но казвам, че един евангелист, един православен, това са течения в живота. Щом казвате, че живеете в Бога, трябва да бъдете ясновидци.

Учителя

„Младият, едва навършил тридесет и една години Петър Дънов, се залавя със своите любими френологически измервания. (...) Не са малко годините, които той посвети на тази предварителна и крайно прецизна работа. Много градове и села обходи със своите мерни инструменти – с линияката, транспортира и таблиците, графите на които бяха предварително напечатани и които той попълваше с най-голяма точност. На тези инструменти помагаше могъщата духовна проникновеност, която се покриваше с получените гължини и ъгли.“⁷¹

Георги Томалевски (1897-1988)
писател, есеист и белетрист, публицист

„През 1905 г. Учителят гържал в Търново сказка по френология. На нея присъствала и сестра Елена Иларионова: „Читалищният салон беше препълнен. Средица картини Учителят доказваше, че с живота си човек гради бъдеще, събира капитали за строеж на тялото си и може да му даде форма според своите мисли и вътрешни духовни стремежи. Така че по външния вид може да се узнае животът на всеки един и да се определи неговият характер. Всички слушахме с внимание. След сказката само г-р Георгиев се опита малко да оспорва, но капитулира пред отговорите на Учителя. Тогава разбрах, че Учителят изнесе една велика истина, непозната готогава и за мене, и за другите. Искях да му благодаря, но от многолюдното събрание не успях да се срещна с него. На другия ден гоїде един от приятелите – Васил Узунов, гимназиален учител, и ни каза, че Учителят желае да гоїде у дома и да ни измери черепите. Със съпруга ми се зарадвахме много и с готовност го посрещнахме. Учителят измери черепите ни и с най-големи подробности ни описа точно характерите. Разказа ни много неща за онова, което сме преживели през годините. Запитахме го откъде знае всичко това, а той ни

отговори, че нищо не може да се скрие, защото не се губи. Всички постъпки на човека се отбелязват на лицето му, а също и в анализите на природата. Отговорни сме за всички свои мисли, чувства и действия и ще плащаме за тях. Това той доказва тъй ясно и неоспоримо, че повярвахме в тази истина.“⁴⁹

Влад Пашов (1902-1974)
писател, издател, астролог

„Веднъж без да мери, без да изчислява и записва, „докторът“ или „гаскалът“, както някои наричат младия син на поп Константин Дъновски, казва на една жена от Сливен:

– Твоите очи ще се отворят. Дарба имаш, сестро, но заобичай снаха си повечко, защото ако се отнасяш все така остро и с недоверие към нея, така ще постъпят други с твоята щерка. Никой човек не бива да прави грехове, а особено такъв, който има деца, защото и те ще опитат това, което правиш на другите деца. Жената го гледа, а в очите ѝ сякаш святкат огънчета. Тя е смутена и не знае какво да каже. Най-после се решава и проговорва:

– Мъчи ме някакъв дявол, гаскале. Казвам на себе си: гледах момчето, мъчих се, докарах го до тези години и отведнъж ми го грабнаха. Потъна той в оня чуждия рог, а аз останах с момичето сама. Идва снахата при мене, държи се добре, а аз се ягосвам, без да зная защо. Като че някой ми я натрапи в живота. Говоря ѝ, дори и съвет ѝ давам, но така, без обич.

– Заобичай я и ще видиш колко ще си доволна. Твоята ненавист към нея стои като завеса пред очите ти и затова не можеш да я видиш добре. Доброто у нея не можеш да видиш. Ако се опиташ да видиш добротото, завесата ще падне. Изгони този дявол на ревността от сърцето си. Тази омраза не е твоя. Един тъмен дух ти пречи, за да не се изяви твоята гарба и за да не тръгнеш по Божиите пътища. Жената си отива хем озарена от тази среща, хем учудена

как така този човек надникна и видя що има в сърцето ѝ. Измерванията стават все повече и хората вече знаят, че някакъв учен човек ходи по градове и села и с мерките, които взема от главата, определя характера на човека и предсказва бъдещето му.“⁷¹

Георги Томалевски (1897-1988)
писател, есеист и белетрист, публицист

Милка Периклиева разказва за 1938 г.:

„Учителя постави на масата едно кожено куфарче, разтвори го и започна да ми показва уредите и чертежите на своите френологически изследвания на българския народ през 1900 година. По начина, по който разгръщаше и оправяше всеки чертеж и ми разказваше как е ходил от град на град, разбрах, че тази работа му беше много скъпа.
– Учителю, защо не популяризирате това свое дело? Това са толкова ценни данни!

– Аз изпълних задачата си към българския народ. Едно трябва да се знае: всяка идея, колкото и малка или велика да е тя, има определено време за своето развитие. За да се популяризира една теория, трябва да има хора, готови да я приложат. Хората са още деца. Няма още кой да слуша и като слуша, да разбира. Не бива да се бърза. Нищо не се губи. Всичко чака своето време. Хората ще огладнеят и ще потърсят гуховна храна. Ще дойде време, когато човечеството ще потърси Словото и тогава неразбраното ще стане разбрано. Всяка теория чака своето време. За Бога няма време и пространство, има само непрерывна Живот-реалност, която съгражда и възлиза.“⁵¹

Милка Периклиева (1908-1978)
педагог, писател

МИСИЯТА

Игването на Великите Учители става за освобождението на света. Аз ви показвам къде е пътят на Светлината, която носи Живот и няма да ви покажа малките светлинки.

Аз съм пратен от Бога. Трябва да знаят, че не съм дошъл от само себе си, по мое желание, а съм пратен от Бога да работя за възворяване на Царството Божие на Земята. Царството Божие няма форма.

Учителят като дойде, носи новото; старите агенти не могат да отидат по-напред без един ключ и този ключ е в Учителя. Учителят дава обяснение за възможностите на настоящето и разкрива бъдещето.

Идеите, които излагам в беседите и лекциите, са взети от Божественото. Аз съм дошъл, за да изявя Любовта, да я донеса на Земята. Това е моята мисия. Каквото е говорил Христос и каквото говоря аз, то е един и същ източник. Не са два източника. Но всеки Учител се различава, носи един свещен огън от невидимия свят и какъвто е огънят му, по това се отличава.

Учителя

*Един от първите ученици на Учителя Петър Дънов е **Тодор Стоименов**. Той споделя за първата си среща с него, състояла се след двегодишна писмена кореспонденция:*

„На връх Великден 1900 г. щастието ни бе голямо – двамата с Пеньо Киров се срещнахме във Варна с г-н Дънов.“ И после продължава: „Аз мога да кажа най-чистосърдечно, че той е Божий пратеник не само за България, но за целия свят.“⁶³

Тодор Стоименов (1872-1952)

секретар в бургаския окръжен съд

„Райна Каназирева ми предаде записан следния си спомен:
„По едно време между Братството от нашия град се пусна слух, че на млади години Учителят се бил годявал за гъщерята на Петър Тихчев. През 1918-1919 г. гядо Петър Тихчев посещавахе Братството в провинцията със своите прекрасни и любвеобилни проповеди. Дойде и в нашия град. Гостува у нас. Казах му за слуха и го помолих да ми съобщи каква е истината по този въпрос. Дяго Петър започна да разправя: „Ще ти разкажа точно откъде е прозлязъл този слух. Бях евангелистки пастор в Свищов. При мене на квартира гойде да живее Петър Дънов, ученик в гимназията. Ние имахме две момичета, също ученички. Петър беше силен в училището, ученолюбив, честен, но много скромен и смирен. От училище се прибираше право вкъщи, с часове четеше и свиреше на цигулка. Понякога общуваше и с гъщерите ми, като разговорите бяха изключително около науката, музиката и т.п. Той живя три учебни години при нас. През зимата на последната година един ден моята баба ми гума: „Петре, Петърчо завършва гимназията, приближава време да си излезе от нас и аз мисля, че Бог ни изпрати този ангел вкъщи и не бива да го изпускаме. Затова ти иди при него и му кажи да го сгодим за нашата гъщеря.“ – „Какво гумаш, мари жено? – ù рекох аз. – Момчето с нищо не е гало повод за такова нещо. Как

ще му кажа, мен ме е срам? Не, не мога да му кажа, макар че и аз желая от сърце да стане това.“ От този момент бабата не ми даваше мира. Щом останехме сами и навива: „Дърто, ти не си добър баща, не мислиш за децата си. Ето че изтърваваш това прекрасно момче, де ще намериш като него?“ И това се повтаряше всеки ден и нощ. Аз изгубих търпение, станах нервен. Един ден ѝ викам: „Разбери, не мога, срам ме е, но и не мога да търпя повече твоите упреци, затова обещавам от днес нататък да търся момент да се реша да му кажа.“ Почнах често да посещавам стаята му, опитвах се да отворя разговор на желаната тема, а той – дали се сецаше или нарочно го правеше – все отклоняваше към друго. Създаде се една тежка, напрегната атмосфера. Точно в тези дни гъщерята, готвена за годеница, внезапно се разболя и за няколко дни почина. Петър не узна нашите разprávии. След погребението и с болка на сърце викнах: „Ожени ли я, бабо? Не разбра ли, че това момче не е дошло на Земята да се жени!“⁴⁹

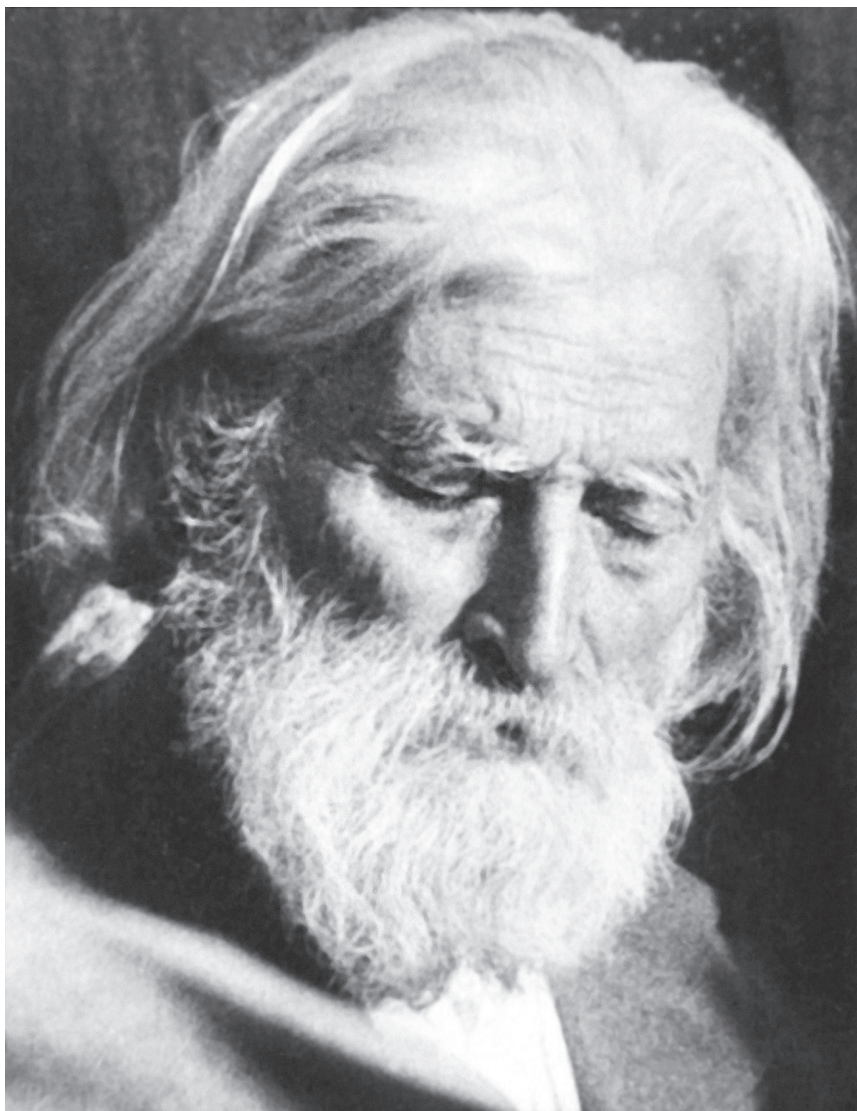
Влаг Пашов (1902-1974)
писател, издател, астролог

„От Райна Каназирева са и следните редове: „Един ден през 1922 г. при мене дойде известният старозагорски адвокат Ив. Желязков Сливков и ме запита: „Госпожо, Вие сте били от последователите на Петър Дънов, вярно ли е?“ Да – казах аз. Той ми рече: „Аз го познавам добре, с него бяхме студенти в Америка. Той беше много по-млад, но като българи общувахме всеки ден.“ Аз живо се заинтересувах от гумите му: „Моля Ви, господин Желязков, разкажете ми нещо от неговата младост, какво е Вашето мнение за него?“ „Моето мнение - рече той - не е особено добро.“ Изненадана, аз широко отворих очи и възбудено попитах: „Но защо, моля Ви се, кажете ми нещо по-определено за него младежки грешки, поведение?“ „Нищо подобно, госпожо.

Той беше смирен, скромен, тих, силен в учението, но ето защо аз не го харесвам: той, госпожо, беше красноречив, имаше гар-слово и като почнеште да говори нещо, всички студенти млъкваха и го слушаха с внимание и уважение. А знаете ли какво значеше такъв оратор преди 40 години в Америка? Това значеше, че той можеше да стане не милионер, а милиардер, а беше беден. Освен това свиреше чудесно на цигулка. Знаете ли какво значеше в Америка това? Това значеше, че там той можеше да стане един от най-богатите хора, а той, въпреки че беше беден, свиреше без пари. Често студенти излизахме заедно на екскурзия и отивахме в просторните лесовете. Студентите обичаха Дънов и при такива разходки често се събираха около него, когато сядахме на почивка също го наобикаляхме. Той започваше да говори за красотата и необятността на Вселената, за величието на Бога. „Погледнете, казваше той, звездното небе – каква премъдрост, каква хармония, каква велика разумност! Погледнете тези поточета, тези цветенца около нас! Кои поддържа тази красота, тази любов?“ Слушахме в мълчание и сякаш забравяхме себе си, отнесени в един по-красив свят. Дънов говореше отлично английски. Понякога неусетно се отделяше от нас и като не се върнеше дълго време, водени от любопитство, тръгнахме да го търсим. Често го намирахме отдалечен, седнал и вперил възхитен поглед в простора или затворил очи и вгълбен в мисъл. Често го виждахме коленичил, със скръстени за молитва ръце и така пренесен някъде далече, че не ни усецаше като приближавахме. И когато някой го побутваше леко, той трепваше, сякаш се пробужда от красив сън.“ Като каза това адвокатът, аз не можах да се стърпя и заплаках. Той се зачуди и попита защо плача, а аз през сълзи продумах: „Благодаря Ви, господин Желязков, такъв искам да бъде моят Учител! По света има много милионери и милиардери, но като него няма. Затова ние

толкова го ценим и обичаме.“ Адвокатът вдигна рамене в знак на недоумение, но се раздели с мен видимо доволен от ефекта на своите спомени.“⁴⁹

Влад Пашов (1902-1974)
писател, издател, астролог

СЛОВОТО

Да говори човек логически не е мъчна работа, има известни правила, които ще заучи и готово. Нещата в Природата логически ли са наредени? Звездите не са наредени по величина в пространството. Онова, което се дава в беседите, не е само в думите. В беседите има запечатани работи, които не могат да се предават с думи. Много работи остават запечатани и само който ги е преживял, ги възприема.

Във всички лекции могат да се намерят методи за възпитание и самовъзпитание. Толкова методи и образи съм дал за възпитание на децата, на големите, на философите, на поетите и пр. Образите, с които си служи, са извадени от Природата. Най-новото, което е сега в Природата, това превеждам.

В беседите са скрити истини за бъдещата култура.

Окултната наука на Запад върви по механичен път, а в беседите има разнообразие, каквото има и в самата Природа. В това разнообразие има вътрешна закономерност – както е в Природата, така е и в беседите.

Заг мене стои цялото Небе. И Словото, което ви говоря не е мое, то е на съществата, които стоят заг мене, а те не са едно и две, а хиляди и милиони. Това са идеите на Бога – на вечния Дух, който прониква цялото Битие.

Учителя

„Когато гържеше беседите и лекциите си, Учителят можеше и успяваше да създаде повишено състояние у слушателите си, да ги освободи от напрежението, от потиснатостта, да повдигне самочувствието им и почти всички излизаме от беседа с повдигнато настроение, зарадвани. Всички, които отивахме с отворени сърца и умове да го слушаме, да слушаме Словото му, го възприемахме като светлината на утрото, като ранните лъчи на Слънцето. То внасяше светлина в умовете ни. Мнозина можеха да разрешат някои мъчни въпроси за тях, някои противоречия и разбираха как трябва да постъпят, ако имаха някакво колебание. Словото на Учителя омекоत्याваше човека, той беше готов да прости някакво оскърбление, да послужи някому, да направи някакво добро. Словото му внасяше примирение между хората, готовност за добро.“¹

Елена Андреева (1899-1990)
философ, педагог, стенограф в Школата

„Словата му разкриваха за гушите все нови и нови истини, ценни правила и методи за един нов и красив живот. След беседата, всички изпълнени с надежди и упование, тръгваха обогрени към равнините и низините на живота. Те трябваше да отидат при своите близки, за да споделят с тях мълком даровете, получени от природата и от мъдрите слова на Учителя. Говорът на Учителя беше нещо уникално. Той говореше тихо. Но неговият глас беше проникновен. Той се чуваше надалече и преминаваше безпрепятствено. Тембърът му беше много кадифен и нежен. Един тембър, който поддържа не само мекотата и гълбочината, но и в него имаше едно проникновение към човешката гуша. Той говореше много тихо, нямаше в него патоса на оратора, или пък да има заплахите на пророка, или пък тона на проповедника.

Напротив, Той оставяше човека свободен. Ако иска – да го приеме, ако не иска, да не го приема. Както Слънцето изгрява и огрява навсякъде, така беше и неговото Слово. (...) Той оставяше човека свободен. Това е най-великата черта на неговото слово. Истина, която освобождава от вътре и отвън човека.“³³

Д-р Методи Константинов (1902-1979)
юрист, философ, писател и обществен геец

„Словото на Учителя ни даваше разни импулси, но и ние влизяхме във вътрешно общуване с него. Когато говореше върху някой въпрос, който пряко ни засягаше, ние мислено питахме и задавахме въпроси. И той като говореше ни изясняваше въпроса, който ни вълнува, ние разбирахме как по-правилно трябва да постъпим. Дори си спомням случаи, когато той говореше за съвсем други въпроси, но това, което ме занимава мене поне, не е говорил пряко за въпроса, но аз пак съм получавала светлина, за да разреши моя въпрос. Чувала съм от мнозина приятели да казват, че и те така са получавали вътрешна светлина, как да постъпят правилно. Значи между Словото на Учителя и нас ставаше скрита, неузвявена обмяна, едно отношение на взаимност. Как ставаше, аз не мога да обясня, но ставаше. Той говореше, ние слушахме, но и ние не бяхме пасивни. Ние мълчахме, разбирахме или не разбирахме това, което говори, съгласни или несъгласни с него, но вътрешно с мисълта си бяхме деятелни, одобрявахме или не одобрявахме. И той със Словото си ни отговаряше. Може би затова своите сказки той ги нарече беседи, защото наистина ние вътрешно беседвахме с него.

Един брат ми казваше, че като отишъл на беседа на Учителя, той говорил върху някакъв въпрос и братът мислено си казал, че в това, което Учителя говори няма логика. Веднага Учителят казва: „Някой ще каже, че в

това, което говоря няма логика“ и прогължил беседата си. Братът останал изненадан и казал: „Ама този човек мислите на хората ли чете?“¹

Елена Андреева (1899-1990)
философ, педагог, стенограф в Школата

„Петър Дънов (Беинса Дуно), който живее в България от 1864 до 1944 гог., е велик и одухотворен Учитель на вечна мъдрост – златната нишка на истината, преминаваща през всички основни световни религии. Той е изключителна личност, събрал в едно велика простота и огромна дълбочина. Всички, които са го познавали, свидетелстват за факта, че той събужда вътрешното съвършенство у много обикновени хора. Неговото учение едновременно директно и ясно говори на всички, независимо от тяхното верую. По същество то дава рецепта за живот в хармония с другите, със Земята и с Божественото.“⁸⁰

Дейвид Лоримър
английски писател и лектор

В българското издание на книгата „Речите, които промениха историята“ е включена беседата на Учителя Петър Дънов „Новото човечество“, държана на 19 август 1920 г. в читалище „Надежда“, град Велико Търново. Този факт показва нарастващо разпознаване на значимостта на неговите слова и на тяхното място в историята на човечеството.“⁵⁸

„Слушането и четенето на словото на Петър Дънов, Учителя, могат да бъдат употребявани като методи за посвещение и самоинициация, при които се експлоатират гносеологичните сили на любовта и творческия живот на съвестта.“²⁷

Доц. д-р Димитър Калев
лекар, д.м., доктор на науките

„Кой каквото и да кажеше на Учителя, какъвто и крив образ да му представеше, щом минеше през съзнанието му, той го предаваше поправен, осмислен и красив. И това правеше без усилия, изведнъж, с усмивка. Учителят можеше да разплете с леснина объркани въпроси. Светлината, с която осветяваше човешките сплетни беше от висок порядък. Това беше светлина, която осветяваше въпросите от всички страни и затова нямаше въпрос, който той не можеше да разреши.“¹

Елена Ангреева (1899-1990)
философ, педагог, стенограф в Школата

„Петър Дънов е един тих символ, издигнал се до планетарност без натиск, без натрапване, без изтъкване на българизъм. (...) Той е знаел, че скоро няма да бъде разбран, но е водел скромно лекции, пълни с човешка топлина, а не с помпозни назидания. Той беше Учител без да е назидател. Кому е малко това?“⁴⁸

Проф. Андрей Пантев
историк

„В начина, по който Учителят гържеше своите беседи, се виждаше неговата забележителна скромност и непринуденост. Когато се появяваше на подиума и седнеше при масата, постлана с бяла покривка, учениците чувстваха, че при тях е дошъл техният баща, който носи със себе си прекрасни зрели, животодайни плодове. Всеки от слушателите чувстваше, че той има съкровено желание да прелее нещо ценно, скъпо и неповторимо в душите на тези, които го слушат, а не да демонстрира своето знание, а още по-малко да покаже някакво ораторско изкуство. За това тези прекрасни срещи с хората той не нарече нито речи, нито проповеди, нито поучения. Той им даде най-хубавото, най-естественото име – беседи. Колкото

церемониал може да има в случая, когато майката отваря ноцвите и дава на гладното дете чист пшеничен хляб, толкова церемониал имаше в беседите, от които хората си отиваха, наситили своя глад и напълнили гушата с една чиста, необяснима и на вид безпричинна радост. Тази е причината, че един случайно попаднал на тези беседи слушател или четец, може да остане малко изненадан от това, че той няма да намери в тях клишетата на професионалните оратори, че една реч или каквото и да е изложение трябва непременно да бъде сковано в неминуемите и скучни уводи, изложения и заключения. Такъв слушател може да бъде дори малко шокиран от това, че мисълта понякога отскача от нишката на поетата посока, но учениците знаеха защо става това. Та не отскача ли така мисълта на бащата, който сегнал при наредената софра със своята челяд, зърне с очи оня от синовете си, който не само че не е изпълнил поръчението на баща си, но е направил някаква пакост? Не се ли изненадват другите синове и дъщери, когато бащата, без да споменава име, почне да разказва, че имало някъде един непослушник, който бързо забравя това, което му е поръчано, но прави обратното? Той не само наранил себе си със своето немирство, но причинил вреда и на другите. Останалите на софрата може да не разберат за кого е това назидание, но знаят, че някой от тях е този, за който става реч. Имаше и случаи и те бяха много, когато Учителят трябваше да отговаря на въпрос, зададен му през седмицата от някой ученик. Тогава, зърнал ученика между слушателите, той правеше умело една модулация между основната мисъл и вмъкваше в нея необходимия отговор. В тези така построени беседи все пак като граничен отломък стоеше главната мисъл и основната линия, но най-скъпоценното у тях са неповторимите и никъде несрещани бисери, които биха отворили очите на човека за цял живот. Така

и в многообразието на цветната поляна, през която понякога минаваме нехайно, човек може да открие онова растение, онази билка, която носи спасението му от някое дългогодишно страдание, но на никоя поляна природата не поставя латинските надписи над своите лечебни треви и никога не ги посажда в серии, съобразно с някакво ръководство. Всеки гладен, жаден, страдащ и търсец сам открива онова, което трябва да намери, онова, от което се нуждае най-много.“⁷¹

Георги Томалевски (1897-1988)
писател, есеист и белетрист, публицист

ОБРАЗ И ПРЕТВОРЯВАНЕ

Не се смушавай от формите, а гледай духа на нещата.

Единственото нещо, което може да привлече човека и да преобрази неговия живот, това е великата, разумна любов, която действа вътре, в самия човек. Тя се проявява или по пътя на необходимостта – пътят на човешкото минало, или по пътя на сегашния живот, или по пътя на бъдещето. Миналото е законът на необходимостта, настоящето е Божественият Промисъл, а бъдещето – законът на Божията Любов. Значи, миналото, настоящето и бъдещето са трите посоки на Любовта. В закона на необходимостта има мъчение. Колко мими и момци са осакатени от човешката любов! Колко млади хора срещате с изгорени лица от ревност! Колко сърца е промушила ревността със своя нож! И тази любов минава за чиста! Не, в закона на необходимостта няма истинска любов. За да излезеш от тази любов, трябва да живееш в настоящето, дето работи Божественият Промисъл. В тази любов всички хора влизат като членове на едно семейство; всички са под закрилата на Божия Дух. От тази любов ще влезеш в закона на свободата, дето всички хора, всички живи същества имат еднакво право на живот. Всяко живо същество има право да живее.

Учителя

„В София на улица „Опълченска“ още съществува една малка, скромна къща, сега превърната в музей, поради обстоятелството, че в северната ѝ част, отгелена със стена, живя Георги Димитров – бележит деятел на международното работническо движение. В нейния малък двор и градинка откъм южната ѝ страна, винаги имаше една мека светлина, която ставаше по-блестяща, когато Учителят седеше наблизко до отворения прозорец – спретнат, изящен със сребърни коси и брада, с отмерени, понякога могъщи, а други път меки магнетични движения. Той говореше на хората, напълнили двора, които зимно време слушаха беседата, нагазили в дълбок сняг, без да чувстват студ и някакво неудобство. Учителят не държеше речи, не наставляваше, не говореше това, което не трябва да се прави, не наричаше хората грешници и не търсеше от тях лицемерни и външно изразени покаяния, но пробуждаше заспалия от векове и хилядолетия души.“⁷¹

Георги Томалевски (1897-1988)

писател, есеист и белетрист, публицист

Ето как известната писателка Мара Белчева отразява своята първа среща с Учителя Петър Дънов, състояла се на 23 април 1925 г. – денят, който самата тя нарича „светлия четвъртък“:

„Тука ме извикват при Учителя. Има отсянка от общата скръб по лицето му. Но как е тихо и приветно при него. Друг мир витае тук. И веднъж през прага, чувстваш всички най-мъчни въпроси разрешени. Иде ти да се върнеш, да го не безпокоиш. Но нещо по-силно те влече. Тъй леко се гуша тук. Тялото вече се не сеца. То е само гуша.“⁶

Мара Белчева

поетеса, писателка, преводач

„През 1921 г. бях ученичка в музикалното училище. Между съучениците ми имаше един, който ми правеше особено впечатление и постепенно се сприятелих с него. Веднъж той ми довери, че в неделя ходи да слуша сказките на един Мъгрец.

Това ме интересува много и пожелах да ме заведе и аз да го чуя. Следващата неделя се срещнахме на уреченото място и малко преди 10 часа сутринта отидохме на ул. „Опълченска“ 66. Дворът беше пълен с народ. Едни седяха на пейки, други бяха прави. Пред насядалите видях млад човек, после научих името му. Беше брат Симеон Симеонов. Той дирижираше песента „Любовта е извор“ и всички пееха. Бях изненадана, че тя се пееше от хор на четири гласа. Може би необичайната обстановка, може би прекрасното изпълнение на песента, а може би – което е най-вярното – самата песен проникна дълбоко в душата ми, пренесе ме в някакъв чуден свят и ме изпълни с нещо безкрайно хубаво. Сърцето ми откликна на това безкрайно хубаво със свещен трепет.

След свършване на песента се загледах в отворения прозорец на полуетажната бяла сграда насреща в двора. В стаята имаше мъже, жени, едни насядали, други прави. На прозореца застана мъж на средна възраст в сив костюм. Косите и брадата му бяха леко прошарени, а очите – меки, топли. Последваха нови песни. След това настана необикновена тишина. Всички се изправиха и зашепнаха молитва. Някои отново седнаха. Мъжът в сивия костюм заговори тихо, меко. В гумите му имаше сърдечност, топлина, която прониква дълбоко в душата и събужда някакъв отдавнашен, хубав, сякаш забравен спомен от забравен живот.

Колкото повече го слушах, толкова повече словото му внасяше живителни струи в самата ми същност.“²⁶

Мария Златева (1905-1996)
цигулар, музикален педагог

„През 1939 г. холандският философ Врееде посещава селището „Изгрев“, където след 1927 г. е Школата на Учителя Дънов. След завръщането си в Холандия той излага впечатленията си в списанието „St. Michael's News“. Авторът описва Учителя П. Дънов като „скромнен, но мощен, съсредоточен в себе си, с бърз, пронизателен ум“. За външния му вид предлага следната оценка: „... с фино огухотворено лице, със скромно облекло, добър, силен, решителен човек, естествен и с достойнство“.²⁵

Константин Златев
теолог

„Гласът на Учителя беше бас-баритон – поне така го определяха музикантите. Той говореше тихо, спокойно, без напрежение. Гласът беше мек, равномерен, тих, но не глух. Пронизателен, но не остър, нито твърд. Когато гържеше беседите и лекциите си, говореше равномерно, рядко повишаваше гласа си, за да подчертае това, което казва. Най-често така се случваше да повиши гласа си, когато говореше за Бога. Тогава беше вдъхновен, радост бликаше от него, вживяваше се. Създаваше се една вълна, която обхващаше всички, които слушаха и разбираха. Рядко можеше да остане равнодушен човек, когато Учителят говореше вдъхновено. Това вдъхновение се предаваше и на слушателите. Повечето от тях излизаха вдъхновени, с просветнали лица и очи, с радостни сърца, готови да проявят милост и снизхождание.“¹

Елена Андreeва (1899-1990)
философ, педагог, стенограф в Школата

„Ако е потребно да се гадат за него и някои външни белези, може да се кажат следните думи: Учителят имаше ръст съвсем малко над средния. Тялото му, пропорционално развито и в съответствие на отделните части, които

по всяка вероятност отговаряха на отношението в златното сечение на живата геометрия, беше винаги изправено. Със спокойна, елегантна и красива походка, с движения, винаги хармонични и изящни, той, който имаше бели коси и брада, правеше впечатление на запазен млад човек. Макар да беше навършил осемдесет години, той не загуби докрая на земния си живот този свой вид. Учителят Беинса Дуно имаше мек, топъл, но вълнуващ поглед. Светлината на очите му проникваше дълбоко в събеседника. Този светлик носеше мир и успокоение. Но когато в своята беседа засягаше лъжата и коварството в живота на нашата съвременност, когато се докосваше до кощунствените гуми срещу великото и свящото в битието, тогава меката светлина се превръщаше в светкавица, излязла из облака на благороден Божествен гняв. Учителят познаваше дълбините на човешката душа. Веднага знаеше и нивото, до което е израснал всеки, който идваше при него и съобразно с това, което виждаха духовните му очи, той постъпваше спрямо хората, без да нарушава тяхната свобода и без да хвърля върху тях сянката на своя авторитет.“⁷¹

Георги Томалевски (1897-1988)
писател, есеист и белетрист, публицист

„Учителят гоиде на земята да ни покаже как човек може да живее разумно. Той не беше същество от нашия свят. От друг свят гоиде той. Учението, което ни показва с живота си, той го живееше. Това, което говореше, го проявяваше. Има много светлина и много възможности за добър живот, за здраве, за благородни прояви, за възвишеност, за красота. В този свят има всичко, за което човек копнее, за което жадува. Учителят ни показва този висок свят в своя живот, изразявайки го във всичката възможна простота и естественост. Като го наблюдавахме в живота му и той

живееше като всички, но в целия му живот имаше нещо, което го отличаваше от нас. Той съвсем не беше като нас. И постъпките му, и в говора му, и в целия му живот имаше нещо, което го отличаваше от нас.

Това, за което ни говореше, винаги беше положително и повдигащо. Не говореше за отрицателни работи и всякога поучаваше за добро. В постъпките си беше изискан, никога не е изтъквал себе си, да покаже, че е повече от нас. Той беше много повече от нас, но за това не говореше. (...) Той нямаше нужда да се покаже, че може и какво може. За своите възможности той мълчеше и можеше да мълчи. В обходата си с нас беше внимателен, любезен, коректен, можеше всички да изслуша гори и когато говорим глупости. Той се отнасяше с уважение и почит към всички.“¹

Елена Андreeва (1899-1990)
философ, педагог, стенограф в Школата

„На пръв поглед Учителят Дънов е старец с прошарени коси, които падат наголу, смесвайки се с напълно бялата му брада. Благо очи с дълбок поглед, които, отваряйки се и затваряйки се блестят под гъсти вежди. Челото му е израз на мисълта. Правилният нос с красиво очертание отваря цяцци ноздри. Би могло да се каже, че неговият духовен образ е послужил за модел на онзи бронзов Омир, пазен там, във Флорентинския музей, между най-отбраните шедьоври. Когато Той говори, старецът изчезва. Музиката на неговите гуми, слизайки стремително от шеметни височини или разливайки се спокойно, увлича нагалец с цветовете на своята симфония изсъхналите клончета на злото. Тогава чувстваш, че ти порастват криле; изчезват болката, недоволството, старостта, смъртта. Ти вече летиш извън пространството и времето... в познати само на твоята гуша сфери.“⁶

Мара Белчева
поетеса, писателка, преводач

„Учителят живееше между нас. Три, пък и четири пъти понякога в седмицата сутрин в 5 часа ни гържеше беседи и лекции. Шест месеца от първия пролетен ден всеки ден играехме Паневритмия до началото на есента. Зимата след клас правехме общи гимнастически упражнения, дадени от него. На обяд идваше да се храни на общия стол. Ние бяхме често с него. И през деня по всяко време можехме да го видим в разговор с някой брат или сестра, а често и в група, с които водеше разговори. При такива групи всеки можеше да се приближи да слуша, да вземе участие в разговора, да зададе въпроси. Учителят с разположение говореше и отговаряше на зададени въпроси. Обясняваше ни, но някак винаги стоеше далече от нашият обикновен свят и живот, дори когато говореше за обикновени събития и случки в живота ни, той ги осветяваше с нова духовна светлина и затова винаги беше интересен и оригинален.“¹

Елена Андреева (1899-1990)
философ, педагог, стенограф в Школата

ЛИТЕРАТУРА

1. Андreeва, Е. (1999) Образът на Учителя през моите очи, *Изгревът на бялото братство (сборник под ред. на г-р В. Кръстев)*, 9 том, с. 525-574.
2. Анчева, Д. (2013) Текстът на Паневритмията: една възможност за започнем гена с настроение (видеозапис на лекция), <<https://www.youtube.com/watch?v=ulfutEtRX1k>> (дата на последен гостъп 09.06.2019)
3. Балтова, С. (2000) Паневритмията - синтез на идея, слово, музика и танц; сп. *Житно зърно*, бр. 4, Изд. Бяло Братство.
4. Бачев, М. (2015) Интуиция и логика: един диалог за духовния и философския светоглед на Петър Дънов, *Първа национална научна конференция: Петър Дънов, Учителя, в културното пространство на България (сборник доклади)*, Изд. Арт Трейсър, Варна, с. 21-37.
5. Бачев, М. (2017) Триъгълникът на битието. Философските идеи на младия Петър Дънов, Изд. Захарий Стоянов и Изд. Бяло Братство, с. 11. Целият текст на монографията е наличен на: <<https://triagnikat.blogspot.com/>> (дата на последен гостъп 28.07.2019)
6. Белчева, М. (2018) Проза и преводи, том 2, ИК Кибера, с. 61-63 и 99-101.
7. Бертоли, А. (1997) Изгревът на бялото братство (сборник под ред. на г-р В. Кръстев), 7 том, София, с.648-649.
8. Боев, Б. (2011) Изворът на доброто (Последно Слово на Учителя, Мърчаево, 1944 г.), Изд. Бяло Братство, София, с. 34 и 286.
9. Бойчева, В., Донеvsка, Н., Ванчева, Т. (2001) Паневритмията като система за възпитание. *Първа научна конференция по Паневритмия - доклади*, НСА и Сдружение „Паневритмия, С., с. 40-45.
10. Величков, Г. (1993) Учителят като цигулар, *Изгревът на бялото братство (сборник под ред. на г-р В. Кръстев)*, 1 том, с. 8 и 15.
11. Ватралски, С. (1926) Кои и какви са белите братя, в. *Зорница*, цитирано по: Дойнов, Н. (2016) И очите ми видяха Изгрева, с. 189-208.
12. Ганев, П. (2015) Свещените песни на Учителя, *Първа национална научна конференция: Петър Дънов, Учителя*, в културното пространство на България (сборник доклади), Арт трейсър, Варна, с. 189-199.

13. Георгиев, Л. (2017) О, неразумни, поради что се срамуваш? Защо най-после не осъзнаеш собственото си величие?! В: интернет-медията *Поглед.инфо* <<https://pogled.info/bulgarski/o-nerazumni-poradi-chto-se-sramuvash-zashto-nai-posle-ne-osaznaesh-sobstvenoto-si-velichie.91487>> (08.06.2019)
14. Гешев, Ж. (2015) Учителя (без издателство, книга от 79 стр.), Пловдив.
15. Грива, А. (2009) Из интервю с Андрей Грива, публикувано в Списание 8, бр.7/2009 г.
16. Грива, А. (2011) Миграция и християнизирани на германските племена – дипломната работа на Учителя Петър Дънов, В: Гомите III, Балканмедия, София, с. 178.
17. Грива, Д. (1998) Призванието на избраните; *Изгревът на Бялото братство – пее и свири, учи и живее (съставител Вергилий Кръстев)*, т. 8, София, с. 238.
18. Гълов, Г., Петър Дънов, С., 2007, с. 194-196.
19. Димитрова, Л. (2017) 120 години от мистичното гуховно посвещение на Петър Дънов и 120 години от учредяването на „Общество за повдигане на религиозния дух на българския народ“ от него, *Трета национална научна конференция: Петър Дънов, Учителя, в културното пространство на България (сборник доклади)*, Изд. Арт Трейстър, Варна, с. 89.
20. Димкова, Л. (2010) Петър Димков: Моят баща, с. 42.
21. Дойнов, Н. (2016) И очите ми видяха Изгрева, с. 159 и 88-90.
22. Дюлгерев, Г. (1999) Как намерих и познах Учителя, *Изгревът на бялото братство (сборник под ред. на г-р В. Кръстев)*, 10 том, с. 710.
23. Зарев, В. (2016) Моите срещи с Учителя: възможни и невъзможни, *Втора национална научна конференция: Петър Дънов, Учителя, в културното пространство на България (сборник доклади)*, Арт трейстър, Варна, с. 37-40.
24. Златев, К. (2005) Бележити личности за Учителя Петър Дънов, *Учението на Бялото Братство*, 2 т., Бяло Братство, София.
25. Златев, К. (2005) Явлението Петър Дънов в панорамата на епохата на преход за земното човечество, *Учението на Бялото Братство*, 2 т., Бяло Братство, София.
26. Златева, М. (2012) Спомени с Учителя, приложение към сп. Житно зърно, бр. 1/2012.

27. Калев, Д. (2016) Словото на Петър Дънов, Учителя като мистериална практика, *Втора национална научна конференция: Петър Дънов, Учителя, в културното пространство на България (сборник доклади)*, Арт трейсър, Варна, с. 11-18.
28. Калименов, С. (2015) Онисабуро Дегучи за Учителя (из записки на Боян Боев), *Изгревът на бялото братство (сборник под ред. на г-р В. Кръстев)*, 30 том, София.
29. Камбуров, П. (1996) Двете маслинки, *Изгревът на бялото братство (сборник под ред. на г-р В. Кръстев)*, 6 том, с. 190-191.
30. Камбуров, П. (1996) Първия окултен закон за ученика, *Изгревът на бялото братство (сборник под ред. на г-р В. Кръстев)*, 6 том, с. 188-189.
31. Кисова, М. (2017) В: *Тригълникът на битието. Философските идеи на младия Петър Дънов* от М. Бачев, Изд. Захарий Стоянов и Изд. Бяло Братство, с. 287.
32. Колев, О. (2015) Интервю на Галина Спасова с проф. г-р Огнян Колев, публикувано на 17.12.2015 г. в електронното издание *Животът днес*.
33. Константинов, М. (1995) Човекът по пътя на космическата спирала. В светлината на учението на Учителя, *Изгревът на бялото братство (сборник под ред. на г-р В. Кръстев)*, 4 том, с. 361-544.
34. Константинов, М., Боев, Б., Тодорова, М., Николов, Б. (2005) Учителя, Изд. Бяло братство, <<http://panevritmia.info/images/uploads/Uchitelia.pdf>>(28.07.2019)
35. Лазарова, Е. (2015) Педагогиката на любовта на Петър Дънов, *Първа национална научна конференция: Петър Дънов, Учителя, в културното пространство на България (сборник доклади)*, Арт трейсър, Варна, с. 213-225.
36. Лазарова, С. (2011) За книгата „Миграция и християнизирание на германските племена“, публикувана през 2007 г. от Издателство „Бяло Братство“ и Университетско издателство „Св. Кл. Охридски“, В: *Готите III*, Балканмедия, София, с. 325-327.
37. Макгъгал, Б. (1999) Паневритмията в Австралия, сп. Житно зърно, бр. 3.
38. Милев, Р. (2007) Петър Дънов – пионер в изследванията за готите и групи германски народи в българската наука, В: *Миграция и християнизирание на германските племена от П. Дънов*, Изд. „Бяло Братство“ и Университетско издателство „Св. Кл. Охридски“, София, с. 9-11.

39. Милев, Р. (2017) Петър Дънов – претеча и пионер на научните изследвания за Епископ Вулфила и готите в България (видео от доклад), В: *Науката, образованието и възпитанието в творчеството на Учителя Петър Дънов, 2017*, <https://www.youtube.com/watch?v=YV_LkrZrT7M> (21.07.2019)
40. Митева, С. (2014) Димитър Грива, в. Братски живот, бр. 87.
41. Михалкова, С. (2001) Идеи, заложени в паневритмията за развиване на позитивното начало в човека, сп. Паневритмия, бр. 1, с. 5-7.
42. Михалкова, С. и съавт. (2001) Изследване на психичната промяна при обучението по Паневритмия. *Паневритмията като система за хармонично развитие на човека и обществото*. Първа научна конференция по Паневритмия – доклади, НСА и Сдружение „Паневритмия“, С., с.78-83.
43. Назърска, Ж. (2017) Професионалните медуци в Бялото братство (първата половина на XX в.), *Трета национална научна конференция Петър – Дънов, Учителя, в културното пространство на България* (сборник доклади), Изд. Арт трейсър, с. 47.
44. Найденова, Д. (2003) Паневритмията като музикотерапия. В: *Паневритмията като система за хармонично развитие на човека и обществото*. Втора научна конференция – доклади, изд. НСА и Сдружение Паневритмия, София, с. 46-51.
45. Николов, Б. (1993) Бялата магия на песните на Учителя, *Изгревът на бялото братство* (сборник под ред. на г-р В. Кръстев), 1 том, с. 398.
46. Николов, Б. (1995) Спомени, *Изгревът на бялото братство* (сборник под ред. на г-р В. Кръстев), 2 том, с.104-394.
47. Организацията на евреите в България „Шалом“ (2018) Незабравимите лица на спасението, Издателски център Шалом, София.
48. Пантев, А. (2014) Интервю на Ганета Сагова с професор Андрей Пантев по повод „150 години от рождението на великия българин Петър Дънов“, Списание 8, 3/2014.
49. Пашов, В. (1992) Необикновеният живот на учителя Петър Дънов. Разкази на очевидци, 5Ф, София, <https://petardanov.info/Knigi/Neobiknovenia_jivot_na_uchitelia_Petar_Danov_Vlad_Pachov.pdf>(10.06.2019)
50. Пенчев, Д. (2015) Философията в учението на Петър Дънов, *Първа национална научна конференция: Петър Дънов, Учителя, в културното пространство на България* (сборник доклади), Варна, Арт трейсър ООД, с. 41.
51. Периклиева, М. (2011) Разговори с Учителя, приложение към сп. „Житно зърно“, бр.1/2011 г.

52. Петрушев, В. (1999) Кратки бележки за началото на братската група във Варна. *Учителя във Варна. Документална хроника на Учителя Беинса Дуно (Петър Дънов) във Варна*, Бяло Братство, София, с. 191.
53. Попов, В. (2015) Въздействието на музиката на учителя Петър Дънов, *Първа национална научна конференция: Петър Дънов, Учителя, в културното пространство на България* (сборник доклади), Арт трейсър, Варна, с. 165-169.
54. Попов, В. (2016) Напътствията на Учителя Петър Дънов за пеенето, *Втора национална научна конференция: Петър Дънов, Учителя, в културното пространство на България* (сборник доклади), Арт трейсър, Варна, с. 265-271.
55. Попов, Г. (2016) Спомен на Георги Попов на събора в Град Търново – 1922 г. В: Дойнов, Н. *И очите ми видяха Изгрева*, Бяло Братство, с. 179-185.
56. Попова, М. (2008) Пако Рабан, статия за сп. Ева <<http://www.eva.bg/article/216-Pako-Raban>>(гата на последен гостъп 06.06.2019)
57. Попова, С. (2015) Възможности за щастие в постмодерния свят, *Първа национална научна конференция: Петър Дънов, Учителя, в културното пространство на България* (сборник доклади), Варна, Арт трейсър, с. 273.
58. Речите, които промениха историята, ИК Хермес, 2018.
59. Робева, Н. (2015) В: Интервю прег журналист от в. Труг през 2015 г., <https://www.struma.com/obshtestvo/pulneni-pileshki-butcheta-s-tope-no-sirene-i-gubi_81530/> (04.06.2019)
60. Салман, Х. (2003) Видео интервю <<https://www.youtube.com/watch?v=2S1iIjMxKzM>> (09.06.2019)
61. Салман, Х. (2009) Даниел Цион – равин и християнин, сп. Житно зърно, бр.20, с.29, <http://www.beinsadouno.com/downloads/jitno_zyrno/jitno_zyrno_020.pdf> (28.07.2019)
62. Салман, Х. (2009) Из интервю с Х. Салман, публикувано в Списание 8, бр.7/2009 г.
63. Стоименов, Т. (1999) Тодор Стоименов. *Учителя във Варна. Документална хроника на Учителя Беинса Дуно (Петър Дънов) във Варна*, Бяло Братство, София, с. 186.
64. Стойчев, К. (2009) Интервю с Кирил Стойчев, публикувано в Списание 8, бр.7/2009 г.

65. Стойчева, С. (2018) Музиката на Учителя Петър Дънов във възпитанието, образованието и науката, Сборник доклади от конференция *Науката, образованието и възпитанието в творчеството на Учителя Петър Дънов*, 2017, Изд. Бяло Братство, София, с. 165-175.
66. Стратева, Й. (2019) Белият кръг - резонанс по света, *Семинар по Паневритмия "Даровете на Паневритмията"* (Видеозапис от 19.01.2019, София).
67. Стратева, Й. (2018) Цитирано по Преговор към *Паневритмия - песни на хармоничните движения* от Беунса Дуно, Бяло Братство, София.
68. Стратева, Й. (2019) Представят оратория „Евангелие от Йоана“ в София. Интервю на Георги Митов с Йоана Стратева за radio ClassikFM, 27.06.2019.
69. Тодорова, М. (1993) В: *Изгревът на бялото братство (сборник под ред. на г-р В. Кръстев)*, 1 том, с. 277 и 336.
70. Тодорова, М. (1993) Музиката на светлината. В: *Изгревът на бялото братство (сборник под ред. на г-р В. Кръстев)*, 1 том, с. 154.
71. Томалевски, Г. (1997) Учителят Беунса Дуно, Алфа-Дар, София.
72. Филипов, Ф. (2007) Богхисатвата на XX век, Издателско ателие АБ, София, с.100-102.
73. Хаджожан, М. (2016) Възгледите на Петър Дънов за държавата и правото *Втора национална научна конференция: Петър Дънов, Учителя, в културното пространство на България (сборник доклади)*, Арт трейсър, Варна, с. 99-104.
74. Хаджожан, М. (2017) Възгледите на Петър Дънов за обществото *Трета национална научна конференция: Петър Дънов, Учителя, в културното пространство на България (сборник доклади)*, Арт трейсър, Варна, с. 167-173.
75. Червенкова, Л. (2013) Паневритмия, здраве и благополучие. Един български модел за двигателна активност. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“ <<http://panevritmia.info/images/uploads/Panevritmia-zadrave-i-blagopoluchie-Chervenкова-2013.pdf>> (28.05.2019)
76. Червенкова, Л. (2017) Институционалната подкрепа на паневритмията в България - минало, настояще и бъдеще, *Науката, образованието и възпитанието в творчеството на Учителя Петър Дънов (сборник доклади)*, Изд. Бяло Братство, с. 205-216, <<https://nsa-bg.academia.edu/LiudmilaChervencova>> (28.05.2019)

77. Червенкова, Л. (2018) Прегговор към *Паневритмия - песни на хармоничните движения* от Беинса Дуно, Бяло Братство, София.
78. Dyer, W. (2015) The Foreword of *Prophet for our Times: The Life & Teachings of Peter Deunov* (edited by David Lorimer), Hay House Publishing.
79. Kireva, Mariya. Vorrede zur *Wissenschaft und Erziehung*. Sofia, Bialo Bratstvo, 2016, S. 7.
80. Lorimer, D. (2015) The Life & Teachings of Peter Deunov (edited by David Lorimer), Hay House Publishing.
81. Maria Eugenia da Rocha Noguera from Brazil in a film by Ardella Nathanael: First Latin American PanEuRitmia Gathering 2018.
82. Matanova V., Dimitrova D., Ancheva D. (2004) Evaluation of the Efficiency of Panenrhythmy In Improving the Intellectual Faculties of 3'd Grade from a Gcneral School and a School for Mentally Retarded. Balkan Sports Medicine Congress, 29 April - 2 May 2004, Drama, Greece - Abstract book, pp.73.

ПОЗНАТИЯТ НЕПОЗНАТ

Учени, общественици и последователи
споделят за Учителя
Петър Дънов (Beinsà Douno)

Съставител Люмила Червенкова

Редактор Мирослав Бачев

Оформление Катя Стоянова

Прегпечат Катя Стоянова

Издателство „БЯЛО БРАТСТВО“

София, ул. „Ген. Щерю Атанасов“ 2

Тел: (02) 418 0110; 0896 669 768

www.beinsadouno.org

www.bialobratstvo.info

izdatelstvo.bratstvo@gmail.com